

Kmetijske investicije za 1962

Poplah, ki je v zvezi z omejitvami sredstev, namenjenih investiranju, zajel gospodarstvo, je brez osnove — investicije bomo zgolj omejili, to pa ne pomeni, da bomo prenehali graditi in obnavljati! — Vse investicijske programe je treba še naprej pripravljati in dopolnjevati — Kmetijstvo nam lahko služi kot lep primer, kaj naj store za investiranje tudi ostala gospodarska področja

V našem gospodarstvu je po zadnjih ukrepih za ustalitev čutili ponekod neosnovano malodušje in nezanimanje za razvoj, ki se zlasti pozna na področju investiranja. Ukrepi za omejevanje investicijske potrebnosti prav gotovo niso imeli namena ustavititi investiranje v celoti, ampak doseči samo to, da bi investiranje preudarnejše kot doslej. Prav zato naj vsi delovni kolektivi še naprej pripravljajo programe svojega razvoja, četudi sredstev zanj trenutno ni na razpolago. Vse kaže, da bomo marsikaj, kar smo z letošnjim okrajnim programom gospodarskega razvoja in z občinskimi družbenimi plani želeli uresničiti, morali začasno opustiti. To pa terja od nas resne presoje, kaj je potrebno, kaj gospodarno in kaj se bo hitreje vračalo, da bomo razpoložljiva investicijska sredstva usmerili v takšne objekte. V kmetijstvu so to nalogo že opravili, zato smo zaprosili predsednika Kmetijsko-gozdarske zbornice tov. Lojzeta Pajničja za razgovor o tem.

MILIJARDA 600
MILIJONOV 708
MILIJONOV

Resolucija o gospodarskem razvoju okraja je med drugim dokaj resno zastavila tudi investicijsko izgradnjo v kmetijstvu. Po predlogu resolucije naj bi letos skupne naložbe v kmetijstvo dosegle zavidljiv znesek 1 milijardo 600 milijonov dinarjev. Največji del tega bi porabili za živinorejo (1 milijardo 192 milijonov — saj je ta panoga pri nas vodilna), preostanek pa za nakup kmetijskih strojev in za gra-

njo vrtnarskih objektov na Catežu in pri Vidmu-Krškem. Obnova vinogradov in sadjarstva ima v investicijskem programu podrejeno vlogo, čeprav so na primer v Beli krajini in v Spodnjem Posavju za objekte dokaj ugodni pogoji in je hkrati tudi skrajni čas, da bi prišli za obnovu. To je treba poudariti zlasti zato, ker bosta ti dve panogi v bodoče vse pomembnejši, če bomo kmetijsko proizvodnjo umerjali po naravnih pogojih našega območja. Vrh tega je sodobno plantažno sadjarstvo najdomnejša kmetijska panoga, kar dokazujejo uspehi na plantažnih nasadih, ki so šele nekaj let v polni rodnosti. Tržišče, najsi bo notranje ali zunanje, še vedno išče kvaliteto sadje, saj porabimo v jugovlavskem povprečju komaj 40 kg jabolk na prebivalca.

INVESTIRANJE IN NOVI POGOJI

To, kar smo našli, nam pove program investiranja za letošnje leto, ta program pa je bilo treba prilagoditi novim pogojem, ki so bili posledica omejitve investicij. V kmetijstvu so se zavedali, da je treba hitro ukrepati. Investicije so razdelili v čvrste, to je takšne, za katere so sredstva že zagotovljena, in v pogojne. Med slednje štejemo tiste, za katere vsa ta sredstva niso zbrana. Ugotovili so, da je za letošnje leto zagotavljenih blizu 708 milijonov dinarjev. Zvezna sredstva so že zagotovljena, prav tako pa tudi udeležba republike, okraja, komun in kmetijskih organizacij. Razen tega imajo kmetijske organizacije že pripravljene načrte za okoli 780 milijonov dinarjev investicij, ki so namenjeni predvsem živinoreji. To je skupina pogojnih investicij. Uresničili jih bomo le, če bodo odobrena zvezna sredstva, udeležba pa je tudi za ta del investicij skoraj v celoti že zagotovljena. Kmetijska ban-

ka FLRJ je vse predložene načrte ugodno ocenila, le dva programa sta izpadla: gradnja pitališča za 10 tisoč bekovov v Brežicah in gradnja mlečne farne v Zalogu pri Novem mestu.

ČVRSTI PLAN ALI KAJ BOMO LETOS ZGRADILI

Čvrsti plan zajema v črnomaljski komuni gradnjo stavb za pitalje 1200 glav goved na melioriranih stelnih površinah na Krasincu. S približno 140 milijoni sredstev bodo zgradili hlev, gospodarska poslopja in ostale narave. V občini Metlika je odobrenih 36 milijonov za gradnjo hleva za 130 glav živine ter nakup kmetijske mehanizacije. V občini Novo mesto gradijo kmetijske organizacije pitališča za 600 glav goved. Za to bodo porabili okoli 120 milijonov in zgradili še nekaj stanovanjskih stavb ter nakupili nekaj kmetijskih strojev. V občini Trebnje bodo porabili 53 milijonov za gradnjo pitališča in gospodar, naprav za 200 glav goved, za na-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Pesem bratstva in enotnosti na brežiških ulicah

Prav gotovo starodavne Brežice že dolgo niso videli na svojih ulicah toliko veselih, zdravih in nasmehanih obrazov kot v nedeljo zjutraj 10. junija, ko se je začelo srečanje zagrebških in brežiških pionirjev in mladincev. Občinski odbor SZDL v Brežicah, vodstvo Osnovne šole »Bratstvo i jedinstvo« iz Zagreba in vodstvo druge Osnovne šole v Brežicah so organizirali skupen DAN BRATSTVA IN ENOTNOSTI, ki je bil hkrati tudi dan šole zagrebških učencev in nepozaben dogodek v okviru letošnjih številnih

Zastave, za njimi pa mladost, pogum, veselje, volja do dela in napredka, prijateljstvo vseh mladih ljudi naše socialistične domovine... Brežiško srečanje z zagrebško mladino je bila iskrena manifestacija našega bratstva in enotnosti, skovanega v letih revolucije. Na sliki: pogled na del povelje v nedeljo zjutraj

proslav ob 70. letnici rojstva našega dragega tovariša Tita.

Ze sprejem na brežiškem kolodvoru, kamor je pripeljal poseben vlak iz Zagreba več kot 2500 otrok, njihovih učiteljev in staršev, je bil navdvo topel in pristen. Drage goste so pozdravili predstavniki oblasti, organizacij in šol, brežiška godba mladih na pihalu pa je neutrudno igrala korčnice. Gostje so nato odšli v mesto, kjer se je ob devetih začela povorka od gradu do stadiona. Mesto

je bilo v zastavah in zelenju, na pločnikih pa so domači navdušeno pozdravljali mladino in odrasle, ki so korakali skozi mesto. Na častni tribunski so bili pred poslopjem ObLO potrovelj Dneva bratstva in enotnosti tovariš Franc Kimovec-Ziga, podpredsednik GO SZDL Slovenije, predstavnik okrajnega in občinskega odbora SZDL, ObLO Brežice in sosednjih občin ter drugi. V povorki je bilo najmanj 4500 ljudi, saj so se Zagrebčanom pridružili še skoraj vsi brežiški šolarji, taborniki, obvezniki predvojaške vzgoje, mladi gasilci, padalci in jadranci, cicibani iz brežiškega vrta in drugi.

Na stadionu je bilo krog pol 10. ure kakor v mravljišču. Kmalu potem, ko je šolski upravitelj Marjan Gregorič odprl slovesno zborovanje, je švignil pod oblako balon z raketo, iz katere se je kadilo — presenečenje za vse mlade udeležence zleza v Brežice. (Nadaljevanje na 7. strani)

VREME

OD 14. DO 21. JUNIJA

Približno do 20. junija nestalno s pogostimi padavinami in hladno. Razjasnitve ne bodo trajale več kot dva dni. Po 20. juniju prečno tople vreme.

Dr. V. M.

Tovariš Viktor Avbelj — predsednik izvršnega sveta LS LRS

V soboto je bil na seji obeh zborov Ljudske skupščine LR Slovenije na lastno željo razrešen dolžnosti predsednika skupščine tovariš Miha Marinko, ker bo v zvezi z novo ustavo skladneje deliti funkciji sekretarja CK ZKS in predsednika Ljudske skupščine. Za novo predsednico pa je bila izvoljena tovariša Vida Tomšič. Hkrati so poslanci obeh zborov soglasno izvolili za novega predsednika izvršnega sveta LRS dose- danjega podpredsednika tovariša Viktorja Avblja. Izvolili so tudi več novih članov izvršnega sveta, razrešili pa so hkrati več tovarišev, ki odhajajo na nova službena mesta.

Tovariš Viktor Avbelj-Rudi, novi predsednik izvršnega sveta LRS, se je rodil 26. februarja 1918 v Prevojah pri Ljubljani. V Ljubljani je končal tudi pravno fakulteto. Je član KPJ od leta 1937, takoj po okupaciji pa je bil eden prvih vodilnih revolucionarjev-organizatorjev NOB na Dolenjskem. Bil je tudi prvi komisar legendarne Gubčeve brigade, komisar I. operativne cone, XV divizije in pomočnik komisarja glavnega štaba NOV in PO Slovenije. Od leta 1956 je bil podpredsednik izvršnega sveta Slovenije in je ljudski poslanec z našega področja. K visokemu priznanju mu na novem, odgovornem mestu iskreno čestitamo!

Priprave tudi za plenum o zdravstvu

Ustrezna podkomisija iz komisije za družbeno upravljanje pri okrajnem odboru SZDL je pričela z razpravo o osnutku poročila za okrajni odbor SZDL o zdravstvu in socialnem zavarovanju. Zbrana so bila poročila predsednikov občinskih svetov za zdravstvo, predsednikov svetov zdravstvenih domov in zavodov ter predsednikov UO zdravstvenih domov.

Na ponedeljkovi seji podkomisije so pregledali najprej to gradivo, v nadaljevanju pa so načeli tudi razpravo o tem, kako se bo naša zdravstvena služba prilagodila novemu zakonu o zdravstveni službi in njenem financiranju. Obsežne novosti bodo zahtevale splošno podporo vseh naprednih družbenopolitičnih sil v zdravstvu in izven njega. Iz tega razloga bo seja okrajnega odbora

SZDL s tem dnevnim redom v začetku julija lahko precej koristila organizacijam SZDL.

Mladost na brežiških ulicah: zagrebški šolarji korakajo v povorki s svojimi vzgojitelji in starši skozi okraščeno mesto, ki je drage goste toplo in prisrčno sprejelo

Vloga družbenih organizacij

8. junija je bila v Sindikalnem domu v Novem mestu druga javna razprava o predlogu novega statuta novomeske občine. Tokrat so razpravljali o mestu in vlogi družbenih organizacij v komunistični skupnosti. Udeležba je bila kar zadovoljiva, razprava pa izčrpna in koristna.

Podkomisija je pripravila nekaj predlogov. V razpravi so se izkristalizirala takala stališča:

Volitve odbornikov občinske skupščine naj bodo neposredne, to je take, da volijo odborniki državljani in proizvajalci neposredno. Na vprašanje, ali naj pošlje v občinsko skupščino organizacija SZDL še posebej svoje predstavnike, je razprava pokazala, da to ne bi bilo potrebno. Socialistična zveza bo kot splošna politična družbena organizacija že tako predlagala kandidate za odbornike občinske skupščine. Prav gotovo bo predlagala najbolj zavedne državljane. Obveščanje ljudi naj bo slej kot prej v pristojnosti SZDL, vendar ta ne more biti transmisija občinskih organov za tolmačenje sklepov organov komunizma in njihov zagovornik. SZDL bi morala pred sprejemom dobiti na vpogled vse predloge važnejših sklepov, da bi jim lahko dala politično oceno. Na sploh bi bilo potrebno, da bi o vsakem predlogu sklepa, ki zadeva občano, moralo pred sprejetjem razpravljati širše občano. Bil so tudi mnenja, da bi morala občinska skupščina dati poročila o svojem delu tudi občinskemu odboru SZDL. Podčrtali so nujnost večje odgovornosti odbornika za njegovo delo v občinski skupščini. Da bi preprečili snorebitne lokalistične tendence, naj bi bil odbornik za svoje delo odgovoren pred vsak skupščini, in ne toliko volivcem.

Precej je bilo razprave o referendumu kot obliki ankete občanov o važnejših vprašanih komunizma. Osvojen je bilo mnenje, naj ima pra-

vico razpisa referenduma občinska skupščina, razpiše pa ga lahko na predlog ali zahtevo občinskega odbora SZDL ali določenega števila krajevnih skupnosti. V posameznih primerih naj bi bilo dovoljeno razpisati tudi lokalne referendume za zadeve, ki se tičejo posameznih področij. V vsakem primeru pa naj bi bila pravica razpisa referenduma pridržana občinski skupščini.

Glede sklicevanja zborov občanov (dosedaj zbori volivcev) so bili na razpravi mnenja, da naj ima to pravico predsednik občinske skupščine, dalje predsedstvo zbora, sklicanje pa prav tako lahko predlaga organizacija SZDL in določeno število občanov.

V dveurni razpravi so navzoči obdelali tri od desetih predlogov, ki jih je podkomisija pripravila za razpravo o mestu in vlogi političnih družbenih organizacij v komunistični skupnosti. Prihodnja razprava o osnutku novega statuta bo prav tako v petek, 15. junija, ob 20. uri v dvorani sindikalnega doma. Jutri bo na vrsti vprašanje družbenih služb v komunizma.

Velik napredek gasilskih društev

V nedeljo je bilo na stadionu Matije Gubca v Krškem okrajno gasilsko tekmovanje. Zastopane so bile vse občinske gasilske zveze v okraju ter tri industrijska gasilska društva. V izvajanju vaj so društva pokazala velik napredek in sposobnost. Tekmovanje je sicer v redu potekalo, vendar organizacija ni bila najboljša. Člani nekaterih ocenjevalnih komisij niso bili dovolj seznanjeni s svojimi nalogami, zaradi česar se je vrstni red vaj po nepotrebnem zavlačeval. Na srečo pa je bilo vreme naklonjeno.

Nepričakovano je prvo mesto zasedlo Prostovoljno gasilsko društvo s Senovega z 936 točkami pred Krškimi z

Naposled je prišla novica, da so trije laoski principi v Dolini vrčev podpisali sporazum o sestavi laoske koalicijske vlade na čelu s premierom Suvano Fuma. Sporazum so v navzočnosti diplomatskih predstavnikov in številnih novinarjev ter članov mednarodne kontrolne komisije podpisali vsi trije principi: Suvana Fuma, Sufanuvong in Bun Um. Slednji pa ne bo član vlade, ker se zaradi starosti umika iz političnega življenja. Pač pa bo desno strujo v vladi zastopal general Fumi Nosavan, ki bo eden izmed dveh podpredsednikov v laoski vladi.

O Laosu se je v zadnjih dneh in mesecih dosti pisalo. Državniki in politiki so dajali izjave, časopisi komentirali državljanske vojne. Vsaka stran tirala, prebivalci te dežele pa živeli v Laosu je imela svojega zunanjega podpornika in tako se je laosko vprašanje »internacionaliziralo«. Da se ne bi še spopadla, sta bila očitno zainteresirana oba bloka. Zato je tudi prišlo do sporazuma.

Odmevi na ta sporazum so povsod po svetu ugodni. Tako Moskva kot Washington, London kot Pariz, so ga pozdravili. Toda kljub splošnemu zadovoljstvu je čutili z ozadjem pomistike in strah, kaj utegne prinesiti prihodnost.

V Laosu je namreč že nekajkrat prišlo do sporazuma, po sporazumu pa spet do svahe in bojev. Toda tokrat Laos še ni bil tako »internacionaliziran«, da bi posredno ogrožal svetovni mir. Danes je zadeva bistveno drugačna. Danes mora ta sporazum obveljati, če naj v tem občutljivem delu Jugovzhodne Azije zares zavladava mir.

Najtežje nalogo bo vsekakor imel predsednik nove laoske vlade princ

Suvana Fuma, ki je že dokazal svoje diplomatske in posredovske darove. Moral bo izglajevati trenja med dvema skrajnima kriloma vlade in tako voditi zunanjo politiko, da se ne bo zameril ne Vzhodu ne Zahodu. In to bo vsekakor težavna naloga.

Naj bo tako ali drugače, sporazum v Dolini vrčev je prvi resni korak pri urejevanju razmer v Laosu in — kakor pravijo nekateri opazovalci — prvi

Toda če so bile stavke v bistvu še tako nepolitične, so nujno povzročile glasne politične odmeve ne samo v Spaniji, ampak tudi v tujini. Za vse tiste, ki jim je Franco fašistični režim neznesen, so pomenile kile k zbiranju, k strnjevanju vrst opozicije, ki so se ji zdaj več ali manj odkrito pridružili celo monarhisti, kakor dokazuje nedavno srečanje v Münchenu. Zastopniki več političnih struj in

Sporazum v Dolini vrčev

dom in Zahodom do sklenitve mirovne in otipljivi sporazum med Vzhodom in Avstrijo.

Nedavni stavkovni val v Spaniji — še zdaj se ni povsem polegel in ga utegne kak nepričakovan dogodek ali povod spet dvigniti — je po 24 letih popolne Francove vladavine prvo resno znamenje, da nikjer na svetu ne more razvoj obtičati na istem mestu.

Stavke v Spaniji v bistvu niso bile politične narave. Rudarji in drugi industrijski delavci niso zavestno zahtevali spremembe režima in strmoglavljenja Franca. Hoteli so si le zboljšati neznosne življenjske razmere. Pri tem so našli oporo v ljudeh raznih svetovnih nazorov in političnih prepričanosti od komunistov do nižjega klera in članov delavskih bratovščin katoliške akcije, ki so v nasprotju z ukazi rimsko-katoliške hierarhije celo ščuvali delavce k stavki, kakor je potožil sam diktator Francisco Franco.

strank iz Spanije in tujine so se namreč pred nekaj dnevi zbrali v glavnem mestu Bavarske in poslali Francu poziv, naj omogoči v Spaniji vzpostavitev demokratičnih ustanov in demokratičnega življenja.

Pomen tega poziva ni v tem, da bi se ga Franco ustrašil ali se mu uklonil (po vrnitvi iz Münchena je dal konfinirati vse tri monarhistične delegate na Kanarske otoke), pač pa v tem, da je izraz čedalje izrazitejšega kristaliziranja opozicije proti Francu in falangi. Vseh 24 let je namreč Franco spretno igraval falango proti monarhistom, monarhiste proti sindikatom, cerkev proti falangi in še marsikoga proti marsikomu. Če bi se opozicija res združila, bi se znašel Franco sam s svojo falango, ki je pravzaprav le še senca nekdanje »slave«. Čas izgravanja bi minil in Franco bi bil učinkovito osamljen. In morda je prav to tisti najpomembnejši proces sedaj v Spaniji, ki so ga slavke španskih delavcev pospešile in odkrile svetu.

Osemkrat večji izvoz kmetijskih pridelkov

Letošnje investicije v živinoreji niso majhne in bodo znatno vplivale na povečanje izvoza mesa in goveje živine iz našega okraja. Živinorejski objekti, ki jih bomo zgradili

letos, bodo proizvajali po zahtevah zunanje trga v govedoreji in prašičereji. Kolikor bi uspeli uresničiti vse načrte iz čvrstega in pogojnega plana, bi se letošnji izvoz v govedoreji povečal za šestkrat, v prašičereji pa za desetkrat, kar pomeni, da bi bil kmetijski izvoz povprečno za osemkrat večji od dosedanjega. To bi pomenilo precejšen prispevek kmetijstva za priliv tujih deviz, vrednost kmetijskega izvoza pa bi hkrati preseгла skupno vrednost izvoza vseh ostalih gospodarskih panog v našem okraju.

Na sejmišču vse po starem

Na novomeškem sejmišču je bil v ponedeljek, 11. junija, srednje velik promet. Od 775 naprodaj pripeljanih prašičev je bilo 570 prodanih. Zanje so zahtevali 4800 do 8000 din. Kupcev je bilo precej, vendar samo iz domačega področja.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na zasedanju Ljudske skupščine LR Slovenije v soboto so obravnavali gibanje gospodarstva v prvih štirim mesecih letošnjega leta. Ekspozice o tem je podal prvi predsednik Izvršnega sveta tovariš Viktor Avbelj, ki je med drugim dejal, da se nekatere negativne tendence, ki smo jih ugotovili za lansko leto, nadaljujejo v glavnem tudi letos. Ta ugotovitev velja zlasti glede izvrševanja nalog v proizvodnji, produktivnosti in izvozu. Neizpolnjevanje teh nalog zmanjšuje realne možnosti za uspešno in hitro premaganje že nastalih težav. Zato je potrebno, da bolje izrabimo objektivne pogoje, kakor so delovanje instrumentov gospodarskega sistema, princip dohodka in nagrajevanje po delu, zadostna preskrbljenost z reprodukcijskim materialom, pogonsko energijo in z obratnimi krediti. Do izraza bi moralo priti tudi dejstvo, da letno vlagamo milijarde v rekonstrukcijo proizvodnih zmogljivosti. Politični in ustrezni gospodarski činitelji so že organizirali svojo aktivnost v tej smeri. V tem smislu je skušal delovati tudi Izvršni svet. Delovni dogovori, ki so bili doslej opravljeni, zlasti pa prihodnja aktivnost naj bi še bolj upoštevala poziv, da se je treba vneto lotiti dela, da je potrebna za realizacijo velikih in težkih nalog enotnost akcije od delavskih svetov in komun do republiških in zveznih organov.

V razpravi je sodeloval tudi tovariš Miha Marinko, ki so ga na tem zasedanju razrešili dolžnosti predsednika Ljudske skupščine, namesto njega pa izvolili tovarišico Vido Tomšič. V svoji razpravi je podčrtal vzroke naših gospodarskih težav. V prvi vrsti moramo upoštevati, da se je treba vneto lotiti dela, da je potrebna za realizacijo velikih in težkih nalog enotnost akcije od delavskih svetov in komun do republiških in zveznih organov.

Integracijski sistemi, ki nam tudi povzročajo težave. Naše težave so težave rasti. Te težave niso posledica prevelike demokracije, kot to skušajo dokazovati nekateri krogi v tujini, marveč posledica nezadostno učinkovite izvajane demokracije, ko ni bilo dovolj usmerjanja s strani subjektivnih sil, da bi delavski sveti mogli v polni meri opravljati svojo vlogo. Resno se je treba spoprijeti tudi s pojavi zlorabljanja demokracije, ko posamezniki lansirajo sumničnja vsevprek in izkoriščajo demokracijo v najbolj negativni smeri.

Tovariš Marinko je govoril tudi o spremem-

NAŠE TEŽAVE SO TEŽAVE RASTI

bah o republiškem vodstvu; dejal je, da je to v skladu s stališči Zveze komunistov, da je treba preprečevati kopičenje več funkcij pri eni osebi, ker to otežkoča dobro opravljanje funkcij. Tako tudi ni potrebno povezovanje funkcije predsednika Ljudske skupščine s funkcijo sekretarja Centralnega komiteja Zveze komunistov v republiki. To stališče bo poudarjeno tudi v novi ustavi.

V torek, 5. junija, je bila v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani ustanovna skupščina republiške konference za družbeno aktivnost žensk. Med drugim so na konferenci poudarili, da problemov, ki jih opažamo v zvezi s položajem žensk, ne bi smeli reševati zgolj s socialnega stališča, ampak predvsem s stališča produktivnosti dela ter strokovnega in splošnega izobraževanja žena. Spoprijeti se je treba

tudi s težnjami zaustavljanja priliva ženske delovne sile, češ da je ženska ustvarjena predvsem za dom in materinstvo. Naša družba ne more sprejeti tudi takih rešitev, ki bi onemogočale delovni ženi materinstvo. Zavzemati se je treba za tak položaj žensk v proizvodnji, ki bo delovni ženi materinstvo omogočal.

V načrtu je snovanje velikih nasadov in vinogradov v naslednjih treh letih. Po teli narčnih bi morali v Sloveniji obnoviti 3000 hektarov sadnih plantaž in 1100 hektarov vinogradov. Za nove nasade bi morale kmetijske organizacije zagotoviti najboljše ravninske zemlje, kjer bi bilo mogoče uporabljati mehanizacijo in tako se znižati proizvodne stroške.

V ponedeljek ob 8.15 je potres močno strel Sarajevo. Na mnogih hišah so razpokali zidovi in stropi. Potres ni terjal človeških žrtev, pač pa je bilo nekaj ljudi poškodovanih.

V Beogradu so izdelali načrt za prvo jugoslovansko raketo »Selenit«. Potem ko se bodo dogovorili z zainteresiranimi znanstvenimi ustanovami o koristnem tovoru, ki naj bi ga raketa ponesla v višave, bodo pričeli z njeno izdelavo.

Med obiskom v Jugoslaviji se je sovjetska novinarska delegacija tri dni mudila v Sloveniji. V ponedeljek jo je sprejel tudi podpredsednik dr. Joža Vilfan, Društvo novinarjev Slovenije pa je gostem priredilo slavnostno večerjo v Klubu ljudskih poslancev. — Na obisku v Jugoslaviji je bil tudi znanj sovjetski znanstvenik, eden izmed organizatorjev in voditeljev pri uresničevanju poletov v vesolje v ZSSR, akademik Leonid Sedov. V razgovoru z urednikom Tanjuga je izjavil: »Naslednji pomembni korak v raziskovanju vesolja bo vsekakor izstrelitev avtomatičnih postaj blizu Lune in Marsa, pozneje pa tudi Venere.«

Teroristična organizacija v Alžiriji OAS se na vse načine trudi, da bi poslala zakonita politična stranka in se udeležila bližnjega referenduma. Pri tem grozi, da bo nadaljevala s požigi in umori, če ji ne bodo ugodili.

V Moskvi se je končalo posvetovanje najvišjih predstavnikov držav SEV in Varšavskega pakta. Vsi udeleženci so izjavili, da je potrebno nadaljevati pogajanja med sovjetsko in ameriško vlado.

Britanski filozof in javni delavec Bertrand Russell je poudaril, da bi se morala Zased in Vzhod obrniti na nevtralne države s prošnjo, naj predložijo svoj načrt o splošni in popolni razorožitvi.

Portugalske oblasti so priznale, da angolski uporniki uporabljajo čedalje večjem obsegu moderno orožje v boju proti Salazarjevemu vojakom. Poleg tega se osvobodilno gibanje krepi z dookom novih kadrov, ki so se izurili v partijskem vojskovnanju predvsem v Alžiriji.

Svedski premier dr. Tage Erlander je izjavil, da bo Svedska v dveh do treh letih sposobna proizvajati atomsko orožje. Prisopniati pa je, da bi bila nesreča, če bi več držav imele atomsko orožje. Slabo je že to, da ga imajo večkrat

Predsednik E. F. F. vlade je uradno obiskal Tunis. Ta obisk je uvod v čedalje tesnejše politično in gospodarsko sodelovanje med Tunisom in državami arabskega sveta: Tunizija, Alžirija, Maroko.

Od načrtov do stekla

V našem listu smo že nekajkrat mimogrede poročali o tem, da se nam obeta nova tovarna stekla, ki jo bo gradilo podjetje »Kremen«. Ker načrti vedno bolj dozorevajo in ker kot vse kaže ni več daleč do pričetka gradnje, smo direktorja »Kremen« tovariša Nika Križanec zaprosili za naslednji razgovor.

Tovariš Križanec, povejte, prosim, za uvod nekaj okvirnih podatkov o tem, kako daleč so

načrti za gradnjo nove steklarne in kdaj jo boste pričeli graditi?

— Vse priprave so doslej potekale po določenih načrtih. Ker so s pogodbo o izgradnji strokovnjaki iz Poljske prevzeli tudi izdelavo celotnega programa, slednjega tam že pripravljajo. Upamo, da bo izdelan septembra, nato pa bomo pričeli graditi nekatere objekte: rezalnico in brusilnico stekla, delavnice za remont in industrijski tir.

S kakšnimi sredstvi bo nova tovarna zgrajena in kdo bo ta sredstva prispeval?

— Financiranje gradnje je še vedno herešeno, ker ni bil izvedljiv prvotni načrt za združevanje sredstev iz stanovanjskih skladov komun in naše republike. Ustrezno rešitev smo našli z razumevanjem vseh komun in okrajev v naši republiki, ki so pripravljali v sedanjem položaju pomagati pri izgradnji in zbrati sredstva iz investicijskih skladov. Pogajanja še tekó. Kolikor bo še manjkalo, pa naj bi prispevala republiški investicijski sklad. Zvezna sredstva so že dlje časa odobrena in jih že uporabljamo. Tako je bil že plačan avans za opremo, ki jo bo dobavila Poljska.

Kje bo nova tovarna stala?

— Pred nedavnim nas je obiskala skupina projektantov iz Poljske, s katero smo se podrobno pogovorili o izdelavi idejnega projekta in o surovinski osnovi, saj je pri nas dovolj keramičnih peskov, dolomita in apnenca, ki jih bomo uporabljali pri izdelavi stekla kot surovino. Lokacija za gradnjo je že določena; nova tovarna stekla bo zrastle na polju pred Cegelnico v Bršljinu, vzporedno z objekti tovarne Iskra.

Ali je že znano, kdaj bo tovarna degražena in katere vrste stekla boste v njej proizvajali?

— Upamo, da bo celotna tovarna dograjena do avgusta 1964, ko bomo začeli s poskusno proizvodnjo. Naš

glavni proizvod bodo steklene plošče, vendar bo tovarna opremljena tudi z najsoodobnejšimi napravami za dodelavo stekla; tu mislim na brusilnico in kalilnico stekla, kjer bomo izdelke lahko tako oplemenitili, da bodo zadovoljevali tudi najzahtevnejše kupce. Prav tako bomo lahko izdelovali tudi vse vrste stekel za avtomobilsko industrijo, steklena vrata za trgovine (vrata so vsa iz debelega kaljenega stekla), razne vrste stekla, ki je odporno za vročino, steklo za potrebe kemične industrije in podobno.

Novi obrat bo brez dvoma velik. Kako ste rešili problem odpadnih voda, saj jih bo prav gotovo dovolj, in kako boste preprečili onesnaženje Krke?

— Takoj ko smo se odločili, da bo peč v steklarni kurjena na mazut, je odpadni problem čiščenja odpadne vode iz generatorske postaje, ki nam je v prvotnem načrtu povzročal nemale preglavice. Pri kurjenju z mazutom sploh ni od-

Letos spet gorjanska cesta

Letos bodo spet nadaljevali s preurejanjem in modernizacijo ceste čez Gorjance. Ta pomembna prometna žila bo, preurejena in modernizirana, povežala gorjanski predel in Belo krajino s priključkom na Jadransko avto cesto pri Bosancih okraj Vinice. Naše področje bo nato imelo vse pogoje za hitrejši turistični razvoj. Letos bo cestišče preurejeno na dveh odsekih: od Koroške vasi do Zajca z novo meške strani in od Metlike prek Trnovca proti Suhorju z metliške strani. Vsega bodo letos razširili in asfaltirali nekaj manj kot 7 km in porabili za to 156 milijonov din. Cesto preureja Cestno podjetje Novo mesto.

Deset let tekstilnega sejma v Leskovcu

Deseti mednarodni sejem tekstila in tekstilnih strojev v Leskovcu bodo odprli 1. julija. Velika razstava bo v šestih paviljonih. V času sejma bo tudi vrsta prireditev, od modne do glasbene revije. Pričakujejo, da bo tudi letošnji sejem dosegel vsaj tolikšen uspeh kot lanski, ko je razstavljalo 337 tovarn iz 11 evropskih in drugih dežel.

padkov, proizvodnja pa tudi sicer nima odpadkov ali odpadnih vod, ker se celotna zmes stopi v steklo. Za hladilno vodo pa so v projektu predvidene čistilne naprave, tako da Krke ne bomo onesnažili.

Kaj ste že ukrenili, da bi si zagotovili dovolj strokovnjakov za proizvodnjo, in ali ste morda že razmišljali o gradnji stanovanj, ki jih boste brez dvoma potrebovali?

— Za izobraževanje strokovnjakov, ki jih bomo v novi tovarni potrebovali, smo že pripravili podroben načrt. Delavce, ki bodo delali v proizvodnji, že pripravljamo. Splošni izobraževalni tečaj, ki je neke vrste uvod v specializacijo, se je že pričel. Obiskujejo ga delavci iz naše redne proizvodnje, ki jih bomo pozneje prekvalificirali in preusmerili v tovarno. Srednji in višji vodilni kadri pa se bodo usposabljali na praktični in teoretični študij v Pančevu ter na Poljskem. Osnovne kadre torej smo si na našete načine že zagotovili.

Vprašanje o stanovanjski izgradnji je zelo umestno. Žal smo prav tu naleteli na največje težave, ki jih nikakor ne moremo razumeti. Odločili smo se za najnujnejše potrebe zgraditi 20 stanovanj. V ta namen je naš delovni kolektiv vsa lahka ustvarjena sredstva za sklade namenil za gradnjo stanovanj. Upravni odbor stanovanjskega sklada Novo mesto smo zaprosili za posojilo 20 milijonov din, prav toliko sredstev pa imamo pripravljenih sami. Bili smo razočarani in prizadeti, ko smo prejeli zgolj suhoparno sporočilo, da je sklad dodeljeval sredstva po konkurni sposobnosti in da smo pri razpisu propadli zato, ker so ostali zainteresirani nudili večjo udeležbo in ugodnejše pogoje. Zadeva je boleča toliko bolj, ker bomo večino strokovnjakov potrebovali že prihodnje leto, ko bomo pričeli z montažo. Gradnja takšnega objekta, kot je nova steklarna, v kateri se združujejo napore vse republike, pomeni široko zasnovano akcijo, za jo sklep upravne odbora stanovanjskega sklada Novo mesto toliko manj razumljiv, mi pa smo toliko bolj upravičeni reči, da njihov ukrep ni bil ne gospodaren ne taktičen!

Lep obisk na Ruperč vrhu

Hotel Metropol je 10. maja vasi odprl gostišče. Preuredili so neizrabljene prostore družnega doma in opremili tri gostinske sobe, sodobno kuhinjo ter postavili lepo točilno mizo. Snažne sanitarije s tekočo vodo so novemu gostišču lahko v ponos. Pohvaliti je treba razumevanje, ki ga je pokazala KZ Novo me-

sto, ko je brez odlašanja pristala na predlog hotela Metropol za preureditev družnega doma. Investicija je veljala vsega okoli 1 milijon 700 tisoč din. Novo mesto je dobilo novo turistično postojanko, ki je dostopna za avtomobile in tudi za pešce, saj je do Ruperč vrha slabe tri četrt ure hoje. Cesta proti Birčni vasi je popravljena, z avtomobili pa se lahko pride na Ruperč vrh tudi mimo Pogancev. V okolici je dovolj sadja, ki ga bo zadruga izletnikom prodajala, takoj ko bo prišlo zoreti. Na lepo urejenem vrhu je tudi plesišče, kjer se lahko gosteje ob nedeljah zavrtje in zaplešejo. Prijetno izletniško točko so pričeli Novomeščani obiskovati tudi ob delovnih dneh, tako da so proti večeru domala vsak dan vsi prostori polni.

Dostop k Šmarješkimi Toplicam bo asfaltiran

Odkar je preurejena cesta proti Šmarjeti, so turisti namenjeni v Šmarješke Toplice rešeni nadležnega prahu. Le pot, ki se odcepi proti zdraviliškemu objektu, je še vedno neasfaltirana in prav tu so avtomobili dvigali mnogo prahu, ki se je usedal po okolici. Ta nevednost bo letos odpravljena. Cestno podjetje Novo mesto bo asfaltiralo 220 m dolgo pot proti zdravilišču, motorizirani turisti pa bodo nato vse do zdraviliških stavb vozili po asfaltu. Brez dvoma pomeni, ta čeprav sorazmerno majhna naložba, za priljubljeno zdraviliško in turistično točko Šmarješke Toplice veliko pridobitev.

Metliška mladina na izletih

Pred zaključkom šolskega leta so pionirji osnovne šole v Metliki napravili izlete. Osmi razredi so bili na Plitvičkih jezerih, sedmi so si ogledali Celje in bili pri Celjski koči, šesti so obiskali Gorenjsko: Bled, Blejski Vintgar in Vrbo, peti pa so bili v Ljubljani.

Kmetijske investicije za leto 1962

(Nadaljevanje s 1. str.)

kup zemljišč in kmetijskih strojev ter preureditev klavnice in mesnice v občini. V sevniški komuni bodo zgradili hleve za 100 krav molznic, preuredili skladišča in poslovne stavbe ter porabili 98 milijonov dinarjev. Obširne načrte imajo v videmsko-krški komuni, kjer bodo gradili hleve za 200 glav goved, odkupovali zemljišča, uredili poljsko vrtnarijo na 10 ha površine, nadaljevali z obnovo sadovnjakov na 10 ha, pripravili načrte za 300-hektarski plantažni sadovnjak in zgradili nekaj stanovanjskih stavb. Za vse to bodo porabili nekaj več kot 121 milijonov dinarjev. Kmetijske organizacije v občini Brežice bodo gradile hleve za pisanje goved s 520 stajišči, vrtnarijo in rastlinjak (nekaj več kot 1 ha) na Čatežu, kupile nekaj kmetijskih strojev in zgradile 2 stanovanj. Za vse to bodo

porabile približno 237 milijonov dinarjev.

Dolga zima in nestalno vreme sta letos pričeli gradbene sezone precej zavlekla. Oboje na srečo ni vplivalo na letošnje gradnje v kmetijstvu. Po ugotovitvah na terenu lahko sklepamo, da je več kot 40 odst. letošnjih investicij že uresničenih. Če upoštevamo, da so letošnji načrti bili zastavljeni precej na široko, moramo kmetijce za takšen uspeh pohvaliti. Kljub temu pa je treba opozoriti na nekaj, kar ni vredno pohvale. Kot je videti, so kmetijske organizacije večji del naložb uresničevale mimo sredstev, ki so v ta namen odobrena na komunalni banki Novo mesto. Vse kaže, da so uporabljale sredstva poslovnega sklada, to pa ni najboljša rešitev, saj so na ta način prav gotovo morale okrniti svoje ostale poslovne, ker tudi njim primanjkuje obratnih sredstev.

Marže v trgovini in potrošnik

Z novo uredbo o maržah in z odloki ljudskih odborov je zagotovljena stalnost cen — Pot od proizvodnje do potrošnika je še vedno zelo dolga, zaradi verige posrednikov pa so cene naraščale — O znižanju cen mora biti potrošnik vnaprej obveščen, saj je pri nakupih v trgovini prispeval sredstva za znižanje — Naloge trgovine v novih pogojih

Lani smo bili priča stalnemu naraščanju cen. V želji po največkrat neupravičeni akumulaciji so proizvodnja, trgovina in tudi ostale gospodarske panoge cene dvigali in pričeli ogrožati standard. Ljudski odbori že razpravljajo o ukrepih, ki jih bodo sprejeli v zvezi z novo uredbo o maržah in zveznim odlokom o cenah, ki trgovini in proizvodnji nalagata, da cene ne smejo biti višje od onih v decembru 1961.

NEUPRAVIČENA AKUMULACIJA

Na račun razlik v cenah istega blaga, po katerem

je bilo veliko povpraševanje, so lani nekatera trgovska podjetja ustvarjala veliko akumulacijo. V zunanji trgovini so na primer uvozniki in izvozniki v ljubljanskem okraju lani akumulirali okoli 3 milijarde dinarjev; trgovina na debelo v istem okraju je na račun razlik v cenah akumulirala 2 milijardi 500 milijonov, trgovina na drobno pa 580 milijonov. V našem okraju je vsa trgovska mreža lani akumulirala približno 130 milijonov dinarjev. Kakor vidimo, so kopižili sredstva predvsem v zunanjetrgovinskih podjetjih in v trgovini na de-

belo, trgovina na drobno pa ni pri tem ustvarjala niti sredstev, ki bi zadoščala za njen normalni razvoj. Kljub temu pa so cene v trgovini na drobno rasle (pri trgovcih na debelo je kupovala draže), potrošnik pa je to seveda občutil. V naši trgovski mreži ni bilo opaziti bolečih primerov te vrste, cene pa so kljub temu rasle, ker naša trgovina na drobno kupuje pri velikih trgovskih podjetjih na debelo drugod in pri uvoznikih, pa tudi zato, ker je blago težko dobiti neposredno od proizvodnje. Proizvodna podjetja so namreč vajena prodajati svoje iz-

delke trgovini na debelo in so doslej pokazala zelo malo poslušna za neposredno prodajo potrošniku (takšne primere imamo le v proizvodnji obutve in oblačilne konfekcije, ki imata že tudi pri nas svoje prodajalne) ali za neposredno prodajo trgovini na drobno.

Skratka: blago je šlo po dokaj vijugasti poti od proizvodnje do potrošnika. Proizvodno podjetje ga je prodalo veletrgovini z določenim popustom (rabat), slednja je ta popust »pospravila« in priračunala še svoje stroške (marža), ki so v posameznih primerih pri idočem blagu predstavljali tudi do 50 in še več odstotkov vrednosti blaga; dogodilo se je morda tudi to, da je veletrgovsko podjetje prodalo to blago spet drugemu veletrgovskemu podjetju, ki je spet priračunalo svoje stroške, končno pa ga je dobila trgovina na drobno in je seveda tudi ta priračunala svoje stroške. Cena, po kateri je nato potrošnik kupil blago v pro-

dajalni, je bila močno različna od tiste, po kateri je blago zapustilo proizvodnjo. Vsa razlika v ceni pa je ostala v trgovini (levji delež so pospravili veletrgovci in uvozniki), plačal pa je potrošnik.

MARŽE SO OMEJENE

Kaj si lahko obetamo od omejitve marž? V našem okraju ne sme biti marža v trgovini višja od tiste v decembru 1961, vključujoč tudi en odstotek občinskega prometnega davka. Občine so namreč letos v večini primerov predpisale za 1 odstotek višji prometni davek, kot je bil lani. To povišanje prometnega davka bo morala prenesti trgovina (ne sme ga priračunavati k ceni). Zato bodo trgovska podjetja morala iskati blago po ugodnejših cenah in iskati stikov s proizvodnjo, da bi od nje kupovala neposredno, ker bodo le tako ustvarila dovolj sredstev za svoje sklade in razvoj.

Svet za gospodarstvo OLO in trgovinska zbornica sta podrobno proučila vprašanje marž v našem okraju in izdelala merila, ki jih je odobril zbor proizvajalcev OLO. V predlogu so želeli predvsem odpraviti nesorazmerja med maržami v posameznih trgovskih strokah in med podjetji, ker so bile tudi pri nas tu velike razlike. Večina naših komun se je že odločila za povprečne maksimalne marže v trgovini (prav bi bilo, ko bi to storile prav vse comune), ki znašajo pri živilih 16 odst. nabavne cene, pri ostalem industrijskem blagu pa 19 odst. V teh maržah je že zajet 5-odstotni občinski prometni davek. Pri prodaji zaščitnih sredstev za kmetijstvo je dovoljena 20-odstotna povprečna marža, pri umetnih gnojilih pa sme znašati največ 3 din na kg. Odkupne marže za kmetijske pridelke bodo republiški in zvezni organi

(Nadaljevanje na 4. strani)

Gradbeno podjetje »SAVA«

IZ VIDMA-KRŠKEGA SI UTIRA POT K NADALJNJEMU NAPREDKU

Se pred dobrimi sedmimi leti je gradbeno podjetje »Sava« iz Vidma-Krškega preživljalo težke čase. Sprva je zaposlovalo le majhno število delavcev in uslužbencev, pa tudi delovni uspehi so bili minimalni. Kolektiv podjetja pa je bil že takrat kljub težavam prepričan v nadaljnji razvoj »Save«. Pri svojem prizadevanju so imeli člani kolektiva pred očmi stari slovenski pregovor: »Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača!« Postati konkurenčno gradbeno podjetje je bila vsa leta želja vseh v podjetju. Z razvojem delavškega in družbenega samoupravljanja pa se je ta želja uresničila. Začetek je bil težak, kronan pa je bil z bogatimi uspehi. Vrednost osnovnih sredstev je takrat znašala komaj nad milijon dinarjev, danes pa znaša že nad 40 milijonov dinarjev. Mar ni to dokaz vzornega gospodarjenja v podjetju?

● Pomembna gradbena dela za Spod. Posavje

Na prvi seji novo izvoljenega delavskega sveta je bilo med drugim prebrano finančno in poslovno poročilo podjetja za lansko leto. Organi družbenega upravljanja so ga sprejeli z navdušenjem, prav tako vsi

člani kolektiva. Podjetje je v tem obdobju doseglo 325 milijonov 650 tisoč dinarjev prometa. Dohodek podjetja je torej znašal 110 milijonov 427 tisoč dinarjev, čisti dohodek pa 93 milijonov 710 tisoč dinarjev. Vsem v podjetju je bilo razumljivo, da je bil ta delovni uspeh dosežen le zaradi velike prizadevnosti vseh članov kolektiva, dobre organizacije dela, urejenosti finančnih razmerij v podjetju, dopolnitve mehanizacije in ugodnih vremenskih razmer. Poslovni uspehi podjetja bi bili nedvomno še večji, če ne bi glavni investitor — Skupnost jugoslovanskih železnic —časno prekinil gradbenih del.

Marsikateri objekt v Spodnjem Posavju je delo gradbenega podjetja »Sava« iz Vidma-Krškega. Če se samo bežno spomnimo vseh del v lanskem letu, vidimo, da je podjetje pričelo z gradnjo objekta »ovarne papirja« v Vidmu-Krškem, štiristanovanjskega bloka na Raki, šeststanovanjskega bloka v Brestanici, devetstanovanjskega bloka na Senovem, dokončalo šeststanovanjski blok v Krmelju, zdravstveno postajo v Krmelju, dvanajststanovanjski blok v Sevnici, dogradilo sušilnico kmetijske zadruge v Sentjanžu in kurilniško lopo v Zidanem mostu. Podjetje je nadalje zgradilo štirinajststanovanjski blok v Radečah, osnovno šolo v Sentjanžu in več objektov za JLA. Lahko trdimo, da so to lepi uspehi, ki pa delovnega kolektiva ne uspavajo. Soglasno so se odločili za le-

tošnji plan, ki predvideva 340 milijonov dinarjev v prometa.

Ko smo se o teh obveznostih pogovarjali s člani kolektiva, ni nihče podvomil v uresničitev letošnjega plana. Računovodja Jože Kragelj nam je z velikim zadovoljstvom postregel s podatki, ki so zlasti zanimivi za bralce videmsko-krške občine. V tem mesecu je podjetje sklenilo pogodbo za gradnjo zdravstvenega doma v Krškem za 70 milijonov dinarjev, za gradnjo skladišča trgovskega podjetja »Resa« v vrednosti 31 milijonov dinarjev in za gradnjo deponije premoga in razkladalne rampe elektrarne v Brestanici za 41 milijonov dinarjev.

● Za pravično delitev osebnega dohodka

Skrb za zaposlene je ena izmed glavnih nalog organov delavskega samoupravljanja. Ta skrb se kaže predvsem v pravični delitvi osebnih dohodkov. Tu ni bilo večjih nesoglasij, saj znaša razmerje osebnih dohodkov, določeno s pravilniki o delitvi čistega in osebnega dohodka, 1:3. Povprečna plača v podjetju znaša 22.500 dinarjev. Delavci so za 1. maj dobili brezplačne delovne obleke, vsak dan pa prejemajo topli obrok hrane za minimalni znesek. Samo letos gradi podjetje 5 enodružinskih hišic za svoje delavce.

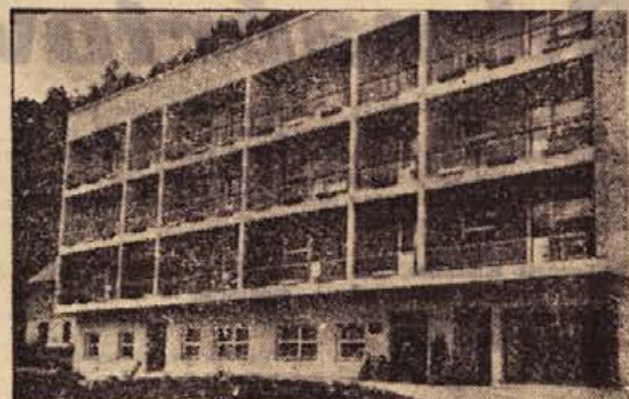
Ko smo te dni vprašali predstavnike organov družbenega upravljanja in direktorja podjetja, kaj menijo o dosedanjih uspehih

in novih nalogah, smo dobili sledeče odgovore:

● **ALOJZ TOMAZIN**, predsednik upravnega odbora: »Velik napredek v našem podjetju je bil dosežen predvsem zaradi dopolnitve mehanizacije, izboljšanja kvalitete del in organizacije dela. Pridobili smo si dragoceno zaupanje, kar nas navdaja z novim delovnim poletom. Predvsem pa smo veseli, ker bomo letos večino gradbenih del opravili v občini Videm-Krško, kjer je tudi naš sedež. Menim, da bi bilo prav, ko bi občinski ljudski odbor tudi v bodoče upošteval naše podjetje in nam z enotno gospodarsko politiko omogočil še večji napredek.«

● Na uspehe smo lahko ponosni!

● **ALBIN BOGOLIN**, predsednik delavskega sveta: »Če objektivno gledamo v preteklost našega podjetja, smo z uspehi, lahko zadovoljni in nanje upravičeno ponosni. Vsi smo si želeli napredka, zato smo tudi uspeli. Danes smo gradbeno podjetje, ki v Spodnjem Posavju veliko predstavlja. Vedno znova sprejemamo nova naročila,

14-stanovanjski blok s poslovnimi prostori v Radečah: delo »SAVA« iz Vidma-Krškega

kar dokazuje veliko zaupanje investitorjev v naše podjetje. Predvsem nas veseli, da bomo letos končno tudi v Vidmu-Krškem gradili večje objekte. Potrudili se bomo, da tudi v bodoče ne bomo razočarali naših naročnikov.«

● **LADO BADALIČ**, direktor podjetja: »Dosedanji uspehi so rezultat skupnega prizadevanja kolektiva in vodstva podjetja, zlasti pa članov delavskega samoupravljanja. Ti so se zavedali, da ni mogoče doseči večjih uspehov brez prizadevanja za večjo storilnost in brez povečanja sredstev za razširjeno proizvodnjo. Zato so se zaposleni odrekli tudi delu dohodka v korist skladov in povečanja mehanizacije.

Glavne naloge, ki čakajo kolektiv v letošnjem letu in še posebno njegovo delavsko samoupravo, pa bi bile predvsem v še boljši organizaciji dela, povečanju mehanizacije in podrobnejši in širši uveljavitvi ekonomskih enot, čim pravičnejši delitvi osebnih dohodkov in čim boljših delovnih pogojih. Prepričan sem, da bomo v tem uspehi zlasti zato, ker imamo letos večino del združenih v naši občini. To bo za nas mnogo lažje in ceneje. Zlasti bo prišla v poštev boljša organizacija dela, medtem ko je v prejšnjih letih ta neugodno vplivala na končni uspeh podjetja. Tudi našemu podjetju se obeta pot k velikemu napredu.«

DRAGO KASTELIC

O zdravstvu v krški občini

31. maja je svet za zdravstvo pri ObLO Videm-Krško razpravljalo o problemih in uspehih zdravstvene službe v občini. Ugotovil je, da je največji problem v zdravstvu pomanjkanje strokovnega kadra. Zato si jeadal nalogo, da bo temu problemu posvetil veliko pozornost.

Z ustanovitvijo porodniškega oddelka v zdravstvenem domu na Senovem se je zdravstvena služba na tem območju močno utrdila. Porodniški oddelki obstaja že od lanskega decembra. Dosedaj je bilo v tem oddelku že 82 porodov. Poudariti moramo, da zdravstveni delavci ne zahtevajo zaradi del v porodniškem oddelku večjih osebnih dohodkov. Lahko pa trdimo, da so prevzeli večjo moralno odgovornost samo, da je ugodno potrebam in željam prebivalcev tega področja. To dokazuje tudi podatek o višini dnevne oskrbe v porodniškem oddelku. Le-ta znaša tu 1900,

v brežiški bolnišnici 2900, v novomeški pa celo 3850 dinarjev. Vse dotlej, dokler bodo porodniški oddelki v bolnišnicah prenatrpani, je porodniški oddelki v zdravstvenem domu na Senovem upravičeno obstajati! Oddelki ni ustanovljen z namenom, da bi privabljal pacientke od drugod, temveč, da zadovolji potrebam svojega zdravstvenega okoliša. Ta okoliš je velik in močno raztresen. Porodnice so še do nedavnega rodile doma, največkrat v nemogočih pogojih.

Svet je razpravljalo tudi o morebitni ustanovitvi centralnega občinskega zdravilnega doma. Trenutno so v občini trije samostojni zdravstveni domovi. Združitev bi bila predvsem koristna zaradi finančne poslovanja in boljše organizacije dela. Svet je smatral, da bi bil vsak preuranjen sklep nekoristen, določil enomesečni rok za temeljito proučevanje združitve. V ta namen je bila imenovana posebna komisija, ki bo vsestransko proučila možnost združevanja. V komisijo so bili imenovani: dr. Jože Čakš, dr. Tatjana Hvala-Andrijašević, Zinka Čuček-Nunčić, Stane Drobnič, Miha Molan in Bran-ko Voglar.

Na seji je bilo nadalje ugotovljeno, da občinski zdravstveni center budno spremlja vse nove predpise v zvezi z novo delitvijo osebnih in čistih dohodkov. Zdravstveni dom na Senovem bo v kratkem sestavljal tak pravilnik, ki bo slonel na pravični delitvi osebnih dohodkov. Poročeno je bilo, da ambulante v Brestanici, Koprivnici, na Zdolah, Raki in Gor. Leskovcu obiskuje precej bolnikov in so zato v teh krajih potrebne in koristne.

Predsednik sveta Miha Molan s Senovega je pojasnil, da je oddelki za družbene službe ObLO dobil od Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu finančno analizo in predračun za uvedbo razširjenega zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev. Kmetijskih zavarovancev je v

občini 9.046. Pri teh je v letu 1961 nastala zguba preko 12 milijonov dinarjev, ki se bo krila z dopolnilnim prispevkom 12,7 odstotka. Skupni izdatki za splošno kmetijsko zavarovanje so za leto 1962 predvideni na blizu 70 milijonov dinarjev. Svet je bil mnenja, da bi tudi v videmsko-krški občini uvedli splošno kmetijsko zavarovanje, vendar naj bi o tem prej razpravljali zbori občanov. Ljudem naj bi se obrazložili vsi pogoji in obveznosti in na osnovi tega bi se volilci sami odločili za splošno kmetijsko zdravstveno zavarovanje ali proti njemu. Ze sedaj se ugotavlja, da kmečko prebivalstvo vse češče obiskuje zdravstvene ambulante. S splošnim kmetijskim zavarovanjem pa bi se obiski v ambulantah še povečali.

Člani sveta so obravnavali tudi osmerek odloka o ustanovitvi zdravstvenega investicijskega sklada, ki so ga prejeli od okrajnega ljudskega odbora v Novem mestu. Člani so soglašali z ustanovitvijo občinskega zdravstvenega investicijskega sklada, vendar bi bila vsaka ustanovitev skladov v primeru združitve zdravstvenih domov nepotrebna.

Svet je odobril poročilo o cepljenju v prvem letošnjem polletju. V poročilu je navedeno, da je bila udeležba v splošnem dobra. Zdravstveni dom Krško je naslovil vlogo na svet, s katero sporoča, da so obiski pacientov v dopoldanskem času preštevilni in da je treba zato obvestiti vsa podjetja in ustanove, naj pošljejo zaposlene na pregled v popoldanskem času. Svet je zadovoljen za izvršitev te naloge oddelka za družbene službe občinskega ljudskega odbora. Svet je obravnaval še štipendiranje zdravstvenega kadra in financiranje gradnje zdravstvenega doma v Krškem.

Alkohol je smrtni sovražnik reda in varnosti na cestah!

Marže v trgovini in potrošnik

(Nadaljevanje s 3. strani)

še predpisali (za odkup vseh vrst živine je že določena marža 10 din na kg).

KAJ SI LAHKO OBETA POTROŠNIK?

Z ukrepom o določitvi marž smo zajezili porast cen in preprečili neupravičene zasluge, ki so bili dokaj pogosto posledica prav oduševanja navijanja cen, zlasti pri idočem blagu. Nove marže, ki smo jih našli malo prej, so povprečne. Potrošnika pa štiti tudi določilo, po katerem sme trgovina pri posameznih živilih zaračunavati največ 22-odst. maržo, pri posameznih industrijskih izdelkih pa največ 25-odstotno maržo. Ta na videz visoki pribitek ni nevaren, ker se ga bo lahko trgovina posluževala le redkokdaj, saj ne sme preiti

določenega povprečja (16 odstotkov za živila in 19 odstotkov za industrijsko blago). Primerov, ki smo jim jim bili priča doslej, ko so posamezna trgovska podjetja k nabavnim cenam priračunavala tudi 40, da celo 50 in več odstotkov marže, ne bo več.

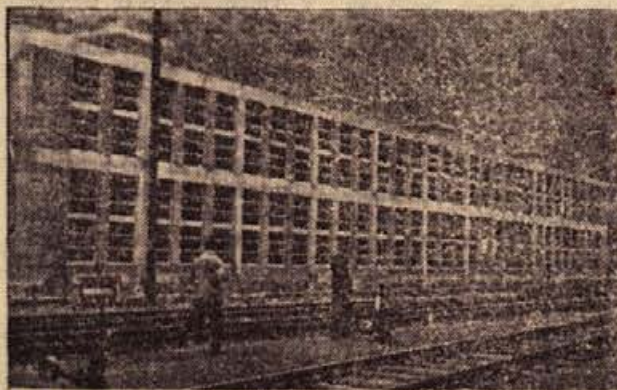
O ZNIŽANJU MORA BITI POTROŠNIK VNAPREJ OBVEŠČEN

Omeniti velja tudi predlog odloka, ki ga bodo osvojile vse komune. Glede vseh znižanj v trgovini, za katera bo trgovina porabila sredstva, ustvarjena iz razlik v ceni, bo morala utemeljen predlog dostaviti na vpogled najprej tržni inspekciji. Ko bo ta znižanje cen odobrila, bo moralo trgovsko podjetje ali poslovalnica na krajevno običajen način obvestiti potrošnike o tem, da bodo v pro-

daj izdelki po znižanih cenah. S tem ukrepom bomo preprečili vrsto spekulacij, ki so se dogajale doslej, na primer: da so v trgovinah zniževali cene posameznih vrst blaga zaradi znancev in jih nato prodali v »ožjem krogu« ali pa so cene znižali, pa izdelek kljub temu prodali po starih cenah in razliko »pospravili«. Tudi pri nas se dogaja, da se znižano blago razreže, zavije, na omoje napišejo imena kupcev in nato prodajo kar najceneje, zaloge obrabčati hitreje, resno pa se bo treba lotiti tudi organizacije dela in specializacije trgovske mreže. Kolektivni trgovskih podjetij morajo sredstva, ki so jih letos ustvarili na račun previsokih marž, vrniti potrošniku v obliki znižanja cen — brez odlašanja in brez tarnanja.

OD TRGOVINE PRIČAKUJEMO HITRO AKCIJO

Novi predpisi in odloki ljudskih odborov o maržah

Kurilniško lopo v Zidanem mostu so postavili gradbinci kolektiva »SAVA«. Izdelki njihovih rok stoje od Zidanega mosta do Dobove...

Višja raven izobraževanja

Na seji okrajnega odbora SZDL, ki bo v prihodnjem tednu, bo na vrsti obravnavna srednjega in strokovnega šolstva. Ustrezna podkomisija iz sestava komisije za družbeno upravljanje že dalj časa obdeluje gradivo, ki so ga poslali skoraj vsi prizadeti učni zavodi in tudi predsedniki šolskih odborov teh šol. Komisija si je delo razdelila in poteka sedaj obdelava gradiva po skupinah: gimnazije, srednje strokovne šole, vaješke šole, delavske univerze in zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela ter dijaški domovi.

Na nedavnem posvetovanju upravnikov delavskih

kmetije in ženske, mladina je udeležena vsa leta enako, v velikem porastu pa je število delavcev. To kaže na orientacijo delavskih univerz predvsem v kolektive. Morda preveč zanemarjeno področje izobraževanja kmečkega prebivalstva ni pravilna usmerjenost, ima pa delno vzroke v načinu zagotavljanja finančnih sredstev za delovanje univerz. Vse premalo je še vedno priznana potreba po stalnem in bolj sistematičnem vključevanju mladine, kar je na posvetovanju posebno izstopilo. Največje so predvsem naloge s tisto mladino, ki se ne more zaposliti takoj po končani osnovni šoli in ostaja doma.

skupnih nalogah, izmenjavi predavateljev itd. Idejno-izvedljiva komisija pri okrajnem odboru SZDL bo sklicatelj teh posvetovanj, nosilec razprave in vodja posvetovanja pa vsakokratni prireditelj.

S tem posvetovanjem in sprejetimi stališči je bila opravljena precejšnja naloga. Okrajnemu odboru torej ne bo težko utrditi stališča in naloge organizacij SZDL v zvezi z nadaljnjim delo delavskih univerz in zavoda pri dopolnilnem izobraževanju delovnih ljudi za čimvečje proizvodne uspehe in boljše družbene odnose.

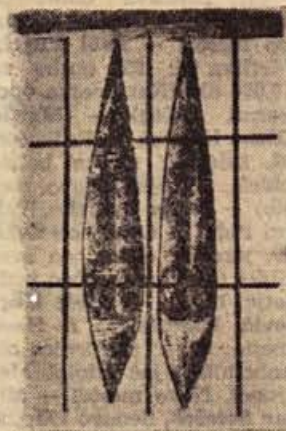
Lep uspeh v tednu knjige

Novomeška knjigarna, podružnica založbe EMKA iz Ljubljane, je v tednu knjige dosegla izredno lep uspeh: v tem času je prodala za nekaj več kot 538.000 dinarjev različnih knjig. Knjigarno je obiskalo tudi veliko takih ljudi, ki sicer niso gostje v trgovinah te vrste. Pokazalo se je tudi, da stara »sejemska« oblika prodaje knjig samo koristi in da bo dobro tak način prodaje še imeti. Knjiga se je približala kupcem, interes za branje se je povečal, s tem pa je teden knjige v celoti dosegel svoj namen.

Lepe uspehe so imele tudi druge knjigarne v okraju.

»FORMA VIVA« - forma prijateljstva

Mednarodni simpozij kiparjev, tradicionalna kulturniška manifestacija, znana po vsem

Na letošnjem simpoziju v Kostanjevici bo sodeloval tudi jugoslovanski kipar Stane Jarm

svetu pod imenom »Forma viva« (živa oblika), bo letos že drugič zapovrstjo v Jugoslaviji oziroma v Sloveniji. Obe slovenski mesti, Portorož in Kostanjevica, v katerih je lanske letošnja prireditev te vrste zapustila bogato galerijo del umetnikov iz vzhodnih, severnih, južnih in zahodnih dežel, bosta tudi letos sprejeli po deset umetnikov iz 13 držav, ki jih je med 52 prijavljeni izbrala posebna žirija oziroma umetniški svet.

Simpozij se bo letos pričel 1. julija in bo trajal dva meseca, do prve nedelje v septembru. Krajši rok je izbran zato, ker je bil upravni odbor mednarodnega simpozija mnenja, da dva meseca popolnoma zadostuje, da dobi deblo ali kamen pod diletom spretnih oblikovalcev zamišljene umetniške oblike. Na koncu simpozija bo dela ocenil umetniški svet, ki se bo s prihodom nekaterih tujih priznanih kritikov

in esteto še razširil. Kakor lani je tudi letos odrejen za delo gostov umetnikov v Kostanjevici južni in zahodni prostor ob gradu. Po mnenju ljudi, ki so prostor izbrali, in spriču pohval lanske letošnje udeležencev simpozija je prostor povsem ustrezen, skoraj idealen. Letos bo pri ureditvi parka v kosta-

njeviškem gradu pomagalo in svetovalo tudi hortikulturno društvo. Treba bo v galeriji na prostem najti skladišče med umetninami in naravo, oziroma vsaki umetniki poskusi tak prostor, kjer bo v okras in ne v škodo vegetaciji. Tako v Portorožu kakor tudi v Kostanjevici bodo udeleženci letošnjega simpozija

manifestirali abstraktno plastiko, nekaj umetnikov pa bo figuralistov. Iz seznama udeležencev vidimo, da je letošnji izbor kiparjev na splošno boljši kot lani, saj bo zastopanih čimveč držav, pa tudi pestrost bo večja. Ponovno se bodo v obeh mestecih zbrali najboljši oblikovalci kamna in lesa iz vsega sveta.

- Lahko vam za marsikaj zavidamo -

Na povabilo zveznega izvršnega sveta je našo državo prejšnji teden obiskal minister za prosveto LR Poljske Waclaw Tulodziecki. V spremstvu člana izvršnega sveta in predsednika sveta za šolstvo LRS Vladka Majava je poljski minister 6. junija obiskal tudi Otočec, kjer je imel z našimi predstavniki zaključne razgovore. Takoj po razgovorih smo visokega gosta Tulodzieckega naprosili, če lahko v kratkih staveh opiše pomen svojega obiska v naši državi. Kljub pomanjkanju časa poljski minister razgovora ni odklonil.

— Gospod minister, kakšen je okvirni namen Vašega obiska Jugoslaviji, še posebej Sloveniji?

— Predvsem smo hoteli vedeti, kako je s šolstvom v vaši državi, zlasti v Sloveniji, kjer je najbolj razvito. S tovariši, ki pri vas urejajo to vprašanje, smo hoteli izmenjati izkušnje. Posebej nas je zanimala šolska reforma pri vas, ker nam pravijo vse dobre stvari, dosežene na tem področju, prenesli na Poljsko in jih uporabiti.

— Vaši vtisi s poti po Sloveniji?

— Največji in nepopolni vtis naredel me vsakega tujca naravne lepote Slovenije. Vskogar presenetli tudi izredna razgibanost v gradbe-

ništvu. Mesta, kakršno je n. pr. Novo Velenje, so Slovencem lahko samo v ponos. Na poti po Sloveniji smo videli izredno veliko šol. Tako lepo urejenih in estetsko grajenih šol nismo videli nikjer drugje. Tovarišem iz Slovenije lahko zavidamo spriču domiselne arhitekture in moderne šolske opreme.

— Kako ocenjujete naš turizem na podlagi tega, kar ste videli, med svojim obiskom pri nas?

23 predavanj in 5000 poslušalcev

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu je skupaj z delavsko univerzo, ki je od februarja letos priključena zavodu, priredil v pretekli

Pet let slovenske gimnazije v Celovcu

Te dni so v Celovcu proslavili petletnico slovenske gimnazije. Obiskuje jo 270 otrok koroških Slovencev, pouk pa je v slovenskem in nemškem jeziku. Prihodnje leto bo gimnazija dala prve maturante.

— V Sloveniji smo videli veliko turističnih znamenitosti, tako da je tu res prijeto. Kraji, kot so Otočec, Bled in drugi, zapuste v človeku nepozabne vtise. — Na koncu želimo izreči vsem učiteljem in drugim prosvetnim delavcem v Sloveniji iskreno zahvalo za prisrčnost in gostoljubnost, kakršne smo bili deležni med obiskom.

IVAN ZORAN

univerz in zavoda ter predsednikov upravnih odborov, kateremu so prisostvovali tudi predsedniki občinskih odborov SZDL in referenti za šolstvo ObLO, je bilo predelano bogato gradivo iz poročil delavskih univerz in zavoda. Primerjava med leti 1960/61 in 61/62 pokaže, da je število udeležencev vseh vrst izobraževanja sicer nekoliko padlo, dvignila pa se je raven izobraževalnih dejavnosti. Nekoliko zaskrbljujoča je sprememba strukture slušateljev vseh vrst izobraževalnih dejavnosti. V močnem upadanju so od leta 1959 dalje

»NAŠA PESEM« v Mariboru

Za največjo letošnjo glasbeno prireditev, ki bo pod naslovom »Naša pesem« 16. in 17. junija v Mariboru, se je prijavilo 11 amaterskih pevskih zborov iz vseh republik. V času prireditev bo strokovno predavanje z uvodnim referatom o zborovskem amaterizmu. Republiške Zveze Svobod in prosvetnih društev bodo v Mariboru pripravile tudi razstavo celotne jugoslovanske vokalne glasbene literature. Ker bo prireditev izredno kvalitetna, bi bilo prav, če bi jo obiskali vsi zborovodje na področju posameznih občinskih svetov Svobod in prosvetnih društev.

Bogdan Borčić: SMOKVE

SPET NA RODNIH TLEH

Spet so med nami naši izseljenci z vseh koncev sveta in prihajajo še in še. Iz daljnih prekomorskih dežel jih vozijo k nam ladje in letala. Nekateri so potovali teden dni in še več, tisti, ki so jih pripeljali reaktivci, pa komaj dan ali le nekaj ur. Pa so tu nasmejani in solzni v objemu svojcev, od katerih mnoge poznajo le iz pisem ali fotografij, saj se niso videli z njimi trideset, štiri, petdeset in tudi več let. Veseli smo, da je vsako leto med rojaki obiskovalci večje število tistih, ki so bili v zadnjih letih že večkrat pri nas, pa spet pridejo s svojimi zakonskimi drugimi, z otroki ali drugimi sorodniki, da tudi oni vidijo domačo deželo.

Jugoslavija postaja z vsakim letom privlačnejša. Letos je samo iz ZDA in Kanade pet potovalnih agencij napovedalo obisk 22 skupin naših izseljencev. Veliko je pa tudi takih, ki ne potujejo v skupinah. Že v prvih mesecih letošnjega leta so obiskali Slovenijo prvi izseljenci. Zlasti naše primorske vasi so dobile kar lepo število obiskovalcev iz Argentine in nekaj iz Avstralije. Posamezniki so prišli tudi iz drugih prekomorskih dežel. Od skupinskih obiskov pa bomo v letošnjem poletju sprejeli v Sloveniji kar 17 skupin iz ZDA, iz evropskih dežel pa konec julija in v avgustu dve veliki skupini iz Francije, eno s posebnim vlakom iz Westfalije ter skupini iz Holandije in Belgije.

Od slovenskih društev iz ZDA je organizirala letos skupinske obiske Ameriška bratska zveza, ki je že večkrat pripeljala v Slovenijo izletnike v dveh skupinah. Eno je vodil publicist Janjo N. Rogelj, predsednik finančnega odbora te zveze, drugo pa glavni tajnik zveze Frank Tomšič. Prav tako sta že prispeli prvi skupini Slovenske ženske zveze, naše največje ženske organizacije v ZDA, ki ima članov 13.000 članic in je lani slavila 35-letnico. Na domačih tleh smo že tudi pozdravili glavno predsednico te zveze Tončko Tankovo, ki je vodila drugo skupino izletnikov. Mrs. Tankova je že pred dvema letoma obiskala svoj stari

4. julija, na dan ameriške neodvisnosti, bo na Otočcu pri Novem mestu veliko srečanje slovenskih izseljencev - Rojaki, pridite na piknik, Otočec na Krki vas pričakuje!

kraj (po materi je Belokranjca). Takrat je prišla s soprogom, ki pa ji je, žal, kmalu po vrnitvi v ZDA umrl. Zdaj je pripeljala s seboj mater in malega nečaka, ki lepo govori slovenski. Posebno nas veseli, da med skupinami naših rojakov, ki prihajajo na obisk, vsako leto srečujemo več mladih. Vedno znova nas veselo preseneča lepa slovenska govorica, ki so jo naši ljudje kljub dolgem številu let na tujem ohranili čisto in pristno kakor takrat, ko so odhajali. In veseli nas, da so tudi mnogi njihovi otroci, čeprav so rojeni na tujem še pravi slovenske gore listi.

Zadnja letošnja skupina Slovenske ženske zveze prispe v Slovenijo 17. junija. Vodila jo bo glavna tajnica Albina Novakova, ki je pripeljala v Slovenijo že številne skupine izseljencev, izletnikov iz ZDA. Eno skupino naših izseljencev, ki je nedavno prispela, je vodila tudi Josephine Tračnikova, glavna tajnica Progressivnih Slovenk Amerike. V tej skupini je bila tudi znana kulturna delavka iz Clevelanda Tončka Sim-

čičeva, nekdanja pevka Glasbene matice. Zadnja leta sta s soprogom živela v Miamiju na Floridi, zdaj pa pravita, da bosta kar pri nas. Dobrodošla!

Tudi Frances Vidrova iz Clarendon Hillsa, znana društvena delavka pri Progressivnih Slovenkah, je že pred nekaj leti obiskala stari kraj. Letos je pripeljala s seboj še soproga Freda, bivšega dolgoletnega glavnega tajnika Slovenske narodne podporne jednote. V juliju bo pripeljala skupino glavna predsednica Progressivnih Slovenk Amerike Josie Zakrajškova, ki je tudi že večkrat prišla v Slovenijo na obisk. Sredi junija je napovedal obisk znani in v Ameriki zelo popularni Frank Jankovič, kralj polk, ki bo s svojim ansamblom obiskal Jugoslavijo in nekatere druge evropske države. Tudi ansambel Tamburica iz Pittsburgha, ki ga sestavlja mladina jugoslovanskih izseljencev, je po več letih spet prispel v Jugoslavijo. Sredi junija bodo nastopili v Dubrovniku, v Kopru pa bodo sodelovali na festivalu.

Med nami so in še več jih bo, saj še neprestano prihajajo. In kar nas najbolj veseli: vsako leto je med njimi več mladih. Da, tudi naš drugi in tretji rod, ki je daleč na tujem pognal mladike iz naših korenin, prihaja v deželo svojih staršev in starih staršev z navdušenjem. O naših krajih in ljudeh so veliko silšali in brali. Mnogi kar dobro

govore po naše, drugi pa se trudijo, love posamezne besede. Toča iz izkušnje vemo, da bodo znali po nekaj tednih že marsikaj po naše povedati.

Vsem, posebej še mladim, velja prirčen pozdrav z željo, da bi jim bilo pri nas lepo!

Kakor vsa zadnja leta bomo tudi letos praznovali v prvem tednu julija IZSE-LJENSKI TEDEN. Letošnji gostitelj bo izseljenska matica Makedonije, ki bo organizirala osrednje prireditve v znanem letovišču Sava pri Skopju. Za obisk teh prireditev bodo izseljenske matice iz posameznih republik organizirale

posebne izlete, ki bodo rojake povedli skozi lepe kraje naše dežele. Tudi izseljenci iz Slovenije se bodo udeležili glavnih prireditev, ki bodo 2. in 3. julija. Dne 4. julija, za dan borca, ko praznujejo ZDA dan ameriške neodvisnosti, pa bo v Sloveniji veliko srečanje ameriških izseljencev na pikniku, ki bo letos na prijaznem Otočcu. Na to prireditve, ki bo letos v Sloveniji med največjimi, prireditvami za ameriške rojake, se Dolenjci že dolgo in skrbno pripravljajo, da bodo gostje, ki jih prav gotovo ne bo malo, tudi letos vsestransko zadovoljni.

INA SLOKAN

Prihod ene izmed letošnjih skupin naših izseljencev na zagrebško letališče

TELEVIZOR: v Apnenik pri Krškem!

Teden dni so bili v izložbi prodajalne »Oprema« na Glavnem trgu razstavljeni dobrotki, ki jih je Dolenjski list zbral s pomočjo domačih podjetij in hamenil svojim naročnikom za veliko vsakoletno nagradno žrebanje. Mnogi so ogledovali lepe dobrote, saj je bilo v tem času pred izložbo vedno precej ljudi, in vsak si je zaželel to ali ono reč. Vsi, ki so pravočasno plačali naročnino, so upali na dobrote, tistim pa, ki je niso plačali, je bilo žal. Vendar bodo tudi letos kakor vsako leto mnogi razočarani, kajti naročnikov je že 17.820 (naklada lista 18.820), dobrotkov pa le 100, zato je nemogoče, da bi vsak naročnik kaj dobil. Povsem odveč so zato očitki, češ: »Ze 10 let sem naročnik, pa nisem še nič dobil!« Dragi naročniki, ni naša krivda če se vas sreča ogiblje - saj potrika lahko le na vsakih 178 vrat enkrat...

V nedeljo ob devetih se je v prostorih uprave Dolenjskega lista zbrala komisija iz vrst naročnikov ter uslužbenci domačega lista. Petletni Dolenčev Lukec, Novomeščan, se je že nemirno presedel, kajti tokrat je bil on izbran za žrebanje številki in bi rad hitro opravil pomembno nalogo. Vsi so nestrpno pričakovali pričetka žrebanja, saj je bil vsak radoveden, kdo bo letos dobil lepe nagrade, posebno pa televizor. Člani komisije: Jože Urbančič iz Zabje vasi 65, poštar Jože Vranešič s Partizanske ceste 11, Štefka Krampelj, uslužbenka Komunalne banke iz Glavnega trga, ter Rudi Peroč, železniški uslužbenec iz Ljubljanske ulice 6, so najprej razpravljali o poteku žrebanja, nato pa posedli in vsak od njih je opravljal svojo nalogo. Urni Lukčevi prsiški pa so letos prinesli srečo naslednjim izžrebancem:

Brežice) - Jože Derganc, Mirna 71; 20.-23. po 5 buteljic pristnega cvička (darilo Zadružne kleti iz Kostanjevice) dobe: Dragica Volčanšek, Bošanj 14; Franc Simčič, Hrast 21, p. Vinica; Jože Turenšek, Pavlova vas 46, p. Pišce; Tone Petje, Kasteleca 11, Novo mesto.

24. izdelava damskega kompleta (»Obrtnik«, Novo mesto) - Fani Pugelj, Metlika 74; 25. opeke za 10.000 din (Novomeška pekarna, Zalog) - Martin Oštr, Hrastek 3, Podbočje; 26. izdelava moške boljše obleke (Krojač, Novo mesto) pri Pahi 13, Otočec ob Krki; 27. strojna električna svetiljka (Elektrotehnično podjetje, N. m.) - Alojz Keglovč, Padersiščeva 8, Novo mesto; 28. tri steklenice alkoholnih pijač (Hotel Metropol, Novo mesto) - Milan Sotošek, Senovo 193; 29. en stol (Splošno mizarstvo, Dvor) - Janez Slak, Jordan Kal 3, Mirna peč; 30. moška srajca (»Ljudska potrošnja«, Brežice) - Franc Urbančič, Gor. Polje 8, Straža.

Poklek 3, Blanca; 38. fotelj »Nada« (Tapetnik, Novo mesto) - Simo Jakovac, Marindol 17, Adlešiči, 39. fotelj »Rado« (Tapetnik, Novo mesto) - Franc Dobovšek, Bošanj 49; 40. parfumerijska kasetna (Drogerija, Novo mesto) - Ljudmila Jerman, Beograd, Braće Nedica 1 a/4.

41. moška obleka (Novoteks, Novo mesto) - Marija Jakljevič, Adlešiči 17; 42.-43. po eno pleteno jopico (Novoteks, Novo mesto) dobita: Marija Fink, Meniška vas 18, Dol. Toplice, in Milan Vodopivec, Gradnje 1, Bela cerkev; 43.-49. po eno jopico (»Dolenjka«, Misna peč) dobe: Jože Hribar, Ratje 33, Hinje; Anton Olaj, Zalog 24, Novo mesto, Marija Kastelic, Ragovo 5, Novo mesto; Vladimir Znidarič, Jesenice 19, p. Jesenice na Dol.; Polde Rus, Meniška vas 2, Dol. Toplice; Tinca Povše, Slavkova 6, Novo mesto; 50. stoječi obesalniki (»Opremales«, Novo mesto) - Polde Kašič, Migolca 5, Mirna.

51. par otroških čevljev (Industrija obutve, N. m.) - Jože Zaman, Vinji vrh 48, Bela cerkev; 52. električna keramična peč (»Ela«, Novo mesto) - Franc Planina, Brežina 46, Brežice; 53. podstavek za kopalno peč (»Lič«, Črnomelj) - Jože Baškovič, Trnje 16, Brežice; 54. 500 zidakov (Pionir, Novo mesto) - Alojz Perušič, Butoraj 16, Črnomelj; 55. par ženskih čevljev (»Sloga«, Sevnica) - Jožica Potočar, Vel. Bučna vas 14, Novo mesto; 56. ženski

ZAHVALA

Vsem podjetjem in kolektivom, ki so tudi letos sodelovali v tradicionalnem nagradnem žrebanju za naročnike DOLENJSKEGA LISTA, se ob zaključku letošnjega žrebanja javno toplo zahvaljujemo s prošnjo, da ohranijo tako naklonjenost domačem ugledu SZDL tudi vnaprej!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

predpasnik (Šiviljsko podjetje, Metlika) - Milan Gabron, Stara vas 58, p. Bizeljsko; 57. par čevljev (»Resa«, Videm-Krško) - Joži Kurent, Glink 5, Mirna; 58. električni likalnik (»Resa«, Videm-Krško) - Franc Mežan, Gor. Ponikve 26, Trebnje; 59. kolekcija cigaret (trg. podjetje »Promet«, Videm-Krško) - Jože Slovenec, Dečno selo 4, Artiče; 60.-61. po štiri steklenice pijač (»Belsad«, Črnomelj) - Franc Golobčič, Trebelnik 6, Podbočje, in Ivan Dornik, Dol. Skopje 40, Krška vas.

62. 1 m drv (KGP Brežice) - Janez Spilek, Prilipe 16, Brežice; 63.-64. po tri steklenice pijač (»Dana«, Mirna) - Marija Kastelic, Sentjurje 12, Mirna peč, in Tončka Uršič, Prečna 14, Novo mesto; 65.-66. po eno moško srajco in nogavice (»Ljudska potrošnja«, Brežice) - dobita: Dušan Šihan, Podkraj 41, Velenje, in Agata Kobe, Pristava 26, Stopiče.

98. radijski sprejemnik (Trg. podjetje DOLENJKA, Novo mesto) dobi: Jožefa Janežič, Malkovec 5, p. Tržišče na Dol.

99. prenosni šivalni stroj (darilo tovarne šivalnih strojev »Mirna«) dobi Marija Ajster, Zupeča vas, p. Cerklje ob Krki.

100. televizijski sprejemnik, darilo Dolenjskega lista, dobi: Franc Božič, Apnenik 6, Videm-Krško 1.

Obvestilo izžrebanim naročnikom

Včeraj smo razposlali vsem izžrebanim naročnikom obvestila o dobrotkah, nakaznice za prevzem daril oz. nekaterim tudi že dobrote. Upoštevajte navodila, ki ste jih dobili v pismu! Izžrebanec, ki so dobili knjižna darila, bomo razposlali knjige te dni po pošti brez posebnih obvestil.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KNJIŽNA DARILA SO DOBILI:

Izžrebanim naročnikom od številke 67 do 97 so dobili lepe knjižne nagrade, ki so jih prispelale tudi naše založbe: Dolenjska založba v Novem mestu, Cankarjeva založba v Ljubljani in založba Lipa v Kopru. Razen tega jim tovarna zdravil »Krka« v Novem mestu prispelala za knjižna darila 10.000 din. Knjižna darila dobiti:

Martin Roštohar, Ponikva 19, Jesenice na Dol.; Franc Kastelec, Beograd, Baje Sekulića 109; Slavka Mihajlovič, Novo mesto, Prešernova 11; Polde Jevšek, Novo mesto, Kom. Staneta 2; Lojze Mihlič, Maribor, Gosposvetska 59-1.; Anica Pavlič, Kronovo 11, Bela cerkev; Djurdja Stergar, Velika vas 26, Leskovec; Franc Blatnik, Uršina sela 1; Henrik Uršič, Videm-Krško, Prešernova 9; Anton Stefančič, Tonča gora 38, Dragatuš, Jože Barbo, Sevnja 6, Otočec ob Krki; Tone Brajer, Dol. Kartaljevo 16, Mirna peč; Jože Sečen, Sela 27, Dobova; Vida Vajs, Radovlja 20, Smarjeta; Ivan Rantič, Kovačji grad 5, Vinica; Alojzija Progar, Hmeljčič 18, Mirna peč; Franc Lovše, Podgorč 7, Dvor pri Zubemberku; Jože Povhe, Smednik 3, Raika; Zinka Rauh, Metlika, Prečna pot 1; Jože Gašper, Birčna vas 6, Novo mesto.

Anica Kranjc, Artiče 15; Frída Klajnšek, Starovaška cesta, Videm-Krško III; Stanko Mulič, Metlika, Trnovce 5; Janez Stravs, Stava vas 20, Dvor; Jože Braskovič, Prečna 14, Novo mesto; Aci Bužar, Kostanjevica na Krki; Stane Jaklič, Zalec 64; Jurij Flek, Tonča gora 18, Dragatuš; Janez Salehar, Dol. Toplice 85; Mimica Furjan, Črne št. 28, Brežice; Ivan Šušin, Društinca vas 1, Bela cerkev.

Izid žrebanja

1. moška srajca (»Potrošnik«, Črnomelj) - Jože Gabrič, Kališevce 1, p. Senovo; 2. - 4. tri kolobarje sira (Mlekarna Novo mesto) dobe: Minka Vene, Hotel Metropol - Novo mesto; Peter Vučič, BETI - Metlika, in Jože Polšak, Ledina 50, p. Sevnica; 5. - 9. po 10 kg ovojnega papirja (Konfekcija papirja - Videm-Krško) dobe: Marija Pirkovič, Nad mlini - blok III, Novo mesto; Celestina Anžiček, Zagorica 8 - p. Mirna; Ivan Plevanč, Mirna na Dol.; Tončka Dulc, Glavni trg 6 - p. Sočtanj; Anton Blatnik, Dol. Grčevje - p. Otočec ob Krki; 10. 1. tono premoaga (rudnik rjavega premoga Senovo) - Anton Plut, Gor. Paka 9 - Črnomelj.

11. 10 dni brezplačnega oddiha (Zdravišče Šmar-

ješke Toplice) - Ignac Malgoj, Log 28, p. Boštanj; 12. za 2.000 din mesnih izdelkov (Mesolzdelfi, Mokronog) dobi Matija Mlakar, Studenec 47 pri Sevnici; 13. garnitura damskega perila (»Beti«, Metlika) - Ivan Ovniček, PLM Laško; 14. dve kravati (Konfekcija LISCA, Sevnica) - Franjo Zaman, Gor. Straža 9; 15. kravata in šal (»Lisca«, Sevnica) - Stanko Meserko, Migolska gora 5, p. Mirna; 16. ženski pas in nedrček (»Lisca«, Sevnica) - Štefka Kraševc, Jelše 17, p. Otočec ob Krki; 17. in 18. brezplačni vozovnici za vožnjo iz Novega mesta v Ljubljano in nazaj (Avtopromet »Gorjanci«, Straža); Milan Glas, Sremič, Videm-Krško III, in Jože Kovarčič, Mali Kamen 17 - Senovo; 19. sviter (»Krka«,

Pesem bratstva in enotnosti na brežiških ulicah

(Nadaljevanje s strani)

cah! Tovariš Franc Kimovec-Ziga je najprej pozdravil vse udeležence in spregovoril nato o odgovornih nalogah prosvetnih delavcev in družbe v odnosih do šolstva. Poudaril je, da morajo dobre besede na tem področju spremljati tudi dobra dejanja. Nato je govoril o novih ukrepih v našem gospodarstvu in pozval k nadaljnji krepitvi vsega našega samoupravljanja. Med drugim je tudi dejal, da kaže obračun šol v vseh krajih države lep napredek in pomembne uspehe. Pozdravil je tako srečanja kot je brežiški zlet bratstva in enotnosti, kakršnih naj bo v prihodnje še več. S toplo čestitko mladine in odraslih tovariš Titu je tovariš Kimovec zaključil svoja izvajanja.

legacij iz vseh glavnih mest naših republik, tako da je bila v nedeljo na brežiškem stadionu zastopana domala vsa naša domovina. Ocenil je nedeljski zlet kot plemenit doprinos k nadaljnji graditvi in utrjevanju bratstva in enotnosti, hkrati pa je pohvalil dobro

Vzgoja mladega rodu v plemenitem patriotizmu je hkrati najlepša oddolžitve herojem naše revolucije... je med drugim dejal tovariš Jagić, predsednik ObLO Trešnjevka iz Zagreba

pot naših šol, ki na tak način goje jugoslovanski socialistični patriotizem. Tovariš Jagić je zatem govoril o veliki odgovornosti učiteljev, staršev in članov odborov Socialistične zveze za zblizevanje in osebne stike, poznanstva in prijateljstvo naših pionirjev.

Z zborovanja so nato poslali pozdravne brzojavke tovarišu Titu, dr. Vladimiru Bakariću in Vidu Tomišiću, predsednici Ljudske skupščine LRS. Pionirji iz Zagreba in Brežice so si iz-

menjali darila, nakar je sledil krajši kulturni program na stadionu. Tam so bila nato tudi športna srečanja, v dvorani Prosvetnega doma pa je bila kvalitetna skupna prireditev učencev osnovne šole »Bratstvo i jedinstvo« iz Zagreba in druge osnovne šole iz Brežic. Popoldne je bila v domu revija pevskih zborov brežiške občine, na

stadionu pa so bile spet športne igre.

Prvi DAN BRATSTVA IN ENOTNOSTI udeležencev iz Zagreba in Brežic je bil resnično čudovit praznik ljubezni do domovine, poln plemenitih nagibov in resnično patriotične vzgoje mladega rodu do naše domovine. Njegovim organizatorjem gre javna pohvala za uresničenje srečanja, kakršnih naj bi bilo prav v našem okraju na meji z bratsko hrvaško republiko v bodoče še veliko več!

Tg

Nekaj bizeljskih

3. junija je bil na Bizeljskem zbor občanov. Razpravljali so o kmečkem zavarovanju, davčni obveznosti in gradnji nove ceste iz Dramelj proti Vitni vasi. Obravnava je pokazala, da so bili kmečki zavarovanci zelo slabo poučeni o vseh vprašanih kmečkem zavarovanju, kakor tudi o višini prispevka, ki ga morajo plačevati v ta namen. Glede ceste iz Dramelj proti Vitni vasi so menili, da jo je treba dokončati, saj so na njej opravili že okrog 48.000 prostovoljnih delovnih ur.

S krajevnim samoprispevom bi v letu dni zbrali okrog milijon 100 tisoč dinarjev. Sredstva, ki bi se stekala pri krajevnem odboru, bi uporabili za gradnjo vodovoda v bizeljski šoli, medtem ko bi v njenih podružničnih šolah uredili notranje prostore in nabavili nov inventar.

Odkar je izšla nova uredba o odkupu živine, opažajo na Bizeljskem marsikatero nepriklupno novosti. Pojavljajo se črni zakoli, živinorejci pa prodajajo govedo tudi na hrvaških sejmih in precej dražje kot na domačem sejmu.

Pred dnevi so na Bizeljskem ustanovili iniciativni odbor, ki bo v kratkem sklical

občni zbor novega turističnega društva. Pogojev za turizem ima tudi Bizeljsko veliko, zato je pobuda, da se tako društvo za bizeljsko območje ustanovi, nedvomno pohvalna.

Dvoje seminarjskih srečanj

Ob večerni politični šoli, ki je postala v Brežicah sistematična oblika idejno-političnega izobraževanja, se postopoma razvijajo tudi druge oblike tovrstne vzgoje. Za zaključek sezone sta občinski komite ZKS in delavska univerza pripravila dva kratka seminarja: prvega za nove

člane Zveze komunistov, drugega pa za sekretarje osnovnih organizacij ZK. Mladi komunisti so se na predavanjih seznanili predvsem s programom in statutom ZK, z vlogo in nalogami Zveze komunistov, s političnim položajem v svetu in pregledom delavskega gibanja. Ob zaključ-

ku so izjavili, da so takšna seminarjska srečanja zelo koristna, posebno zato, ker marsikdo ob preobilen političnega dela zanemari politično vzgojo, tu pa dobi napotke za delo v organizaciji in pobude za lastno izpopolnjevanje.

Program seminarja za sekretarje je obsegal predavanja o ideološko političnih osnovah dela v ZK, o stališčih ZK do sodobnih mednarodnih dogajanj, o metodi vođenja sestankov in tekočih organizacijskih nalogah. Kot dopolnilo teme o vođenju sestankov in razprave so slušatelji predlagali posebno predavanje o tem, kako se pišejo zapisniki, ker so ti v večini organizacij pomanjkljivi.

Splošen vtis o seminarju je dober. Udeleženci so z zanimanjem poslušali predavanja in sodelovali v razpravi, čeprav jih je nekoliko obsejni program utrudil. Predlagali so, da bi se zbrali večkrat na krajših predavanjih.

Jt

Tovariš dr. Ivan Ribar je obiskal Brežice

Brežice so imele v preteklem tednu skupino dragih gostov: tu so se zbrali učitelji in učenci vseh osnovnih šol v Jugoslaviji, ki nosijo ime narodnih herojev bratov Ribarjev, znanih junakov naše revolucije. Medtem ko je bilo pedagoško-strokovno posvetovanje vzgojiteljev s teh šol že prej v Zagrebu, se je zbrala v sredo v Brežicah mladina teh šol in se pomerila v medsebojnih nastopih. Izmenjava izkušenj in pogledov na reformirano šolo je bila zelo koristna, srečanje mladine teh šol z učenci osnovne šole Brežice I pa je bilo pristrčna manifestacija bratstva in enotnosti vseh jugoslovanskih pokrajin. Šestl so se vzgojitelji in zastopniki učencev šol bratov Ribarjev iz Beograda, Zagreba, Skopja, Tabanovca in Semizovca, pridružili pa so se jim še prosvetni delavci Brežic. Tekmovanje na brežiškem

stadionu si je ogledal tudi dr. Ivan Ribar, ki ga je zbrana mladina navdušeno pozdravila. Na popoldanski kulturni prireditvi, ki jo je gostom pripravila mladina osnovne šole Brežice I, je spregovoril tudi dr. Ribar, ki je pred leti predlagal, da bi se učenci iz šol, ki nosijo ime njegovih dveh sinov-junakov, bližje spoznali in spoprijateljili.

Prijeten je bil tudi družabni večer učiteljev vseh šol, ki so prišli na srečanje v Brežice. Makedonska, srbska, hrvaška in slovenska beseda je povezala zbrane vzgojitelje, ki so se menili o skupnih skrbeh in v prijetni zavesti, da opravljajo plemenito delo.

STOLP SE VEDNO NI POKRIT

Restavriranje žužemberškega gradu je že dve leti na mrtvi točki. Les za pokritje treh stolpov s strešno opeko vred že tretje leto stoji na grajskem dvorišču...

Šestdeset let je pozdravil pionirje iz vseh jugoslovanskih pokrajin. Zagrebška mladina je namreč pripeljala s sabo tudi člane de-

Spomnili so se sromeljske tragedije

Ob odkritju spominske plošče v Sromljah 17. junija

Nekam počasi se je leta 1945 poslavljala zima iz sromeljskih gor. Toda še bolj željno kot pomladi so prebivalci okoli Sromelj in Pišec tiste dni pričakovali konec vojne in svobode, ko si bodo spet lahko segli v roke mati in sin, žena in mož, oče in otroci. Prebivalci vinorodnih sromeljskih gor so namreč od jeseni 1941 častno prenašali bremena in žrtve partizanske vojne. V okolici Sromelj se je novembra 1941 tri tedne zadrževala Brežiška četa, ki so ji prvi sromeljski aktivisti preskrbeli varno zavetje v hranih preseljencev, prenašali hrano in borce vodili v akcije.

Jeseni 1942 je v gozd Trobojnik v okolico Sromelj prišla iz Dobrovelj v Savinjski dolini druga četa Kozjanskega bataljona, iz katere je čez dobro leto zrasel samostojen bataljon. Spomladi 1944, na dan tretje obletnice ustanovitve

OF, pa je bil v gozdu Drenovcu nad Sromljami ustanovljen Kozjanski odred. Njegove enote so se pogosto zadrževale v Sromljah in v bližnji okolici. Celo Sromeljsko je bilo eno samo preskrbovalno zaledje kozjanskim borcem, včasih pa, posebno decembra 1944, prizorišče bojev in divjega pustošenja nemške soldateske in ustaških roparskih band.

In ko so Sromljani leta 1945 tako željno pričakovali sonca in svobode, se je v njihovem kraju v noči od 2. na 3. marec poslednjič izdivjala nevihta onemoglega besa pripadnikov vermanskafta, ki so pod vodstvom proslulih voditeljev Medica in Rottmana izvršili svoje poslednje gnusne zločine, ki jih prebivalci Sromelj in Pišec ne bodo nikoli pozabili.

Pri Petanu na Lastinah pri Sromljah se je februarja 1945 zdravil Potočnik, namestnik komisarja I. čete v prvem bataljonu Kozjanskega odreda. Tu in tam ga je obiskal namestnik komandirja v isti četi Franc Ogorevc, ki je bil doma iz Sromelj. Kdo ju je opazil, pošiljal vermanov, poslani

špijon ali domačin, še danes ni znano. Znani pa so dogodki, ki so se tiste usodne noči izpolnili nad prebivalci teh krajev.

Besarabski ali kočevski vermani so se zvečer 2. marca s ceste, ki vodi proti Pišecam, odpravili na svoj krvoločni pohod proti Sromljam. Spotoma so preiskovali in sejali razdejanje po vseh hišah, kjer so se bile luči ali so se jim sicer zdele sumljive. Pri Sumraku na Tratah v vasi Suhadol so tako zajeli borca Franca Latina iz Globokega in ga vodili s seboj na pohodu. Pri Zagmajstru v Blatnem so nato najmlajši sedemletni hčerki, ki je šla odpirat vrata, pretresili obe nogi, nedaleč od hiše pa so ustrelili mater Antonijo Zagmajster ter srednjo hčerko Nežiko. Starejšo hčerko Antonijo in komandirja kurirske TV postaje pri Sv. Jeditri Ivana Ogorevca, ki so ga v hiši pri Zagmajstru iznenadili in ujetli, pa so skupaj z že prej ujetim Francem Latinom vodili proti Sromljam.

Pri Petanu, kjer sta bila tisti večer namestnik četnega komandirja in komisarja Franc Ogorevc in Potočnik,

so vermani neopazno obkloplili hišo, pri Zagmajstru ujetega Ivana Ogorevca pa govorici poklical iz hiše svojo tovariša. Vendar je Franc Ogorevc v hiši takoj spoznal zvijačo vermanov in začel najprej skozi zaprta vrata streljati nanje, nato pa pričel borbo skoz okno v prednji sobi hiše. Ko so se vermani poskrili za vogali in drevjem, se mu je zdel najbolj ugoden trenutek za beg. Skočil je skoz okno, še prej pa pozval svojega tovariša Potočnika in vso Petanovo družino, naj mu sledijo. Vendar sta to storila samo Potočnik in najmlajša hči Petanove družine sedemletna Nežika, ki je v spalnici srajci in bosa po novo zapadlem snegu sledila obema borcema in se skupaj z njima rešila.

V tem bliskovitem spopadu je Franc Ogorevc, ki se je rešil le zaradi izredne prisebnosti in urnosti, uspešno likvidirati tri vermane

in enega težko raniti. Po divjani vermani pa so se tedaj zverinsko znesli nad Petanovo družino. Zažgali so hišo in kot pobesneli streljali v plamene. Prestrašeni člani družine so zato ostali v hiši in mučeniško končali v dimu in plamenih.

Da bi svoje zverinsko početje še stopnjevali, so vermani ob zidu najprej ustrelili ujetega borca Ivana Ogorevca in Antonijo Zagmajster, ki ju je moral ujeti partizan Franc Latin z nositi pod ostreže goreče hiše. Nato pa so ustrelili še Latina in ga zavlekli k mrtvim tovarišem. V razvalinah Petanove hiše pa so tisto noč zgoreli oče in mati, dve hčeri in sin. Enajst žrtev je terjala tista strahotna marčna noč.

V nedeljo, 17. junija, ob 14. uri popoldne bodo po 17 letih od tistih strašnih

Razveselite znance in svoje v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

Vsi gostje za mizo so onemeli od pozornosti in strmevali v nekdanjo prijatelja. Darne, ki so dotlej obravnavale jako zanimivo vprašanje, kako se kopunje petelin, so v trenutku zaprle usta. Vse je onemelo. Bil je to prizor za čopč velikega umetnika!

Slednjiji je Ivan Ivanovič potegnil iz žepa robec in se useknil. Ivan Nikiforovič se je ozrl in započel pogled v odprta vrata. Upravnik je to opazil in takoj so morali vrata zapreti. Bivša prijatelja sta se spet spravila nad jedi in niti enkrat se nista več pogledala.

Ko je bil obed končan, sta bivša prijatelja takoj vstala in pograbila vsak svojo kapo, hotela se izmuzniti. Zdal je upravnik pomignil in Ivan Nikiforovič, ne naš, tamveč enoki, je stopil za hrbet Ivana Nikiforoviča, upravnik pa za hrbet Ivana Ivanoviča. Zabela sta ju hiniti enega k drugemu z željo, da si vrta moža stopita naproti in sežeta v roke. Enoki Ivan Ivanovič je pahnil Ivana Nikiforoviča, res malo postrani, vendar še dovolj srečno proti Ivanu Ivanoviču. Upravnik je pa zavil preveč na levo, ker splohi in imel nobene oblasti nad samovoljno pešadijo, ki se tokrat še malo ni pokorila njegovim ukazom — kot nalašč je toliko predaleč in čisto v drugo smer (nemara tudi pod vplivom raznovrstnih pišč na mizi), in tako je Ivan Ivanovič teledni v naročje rdeče obličeni dami, ki je iz radovednosti prinesla nos zraven. Ta pripetljaj res ni obetal kaj dobrega! Hotela

poravnati nerodno zadevo, je sodnik zamenjal upravnik. Posmrtnik je z gornje ustne vse tobak in pahnil Ivana Ivanoviča v nasprotno smer. V Mirgrodu je to običajen postopek pomirjanja, nekolicina podobnih žoganju. Ko je sodnik pahnil Ivana Ivanoviča, je enoki Ivan Ivanovič napol vsa zmoč in hlastal Ivana Nikiforoviča, s katerega je cural snov kot deževnica s strehe. In čeprav sta se bivša prijatelja pošteno upirala, so ju slednjiji le spravili skupaj, ker so obe napadajoči emoci krepko podprli še drugi gostje.

Po dobljeni bitki so oba nasprotnika tesno obkolili, odločeni, da ju ne pustite, dokler si ne sežeta v roke. »Bog se vaju usmili, Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič! Od srca povejta, zakaj sta se sprla? Za prazen nič, ne res? Ali vaju ni sram pred ljudmi in pred bogom?«

»Jaz ne vem,« je rekel Ivan Nikiforovič, »sopel od utrujenosti (bilo je očtno, da sploh ne nasprotuje spravi), včas res ne vem, kaj sem storil Ivanu Ivanoviču. Ne vem, zakaj mi je podrl gosji hlevček, zakaj me je hotel uničiti...«

»Sploh nisem imel zlega namena,« je rekel Ivan Ivanovič in gledal mimo Ivana Nikiforoviča. »Prisegel sem pred bogom in pred vami, spoštovano plemstvo, da nisem ničesar hudega prizadejal svojemu sovražniku. Čemu me torej obrekuje, čemu sramoti moje dostojanstvo in moj stan?«

»Le s čim sem vas užalil, Ivan Ivanovič?« je rekel Ivan Nikiforovič. Se nekaj pojasniti pa bi dolgočrno sovražstvo ugasnilo. Ivan Nikiforovič je že posegel v žep po tobačnico, že je hotel reči: »Izvolite!«

»Ali to ni žalitev,« je odgovoril Ivan Ivanovič, »zroč v tla, šali to ni žalitev, milostljivi gospod, ko ste moje ime in dostojanstvo oskrnili z besedo, ki je preveč nespodobna, da bi jo tukaj ponovili?«

»Dovolite, Ivan Ivanovič, da vam povem takole prijateljsko,« zdaj se je Ivan Nikiforovič že dotaknil s prstom gumba Ivana Ivanoviča, »bili ste užaljeni, hudiči vеди zakaj: zato, ker sem vam rekel g o s a k...«

Ivanu Nikiforoviču se je takoj zabilenilo, kako nespametno je bleknil, ali prepozno: beseda je že zletela z jezika in sprava je šla k vrugal. Če se je Ivan Ivanovič tako spozabil ob tej besedi takrat, ko je bila izgovorjena brez priči, in vzkipel tako besno, da vas bog varuj še kdaj videti tako hudournega človeka, potem slabša presodite dragi braveli, kaj se je lahko zgodilo šele tedaj, ko je bila ta grozovita beseda izrečena v družbi, vpričo številnih dami kajti v navzočnosti dam je bil Ivan Nikiforovič rad se prav posebno dostojen. Če bi bil Ivan Nikiforovič drugače zasakal besedo pa rekel spleče, namesto sprosaka, bi bilo stvar mogoče kako poravnati. Sedaj pa je vsak poskus splaval po vodi!

Ivan Ivanovič je uprl v soseda pogled — in kakšen pogled! Ko bi ta pogled imel izvršino oblast, bi bil zdrobil Ivana Nikiforoviča v sončni prah. Gostje so opazili blisk iz oči Ivana Ivanoviča in samo hoteli ločiti oba nasprotnika. Ta človek, vzrok krivosti, ki se je zmerjal rad pogovoril s sleherno beradičo, je pobegnil razjarjen kot ris. Kakšen silovit vihar mo-rejo razbesneti strasti!

V petek, 31. maja 1962, so zgodaj zjutraj ob 04.35 razsuli Eichmannov pepel v valove neteritorialnih izralskih voda Sredozemskega morja, 4 ure in 37 minut po njegovi smrti.

Za Eichmannom sta v celici ostala dva zvezka napisanih spominov. Dobro obveščeni krogi trde, da jih bodo izročili Jahu Vašemu, središču za iskanje nacističnih zločinov. Stekleno kabino, v kateri je Eichmann sedel med procesom, so že prenesli v muzej kibuca, ki so ga zgradili preživeli boreci v getih.

(Iz mariborskega večera)

Veseli smo točaj se... so prejšnjo soboto prepevali maturantje gimnazije in učiteljska v Novem mestu. Vendar je bilo kljub veselim razpoloženjem dolge kolone, ki se je z zastavo na čelu pomikala po Glavnem trgu, na nekaterih obrazih le videti zaskrbljenost: »Veseli smo, bliža se maturata, zrelostni izpit, ki bo morda zame hudo trd oreh!« Vendar je spoznanje, da »ne zašolo, za življenje smo se učili,« kakor je pisalo na črni zastavi učiteljskičnikov, najboljši zagotovilo, da bodo maturantje premagali tudi to oviro.

DOPIJUSITE V DOLENSKI LISTI

Teški so bili dnevi trpljenja na Rabu

4. julijem — praznikom občine VIDEM-KRŠKO in odkritjem spomenika internirancem, konfinirancem in izseljencem v Brestanici

Ena izmed zločinskih dejanj fašizma je bila zagnati zavedne Slovence in jim onemogočiti delovanje v korist svoje domovine. Veliko nedanih aktivistov je moralo zaradi izdaj v oglašna taborišča. Dandana je z jezika in sprava je šla k vrugal. Če se je Ivan Ivanovič tako spozabil ob tej besedi takrat, ko je bila izgovorjena brez priči, in vzkipel tako besno, da vas bog varuj še kdaj videti tako hudournega človeka, potem slabša presodite dragi braveli, kaj se je lahko zgodilo šele tedaj, ko je bila ta grozovita beseda izrečena v družbi, vpričo številnih dami kajti v navzočnosti dam je bil Ivan Nikiforovič rad se prav posebno dostojen. Če bi bil Ivan Nikiforovič drugače zasakal besedo pa rekel spleče, namesto sprosaka, bi bilo stvar mogoče kako poravnati. Sedaj pa je vsak poskus splaval po vodi!

poštna uradnica Vidic, ostalih se ne spominjam več. Ležale smo skoraj na golih tleh. Četrta dan življenja pod šotorom smo že vse dobile uši. Zaradi nevarnosti razmer — bile smo brez vode, prostora je bilo malo, večer prah, kadar je pihal veter — se teh nadležnosti nistem mogla znebiti. Prve dni smo kar dobro vzdržale in pokojna Manica Komanova nas je spodbujala, češ da je treba vsak dan vsaj malo hoditi okrog šotorov. Držale smo se njenega nasveta 12 dni, potem pa smo že ležale in poležavale pod šotori brez dela in ob koščku kruha in nekaj vode. Vsečas nisem niti enkrat dobila med juho čalega makarona ali riža. Paketov mi niso dali do 19. marca 1943, ko so jih delili že sointerniranci. Poprej so mi dvakrat poslali od doma, pa so Italijani pošiljko zavrnili, češ da me tam ni.

SLAVKO POTOČNIK: Interniranci na Rabu

Za skupino šotorov (menda jih je bilo 10), so me sointerniranke izvolile za nekakšno deseterko. Ko so Italijani pripeljali nekaj bal slame, sem skušala za svojo skupino vzeti eno balo, pa me je pegasti oficir brezmierno, tako da nisem ničesar dobila. Zaradi vedno večjega umiranja internirancev (do 80 dnevno) so preživeli preselili v druga taborišča. V teh dneh sem pomagala pet dni in noči pisati razne seznamne. To sem delala na pobudo OF, ker je bilo treba omogočiti našim ljudem čim prejšnjo rešitev pred gotovo smrtjo. V januarju sem nevarno zbolela, dobila sem vnetje ledvic. Zdravil ni bilo. Italijanski zdravnik je predpisal aspirin. Interniranec dr. Znidarski, ki me je preiskal (seveda naskrivaj), je poskrbel, da sem dobila od interniranca Franca Potočnika cel zavoj preprečevala in pšeninega zdroba.

V jeseni 1942 sem preživela strašno močno neurje, ki je divjalo nad našim taboriščem. Bila sem sama v dvoh dneh so nas iz neke kasarne odpeljali v internacijo na Rabu. Nas je bilo okrog 800 ljudi, nas je sprejemal taboriščni kjer so nas prebrali vrednosti in nam so dali denar so pobrali.

Bila sem priča tudi več smrtnim primerom internirancev, ki so prihajali na stranišče. Bila sem namreč v šotoru pred zaslimim straniščem. Nekdo je neki materi otrok padel v straniščno jamo. Mati ga je z noge potegnila ven, ga obrila.

in je v obupu začela še sama jokati. Tudi od nas ji nihče ni mogel pomagati. Prišli so karabinjeri kričali na mater, šotor zaprli, nas pa nagnali proč.

23. aprila 1943 so pripravili transport z 92 internirankami ter ga odpeljali v Ljubljano. V Belgijsko kasarno so nelo Maro Vilfan in mene zaprli v tako zvani »šarovski«, ostalim pa niso dali dovoljenja za povratek domov. Zaprli so naju vsako v drugo celico. Jaz sem bila v sobi, kjer jih je bilo že 20. Samo enkrat sva se srečali na dvorišču.

Vse bega sem in tja, brska po svojih stvarih in šepeta med seboj. Največkrat je strahotna. Nedvomno se nekaj pripravila. Stopim v malo sobo glavnega vodje. Sedim pri mizi, ob njej vodja nočne izmene, strojni inženir, višji kurjač in nadzornik »Pliške komande«.

Takoj mi nastopijo iz stekleneke španja. Rezek kumilno-vec je. V dusku izjemam poln kozarec. Izvrstno zadržavo za smrtne straže...

Tovariši me počne o položaju. Vsa znamenja kažejo, da bo »Posebna komanda« v dveh, tisoč dneh likvidirana. Da bi ji ušli, bodo poskušali vsi skupno vdreti iz taborišča. In pobegniti. Danes ponoči bo varilo 800 met in krematorijev v smeri proti Višji, ki je oddaljena samo dva kilometra in je v tem letnem času pliva, da se da prebrsti. Osem kilometrov za reko se razprostira gozd. Tam bi bili na varnem tedne, morda celo mesece. Razen tega bi utegnili v gozdvih našeti na partizane.

Pred dnevi so poljske židinke, ki delajo v avstrijski oboziščeni tovarni Union, prišlele pri vrtni v taborišče s seboj doze z ekrazitom. Nemci uporabljajo ekrazit za razstreljevanje železniških prog. Razen tega ekraziti imajo še dvajset ročnih granat in nekaj pušk. Načrt je tak, da bi nočne straže poklali s nož, potem pa bi navali na esesovce, ki špe po sobah, in jih presretili ter pobili.

Z jekno svetilke bodo iz krematorija I, dali znamenje za napad v krematorij II, odšli v krematorij III in od tam v IV.

Zdi se mi, da je načrt izvedljiv. Predvsem, ker danes razen v krematorij I ni nikjer sežigalja. Do šestih zvečer pa bo konec sežigalja tudi tu, tako da »Posebni komanda« nočoj ni treba na delo. Pri ločitvi se dogovorimo, da bo do danega znamenja vsakdo mirno opravljal svoje delo, da ne bi vzbudil suma.

Počasi se približa polnoč. K obedu gremo, nato pa se sprechajamo po soncu na noiranjem dvorišču krematorija. Od naše esesovske straže ni začuda videti nikogar.

Ko kadim cigareto, me nenadoma obidejo misli, da bom zvečer že verjetno zmagal, v svobodi. Jaz in z menoj vsi ostali. Svobodni...

Ce pa se načrt ne posreči, ne bomo s tem nič dobili: mrtvi smo tako ali tako.

Pogledam na zapesitno uro: kmalu bo dve. Počasi kolega, da bi z njimi dovršil obkucanje, ki mora biti opravljena ob pol treh. Siede mi v sečrno dvorano. Takoj začnemo z delom. Eden mojih tovarišev sečira, jaz pišem protokol.

Nekako dvajset minut delam tako, kar preseka tisoča slovia eksplozija. Neposredno zatem se oglasi drdranje strojnice. Pogledam skozi zamrznjeno okno sečne dvorane in opazim, da se je velika streha krematorija III popolnoma sesula. Ogronni plamen sika proti nebu in velikanski stebri črna dima se vale iz razvalin. Nekaj minut nato zadrdra tik ob sečrni dvorani strojnica.

Prav nič ne vemo, kaj se je zgodilo. Načrt naj bi po dogovoru izvedli šele ponoči. Ali ga je kdo izdal esesovcem? Ali pa napadajo taborišče partizani? V Auschwitzu I in II tulijo sirene. Detonacije in drdranje strojnice postajajo vedno pogostejše. Deset tovarnjakov se pripelje k sečrni dvorani prav pred našo krematorij. Esesovci se postavijo ob žično ograjo. Zdal razumem. Naša »Posebna komanda« je zasedla krematorij I, streha z oken in meče ročne granate na esesovce. Vidim, kako se jih nekaj zgrudi. Deloma so ranjeni, nekaj pa je ubitih.

Zdal spustje na moše »Posebne komande« v krematoriju čredo krovčnih psov, toda sicer tako ubogljive živali se ne ganejo z mesta, temveč se celo cvilec skrivajo za svojimi gospodarji. Psi so najbrž dresirani na kasačence v posebnih oblekah, zdaj pa imajo pred seboj ljudi, obličeni v prvilno obleko, kar jih je najbrž zhegalo. Razen tega diši tu po sežiganem mesu, laseh in kosteh.

Nekaj minut na to začne esesovska četa obstrlejevati krematorij po vseh pravih: s strojnimi, pištoli, puškami...

Mi v sečrni dvorani smo brez orožja. Krijemo se tako, da počepnemo pod okna, kolikor se da.

Seveda se »Posebna komanda« z nekaj kosi orožja ne more držati proti ogromni premoči zmagaj. Obrambni ogenj počasi utihne. Kasneje smo izvedeli, kaj je bilo temu vzrok in kaj se je v teh nekaj minutah zgodilo. »Posebna komanda« je zapustila krematorij pri zadnjih vratih, prestrigla z izoliranimi škarpami za strizenje žice bodoče oviro in pobegnila proti Višji. Tam pa se je razvil hud boj. Ne prestano drdranje strojnice, pokajo puške, eksplozirajo bombe. Četa deset minut vse počasi utihne. Zdal pride esesovska četa v napad na krovni komandant. Deset naših videre v sečrno dvorano, bje po nas s krovni pušk in nas lažene na dvorišče. Poštekniti moramo na tla, z obrazom čisto pri tleh, in se ne smemo ganiti. Čez nekaj časa slišim korake. Prišla je večja četa mojih tovarišev, ki so jih prigurali esesovci. Psovke se prepletajo s krali bolečin, kajti esesovci pridno vije puškina kopita. Kmalu kleče vsi zaporniki v vrsti poleg nas. Koliko bi jih utegnilo biti? Ne vem.

Svoj obraz pritiskam na zemljo. Negibno zdimo tu, molče čakamo. Minule minejo in spet priženo nove ujetniške. Stalno padajo po nas udarci kopit, surove psovke nam udarjajo na ušesa, brce, kramor pada, odpirajo rane. Čutim le še, kako mi teče kri po obrazu, čez nekaj časa pa ne čutim ničesar več, bolečine, kakor da so minile, polasti se me popolna otopelost.

To je konec. Dvajset, trideset minut klečimo tako. Na strele čakamo. To bodo strelci v tihini, saj vem. Če kroga dobro zadenje, je to najhitrejša in najlažja smrt, to vem, saj sem zdravnik.

ZADNI TRENTUKI BIVSEGA SS-GENERALA KRVNIKA ADOLFA EICHMANNA

Ostal je zločinec do konca

JERUZALEM, junija — »Bil sem navzoč, ko so vrgli Eichmannu zanko okrog vratu. Hladno in nesramno so mu mečkale oči v nenaraven pogled brez običajnih oči. Floha besed se mu je utrgala iz stisnjenih ustnic. Govoril je tako hitro, da si ga je težavo razumel. Kakor da bi imel občutek nerazumljivega sadiščnega zadovoljstva, nekakšne jalove sreče, ker je na vrhuncu drame, v kateri je sam sodeloval kot tragičen rekvizit.«

stankemu duhovniku Halu, ki se je zaman trudil, da bi »izgubljeno ovco vrnil v svojo čredo.«

Tako je poročal časnikar, ki je bil navzoč pri Eichmannovem obsojanju. Zločinec se ni kesal za tisto, kar je storil: »Prisegel sem in se pokoravam vojnim zakonom,« je nekajkrat ponovil. Nihče od navzočih v veži ni občutil sožalja ob pogledu na človeka, ki je do svojega poslednjega diha ostal trd kakor skala.

Zločinec je imel na sebi zaporniško obleko in sandale. Ko je stopil v preostor z vešali, je tu zagledal zbrane zaporske funkcionarje, zdravnik in častnikarje.

Samo enkrat je v njem popustil krič živca mišice, ko je dejal: Avstrija, živela Argentina, tri dežele, ki so mi bile drage in domače... Pred tem je skušal biti srdačkast: »V kratkem se bomo spet videli, takšna je pač človekova usoda.«

Stopil je na sredo prostora. Stražarja sta mu zvezala roke. »Tako ne morem stati,« je dejal Eichmann. V tem hipu so mu zvezali še roke. Okrog vratu se mu je že zategnila zanka. Stražarji so se umaknili za tri korake. Za zavoso se je slišal glas: »Končano!« In takoj za tem povelje »Spusti!« Ob nenavadnem zvoku so se odprla vrata, na katerih je stal Eichmann. Obsojenec je zgledil v globini. Vrv se je komaj zazbala enkrat ali dvakrat in se nato umirila.

STIRI ZADNJE ŽELJE Sedaj so zvedeli tudi za nekaj podrobnosti o Eichmannovih zadnjih trenutkih.

»Svojo vero imam,« je vztrajno odgovarjal protipoloženju, čeprav mu ni še nihče sporočil, kdaj ga bodo obesili. Ječarje je hudo presenetilo njegovo vedenje. Zaprtil je za dovoljenje, da sme iz ust odstraniti zobno protezo ter sneti ortopedsko prevozno, ki jo je stalno nosil.

Jack London: KRISTOFOR DIMAČ. PRIREDIL: Stanko Simenc RIŠE: Jarež Gruden

13. Tisti teden je vse silo, v taborišču je padel na obraz. Preteklo je dobre četrte ure, preden je zbral toliko moči, da se je rešil optinice in vreče. Izmučenega do smrti je našel Robert. To ga je ojunčilo. »Kar zmorejo drugi, zmoremo tudi mi,« je dejal Robertu, ki se ga trli prav taki kriči in težave.

14. Tisti teden je prenesel vsak dan 800 funtov miljo daleč in pri tem izgubil 15 funtov svoje teže. Ni več kerakal, le noge je postavjal. Vse ga je bolelo. Na podplatih so se mu napravili pekoči žulji. Najhuje je trpel, ko je stopal po okroglem izpranem kamenju na planoti Drea.

15. Ko so prešli preko jezera, so načrt malo spremenili. Zvedeli so, da se ob obližju jezera nahajajo poslednja drevesa. Brata Hal in Robert sta se obložila s hrano in odšla naprej. Stric in Kriš pa sta premišljajama vlačila petljava.

16. Prvi sneg je pobelil trbe. Treba je bilo čimprej preko prelaza. Stari mož si je natovoril 100 funtov. Kriš je stisnil zobe in si oprtal tudio 100 funtov. Videli je široki pas, ki so ga imeli Indijanci preko glave in ki jim je odvrnil nekaj teže z ramen, pa si je še sam napravil takšnega.

Illustration of a person in a camp setting.

Za turistično sezono v komuni

Crnomaljska komunina ima zaradi naravnih lepote izredne pogoje za razvoj turizma. Temelj turizma pa je gostinstvo. Kaj smo ugotovili ob nedavnem pregledu gostinskih obratov? V 16 gostiščih smo našli vrsto pomanjkljivosti, največ jih je bilo v zasebnih gostilnah. Oprema je izrabljena, sanitarije so neurejene, lokali pa so slabo vzdrževani. Napačno je mišljenje, da mora gostišče nuditi samo pijače; gostilničarji se bodo morali truditi, da bodo postregli gostu tudi s toplimi in mrzlimi jedili in z različnimi posebnostmi naše kuhinje. Turistično društvo bo natisnilo večjo količino razglednic, ki bodo prikazovale naravne lepote naše komunne. Gostom naj bodo razglednice na razpolago v vsakem gostišču.

Camping na Vinici je pripravljen za sprejem domačih in tujih gostov. Turistično društvo je v njem uredilo 7 sodobno opremljenih spalnic s 13 ležišči.

Gostinski obrat lahko v lepem vremenu sprejme 100 gostov, na camping prostoru na ravnici ob Kolpi pa se da postaviti večje število šotorov. Kolpa je bogata rib, zato bodo turisti lahko dobili začasno dovoljenje za ribolov. Tudi nekaj čolnov, ki jih bodo gostje lahko dobili na posodo, je pripravljenih. So-

NOVICE CRNOMALJSKE KOMUNE

dobno opremljena kuhinja v gostišču pri campingu bo skrbela za toplo hrano. Urejen je prostor za parkiranje pri campingu, do koder lahko po novi cesti pripeljejo avtomobili.

Planinski dom na Mirni gori se je razvil v priljubljeno in daleč znano planinsko postojanko. Obiskali so jo že mnogi turisti iz vse Jugoslavije, pa tudi

mnogi tujci. Vsako je očaran nad lepo okolico in izrednim razgledom. Lepo urejeni dom ima 9 sob z 31 posteljami. Sobe so sodobno urejene, razen tega pa je na razpolago skupno ležišče za 19 oseb. V gostinskih prostorih se lahko udobno namesti 82 gostov. Po preurejeni cesti lahko pripeljejo do Planinskega doma na Mirni gori osebni avtomobili in avtobusi z 32 sedeži.

Lovski koči Topli vrh in Zagradec, ki sta last lovskih družin Loka in Crnomelj, sta namenjeni turistom lovcev. Koči nimata stalne oskrbe, turisti pa lahko dobe ključke pri lovskih družinah. V okoliških gozdovih je veliko divjadi, ki se je zadnje čase zelo razmnožila. Domači in tuji turisti lahko dobe dovoljenje za odstrel. Letos bo treba odstreliti tudi nekaj medvedov in srnjadi.

Hotel Lahinja v Crnomlju je sodobno urejen gostinski obrat z 21 sobami, v katerih je 34 ležišč, s kopalnicami in ostalimi udobnostmi. Obednica in točilnica lahko sprejmeta 100 gostov, na vrtu pa je dovolj prostora za 160 gostov. V času turistične sezone je vsako soboto na vrtu ples, ki ga priredijo po dogovoru z gosti tudi med tednom. V hotelu Lahinja je turistom na razpolago turistični informator, ki jim bo postregel z navetmi in pojasnil za vsa potovanja in ogleda po Beli krajini.

Jože Skof

5. proselava ob 20-letnici partizanskega napada na Stari trg v Poljanski dolini: pogled na tribuno med govorom predsednika OLO tovariša Nika Belopavloviča

Ena zlata, 20 srebrnih!

4. junija je bila v Prosvetnem domu v Crnomlju proslava v počastitev dneva krvodajalcev. Organiziral jo je občinski odbor Rdečega križa s sodelovanjem pionirskega pevskega zbora Crnomaljske osemletke pod vodstvom tovarišice Sajatove.

Predsednik komisije za krvodajalstvo pri občinskem odboru RK tov. Janko Gorjanc je v uvodnih besedah poudaril pomen te akcije, s katero rešujemo življenja delovnih ljudi.

Krvodajalska akcija zavzema vedno širši krog in se šteje za eno izmed glavnih oblik socialne odgovornosti. Tako se je v zadnjih dveh letih odzvalo v Crnomaljski komuni nad 1.800 oseb, ki so hotele darovati kri. Vendar jih je od

teh nekaj izpadlo pri zdravniških pregledih. 1960 in 1961 je dalo kri 702 ljudi, med njimi so bili tudi taki, ki so darovali kri že po trinajstkrat in tudi več, za kar jim moramo biti še posebno hvaležni. Do sedaj se je v teh akcijah posebno izkazal kolektiv tovarne »Belta«. Preteklo jesen je 73 članov tega kolektiva darovalo kri.

V zadnji dve letih je transjuzijska postaja dobila od 702 ljudi 209 litrov krvi. Ob darovali kri. Med temi je bil slovesnosti je Rdeči križ podelil 21 odlikovanj krvodajalcem, ki so že več kot petkrat tudi tov. Jože Stukelj, delavec iz Rožanca, ki je prejel zlato značko za trinajstkratni odzem krvi.

Občinski odbor RK in komisija za krvodajalstvo želita, da bi se tudi letošnji je-

senski akciji odzvalo čimveč ljudi, posebno delovni kolektivi. Odzem krvi bo septembra.

Vsem odlikovancem priskrbe čestitke in zahvalo!
LOJZE STARIHA

Gostovanje pevcev v Adlešičih

3. junija je moški pevski zbor iz Crnomlja pod vodstvom Andreja Petka gostoval v Adlešičih. To je bil za vse zelo lep kulturni dogodek. Pristrčno in polno so zveneli glasovi iz grl pevcev, ki bodo poslušalcem ostali še dolgo v spominu.

Adleščani se vsem nastopajočim in pevovodji tov. Petku iskreno zahvalujemo ter prosimo, naj nas še obiščejo.

Veselje v Adlešičih: novo športno igrišče!

24. junija bodo v Adlešičih slavnostno izročili svojemu namenu športno igrišče. Ob 14. uri bo velik nastop športnikov, nato pa ljudsko rajanje.

S tem se bo uresničila dolgoletna želja učiteljskega kolektiva v Adlešičih. Lani so na valovitem zemljišču poleg šole zasadili prve lopate in začeli delati. Delo je vodila upraviteljica Elka Škrabčeva, pomagali pa so tudi učiteljski kolektiv in družbene organizacije. Ljudje so se odzvali in pomagali s krajevnim samoprispevkom. Vozili so pesek in skoraj ni bilo kmetovalca, da bi ne pomagal. Velik delež pri tem imajo tudi šolski otroci, ki so ob nedeljah, praznikih in drugih prostih dneh opravili na igrišču nad 1000 prostovoljnih delovnih ur.

Adleščani vabijo prijatelje in znance, da se udeležijo skupnega slavlja ob otvoritvi športnega igrišča, ki so si ga sami zgradili.
Alojz Cvitkovič

Pionirji iz Gribelj v Novem mestu

Pionirji tretjega razreda osnovne šole iz Gribelj v Beli krajini so šli na šolski izlet v Novo mesto, kjer so si ogledali večje tovarne, kmetijsko šolo na Grmu, muzej in nogometno igrišče. Vsega tega doma nimajo, zato so se toliko bolj navdušeni peljali z vlakom proti Novemu mestu. Seveda je razred, ki bo izdelal z 90 odstotki, kakor je povedal učitelj Jože Vardijan, potem videl marsikaj lepega in mikavnega.

Zvonko Tkalec

Svet gojencev na kmetijski šoli

Kmetijska šola z vinogradniškim in sadjarskim oddelkom v Sevnici ima 27 gojencev in gojenk. Posebnost na tej šoli je samoupravljanje. Svet gojencev, ki se sestaja vsak teden, razpravlja o različnih problemih, predvsem o tovarništvu in šolskih zadevah. Predsednik sveta je hkrati tudi član upravnega odbora. Iz razgovora s člani sveta in mladinskega aktiva (Vincenc Debevc, sekretar sveta, Martin Krapec, predsednik sveta, Silva Široc, predsednica mladinskega aktiva) smo zvedeli o uspehih dvehletnega samoupravljanja. Povedali so, da je bilo treba opraviti razne težave, preden so prišli do uspehov. Predvsem je bilo treba nekaterim gojencem vcepiti tovarništvo in čut kolektivnosti. Prav tako so veliko razpravljali o učnih metodah.

Zdaj se gojenci pripravljajo na samostojne nastope. V ta namen imajo vsako jutro 10-minutne govorne vaje. Obravnavajo gospodarska in politična vprašanja. V prostem času imajo mladinske ure s predavanji. Predavajo mladinci sami ali pa naprosijo predavatelja. Do zdaj so imeli predavanja o beograjski konferenci, o vtisih s VII. kongresa LMS, o izvenblokovskih državah, o narodnostnih vprašanjih in podobnem. Sicer pa se redno seznanjajo s političnimi dogodki doma in po svetu. Razen tega obiskujejo 20 gojencev 1. letnik, 13 gojencev pa drugi letnik mladinske politične šole.

Gojenci imajo vsak teden 15 ur teoretičnega in 19 ur praktičnega pouka. Med urami prakse večkrat obrezujejo in urejujejo drevesnico in sadovnjake. Spomladaj so pomagali sevniki KZ in na posestvu »Matija Gubec« v Leskovcu pri Krškem obrezova-

ti drevje. Letos so obrezali 7.200 dreves, obrezovali pa so tudi vinske trte na Trški gori pri Novem mestu. Upravitelj kmetijske šole tov. Bogovič je poudaril, da je s svojimi fanti in dekletki zadovoljen, predvsem pa mu je všeč njihova skromnost in prizadevnost.

Tega se gojenci sami zavdajo. Zato so uvedli red. Ta-

Stanko Škočir

Med upokojenci v Tržišču

V razgovoru s člani odbora društva upokojencev v Tržišču smo zvedeli, da je med 178 člani največ rudarjev. Na šestankih obravnavajo pokojninske zadeve in pokojninsko zavarovanje. V preteklem letu se je društvo zavzelo, da so nekateri člani prišli do večjih pokojnin. Na prihodnji seji pa bodo razpravljali o izletu, ki ga nameravajo organizirati v doglednem času. — Ze od 1956 je predsednik društva Alojz Gorenc iz Gabrijel, tajnik pa Ferdo Plesničar iz Tržišča. Pred kratkim je tajnik društva praznikoval 70-letnico. Želimo, da bi še dolgo opravljal tajniške posele.
D. B.

Na postaji v Pijavcah

Popotnik, ki čaka na postaji Pijavce, se čudi sredu, ki vlada pred nedograjenim poslopjem. Pred stavbo ni počiščeno, če pa pogledaš v notranjost, se zgroziš: ljudje zamenjujejo postajo s straniščem. In vendar, komu je to v čast? Čas je, da bi kdo preprečil tako nesnago, ki jo puščajo za seboj nekulturni ljudje.

Uspešno delo Partizana

Na zadnji seji je upravni odbor TVD Partizan v Sevnici sprejel več pomembnih sklepov.

Po ugotovitvi, da vsi oddelki redno vadijo, je bilo na predlog vodniškega zbora sklenjeno, da bo 1. julija društveni nastop. Odbor bo k sodelovanju povabil tudi sosednja društva. Dalje je odbor sklenil, da priredi 17. t. m. za vse telovadce članstvo in mladino izlet v Kočevski Rog in Smarješke Toplice. V nadaljnji razpravi je bil odobren znesek 290.000 din za preselilo v taborišče na Bevarskem. Po vrnitvi

starost je dočkal kljub rahlemu zdravju in naporom, prestanim v prvi in drugi svetovni vojni. V pogovorih zna veliko povedati o doživljajih na ruski, romunski in italijanski fronti, bolj nerad pa se spominja 1942. leta, ko so ga Nemci skupaj z družino prisilno preselili v taborišče na Bevarskem. Po vrnitvi

SEVNIŠKI VESTNIK

Nove pobude Ljudske tehnike

Zadnjega maja je bilo v Ljubljani posvetovanje Ljudske tehnike. Udeležili so se ga zastopniki republiškega odbora Ljudske tehnike in različnih okrajev širom po državi. Posvetovanja se je udeležil tudi predstavnik okrajnega odbora Ljudske tehnike v Novem mestu.

Posvet, ki se je začel v Zagrebu in končal v Ljubljani, je odgovoril na več perečih vprašanj. Predvsem je bilo govora o delu in vlogi Ljudske tehnike v komuni ter industriji, o stanovanjskih skupnostih, razen tega pa so se pomenili še o novih dejavnostih Ljudske tehnike. Vsa ta vprašanja bodo obravnavana tudi na jesenskem kongresu Ljudske tehnike Jugoslavije, kjer bo hkrati zarisana nova pot te dejavnosti, ki dobiva vedno večji krog pristašev.

V sedanjem obdobju je poglavitna skrb, da uveljavimo oblike tehnične dejavnosti med neposrednimi pozivjalci. Za prebivalstvo stano-

vanskih skupnosti bo treba organizirati predavanja o uporabi strojev in naprav, ki se vedno bolj uveljavljajo v modernem gospodinjstvu. Na splošno pa bo treba opustiti klasične in zastarele prijeme sleherne dejavnosti. — Tehnična dejavnost naj se vedno bolj uveljavlja tudi med mladino, zato bodo Jugoslovanske pionirske igre prihodnje leto izvedene pod naslovom »Tehniko mladine«.

Seminar in plenum OK LMS

Okrajni komite LMS v Novem mestu prireja 22. in 23. junija seminar za svoje člane. Udeleženci dvodnevnega seminarja bodo slišali več zanimivih in poučnih predavanj na teme: »Komuna v novem gospodarskem sistemu in v luči nove ustave«, »Perspektivni plan okraja«, »Idejni in politični problemi ter vloga subjektivnih sil«, »Problemi solstva in izobraževanja« in »Šolska samouprava«. Seminar bo v prostorih dijaškega internata v Smihelu pri Novem mestu.

24. junija pa bo v istih prostorih zasedal plenum okrajnega komiteja LMS. Poglavito vprašanje, o katerem bodo razpravljali, je problematika in dejavnost mladine vaskih aktivov, kmetijskih zadrug in kmetijskih posestev.

Preprečimo nesrečo z redom in delovno disciplino!

KOMISIJA: pomoč delavskim svetom

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah in zavodih se je od izvolitve že večkrat sestala. Sprva so se člani komisije seznanili z delom in vlogo komisije nato je razpravljala o problemih storilnosti in nagrajevanja. Na zadnji seji so začeli že obravnavati pravilnike posameznih gospodarskih organizacij.

Ceprav so bila podjetja opozorjena, ni nobeno do določenega roka predložilo po-

trebne dokumentacije pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnega dohodka. Za podaljšanje pa je zaprosila le ena gospodarska organizacija.

Sestavljeni pravilniki so zelo zapleteni in učeni, da jih neposredni proizvajalci težko razumejo. Zber proizvajalcev občinskega ljudskega odbora je o njih samo načelno razpravljala in se ni spuščala v konkretno obdelavo posameznih pravilnikov, zato bo morala komisija opraviti to delo in proučiti pravilnike, ki

so začeli veljati v začetku letošnjega leta. Noben pravilnik ni sestavljen povsem pravilno; poleg tega se nekatere gospodarske organizacije niso ravnale po sprejetih navodilih, kajti drugače ne bi prišlo do prevelikih neskladnosti v delitvi osebnega dohodka v primerjavi s proizvodnjo in storilnostjo. Takšnih podjetij je več: Mesarija in klavnica, Siviljsko podjetje, Vinska klet, Kmetijska zadruga, Pečarija. Velika nesorazmerja so zlasti pri manjših obrtnih podjetjih, kjer gospodarijo brez pravega gospodarskega računa. O vsem tem bo moral razpravljati zbor proizvajalcev na prvi seji.

podjetja je dala komisija več pripomb.

Ponekod so se pojavljala mnenja, da ima komisija neomejene možnosti in da bo rešila vse probleme izključno sama, kar pa je popolnoma nepravilno. Se vedno imajo delavski sveti podjetja iste pravice kot prej, komisija jim bo samo v pomoč, da bodo znali pravilnike popraviti in odpraviti neskladnosti.

V komisiji za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov gospodarskih organizacij in zavodov so: Zvonko Hanzelj, predsednik, Zvonko Pavlovič, tajnik, Franc Molek, Zvone Jerman in Jože Jankovič, člani.

Od mesta do železniške postaje: kmalu po asfaltu

Glavno križišče v Metliki že dobiva svojo obliko. Kmalu bomo dobili lepo in prepotrebno asfaltirano cesto do železniške postaje. Kamion za kamionom dovažajo gramoz iz Kolpe, saj je bilo treba veliko izkopati, ker je bil teren slab. V prvem delu so robniki postavljali. Največja ovira bo kanalizacija, ki jo bodo položili do postaje.

Tov. Bižal, ki je vodil graditev ceste že v Metliki, nam je dejal, da bodo morali za oba odseka pripeljati okoli 12.000 kub. metrov gramoz. Način asfaltiranja z rečnim gramozom, ki ga bodo uporabili pri nas, so šele lani prine-

sli iz Nemčije. Strokovnjaki so mnenja, da se bo dobro obnesel.

Sedaj imajo zaposlenih okrog 200 delavcev, vendar bi jih še potrebovali. Prav bi prišli brigadirji, da bi šlo delo hitreje.

Z asfaltiranjem bodo začeli okoli 8. julija, če ne bodo nastopile posebne težave zaradi vremena ali česa drugega.

Za ureditev mesta

Komunalna uprava v Metliki se je letos z vsjo pazljivostjo lotila ureditve mesta. Razkapanje izginjajo, urejajo parke itd. V kratkem bo Metlika spremenila svoje lice.

Na zadnji seji je komisija razpravljala o pravilnikih dveh gospodarskih organizacij: tovarne Beti in Splošnega trgovskega podjetja. Ceprav pravilnik o delitvi čistega dohodka tovarne Beti nima stalno določenega razmerja med skladi in osebnimi dohodki (osebni dohodki ne smejo presežati 87 odstotkov čistega dohodka), vendar je komisija priporočala drsno lestvico. Tudi zaključne določbe, da ima delavski svet pri spreminjanju pravilnika neomejene možnosti, bo treba natančneje določiti. Razponi pri osebnih dohodkih so preveliki in jih bo treba popraviti. Tudi glede pravilnikov Splošnega trgovskega

TEŽAVE LJUDSKE UNIVERZE

Ljudska univerza je bila v naši občini ustanovljena leta 1960. V lanskem letu, ki zajema tudi del sezone 1961/62, je bila kljub pomanjkanju finančnih sredstev precej delavna. V marcu 1961 je bila zaključena večerna šola za odrasle, ki jo je uspešno končalo 52 gojencev. V jesenski sezoni pa je bilo v drugem letniku 24 učenec. Organizirani so bili trije enodnevni seminarji in en dvodnevni z okoli 150 udeleženci. Organiziranih je bilo veliko predavanj za javnost z različnih področij, na katerih je bilo 1800 poslušalcev. Posebno dejavnost predstavlja potujoči kino, ki je imel 44 predstav v treh krajih. Predvajali so 15 umetniških filmov. Ljudska univerza skrbi tudi za filmsko vzgojo ljudi; saj je imela 9 predavanj oziroma razgovorov o predvajanih filmih, kar je nedvomno pripomoglo k razumevanju filmske umetnosti.

Težave ljudske univerze so v tem, ker nima stalnih uslužbencev in sodelavcev. V lanskem letu in začetku letošnjega leta se je ljudska univerza borila s finančnimi težavami, saj ni dosegla niti 50 odstotka predvidenega finančnega načrta. Potrebno je, da družbeno-politične organizacije in ostali podpro dejavnost ljudske univerze, da bi lahko razvila večjo dejavnost.

JANEZ DRAGOS

Zavzetost na Lokvici

Na Lokvici že več let ni bilo mladinskega aktiva, čeprav je na Dolnji in Gornji Lokvici ter v Trnovcu precej mladine. Človek bi mislil, da nimajo smisla za skupno delo. Zaradi tega nas je toliko bolj presenetilo povabilo na ustanovni sestanek.

Prvo nedeljo v juniju se je v vaški hiši na Lokvici zbralo nekaj nad 20 mladincev in mladink. V začetku je Anton Ambrožič povedal, da želijo osnovati mladinski aktiv. Zelijo si skupnega dela, razgovorov, predavanj, razvedrila in zabave.

Nato so z zanimanjem poslušali besede o zgodovini Skoja in ostalega mladinskega gibanja, o mladinskih delovnih brigadah, o pomenu in današnjih nalogah mladinske organizacije.

Da bo soba, kjer imajo shajališče, pravzaprav vse krajevne organizacije, lepša, so sklenili, da jo bodo skupno z ostalimi prebelili in popravili tla. Za razvedrilo in zabavo bi potrebovali radio in gramofon. Pripravljeni so, da bi si s

(blagajnik), Stanka Jenič in Ivan Sukiče.

Zavzetost za mladinsko dejavnost na Lokvici je, potrebna pa bo pomoč občinskega komiteja LMS, da bo mladi aktiv prebrodil začetne težave. Predsednik občinskega komiteja Ivan Jerina jim je pomoč obljubil.

METLIŠKI TEDNIK

Obisk v domu počitka

Društvo upokojencev iz Novega mesta je obiskalo 27. maja Dom počitka v Metliki. Oskrbovancem so zapeli nekaj pesmi in jih razveselili. Obenem je Dom počitka obiskal tudi podpredsednik ObLO mr. Gojko Jug in se pevečem društva za obisk zahvalil. — Peveci so si ogledali kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta.

prostovoljnimi delom prislužili denar za nabavo.

Ob zaključku ustanovnega sestanka so bili izvoljeni v vodstvo aktiva naslednji: Anton Ambrožič (predsednik), Marija Dragovan (tajnica), Franc Štefanič

Posvetovanje o štipendiranju

Prejšnji teden je bilo posvetovanje o štipendiranju. Razen nekaterih prosvetnih delavcev so se ga udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij. — V politiki štipendiranja se je v lanskem in letošnjem letu marsikaj spremenilo. Medtem ko so nekatere gospodarske organizacije (Kmetijska zadruga, Beti) začele s štipendiranjem že pred leti, je lani prevzel štipendiranje tudi zdravstveni dom. Manjše gospodarske organizacije, ki nimajo strokov-

njakov in se stalno borijo s težavami, ne štipendirajo nobenega. To je seveda nepravilno.

Izboru štipendistov bomo v bodoče morali posvečati več pozornosti. Događajo se primeri, da štipendist po zelo kratki dobi v podjetju odide drugam. Zato bodo v Beti pošiljali v šolo za pridobivanje ustreznih kvalifikacij najboljše delavce, ki bodo

imeli pravičen odnos do podjetja.

Pri usmerjanju mladine v poklice bodo morale imeti družbeno-politične organizacije večjo vlogo. Zlasti občinski komite mladine bo moral o tem vprašanju več razpravljati. Posebno pomembna je izbira kandidatov za učiteljske in ostale pedagoške poklice, ker ni vseeno, kdo bo vzgajal mladino.

Opozorilo voznikom motornih vozil

Gorjanska cesta na metliškem sektorju je v rekonstrukciji. Zato je promet po njej prepovedan. Cestno podjetje, ki izvaja dela, je že obvestilo, da promet po njej ni dovoljen, ampak preusmerjen. Tako je promet iz Metlike proti Novemu mestu usmerjen čez Slanov vas in Bušinj vas ter Suhor. Iz Novega mesta pa je promet usmerjen od Jugorja do križišča Suti roke ne dalje. Obe cesti sta enosmerni.

Toda mnogi uporabniki cest se predpisov ne držijo. Zato je 3. junija prišlo do prometne nesreče. Josip Starič, zaposlen pri avtoprevoznikem podjetju "Croatatrans" iz Zagreba, je s tovornim avtomobilom ZG 89-37

in prikloščo kljub opozorilu vaščanov vozil po tej zaprti cesti in se na mehikem in razmočenem terenu pri Bočki prevrnil. Škoda je okoli 30.000 din. Voznik in sopotnik sta laže poškodovana. Če bi voznik upošteval cestne znake, ne bi prišlo do nesreče.

Na postaji Ljudske milice so nam povedali, da se prav metliški vozniki ne držijo predpisov, ker mislijo, da cesta poznajo. Tudi hitrost je mnogo večja, kot je dovoljeno. Čeprav je v Novoteku tečaj za amaterje, nekateri Metličani, ki imajo avtomobile, uče voziti druge, daš za to nimajo dovoljenja. "Tudi proti takim bo treba ostro ukrepati," so dejali na postaji LM.

Ni vse tako črno!

Slišati je bilo, da bodo pri hotelu na Dragah prenehali z delom in da bo metliška pekarna še lep čas čakala, preden se bodo ponovno začela dela pri njej. Zato smo se obrnili na gradbenega tehnikarja pri ObLO Metlika tov. Zupaniča, naj nam da nekaj pojasnil.

Glede nadaljnjih del pri hotelu, je dejal, da bodo dokončali temelje in kletne zidove, kot je bilo pr-

vočno v načrtu. Z deli ne bodo prenehali, če se bo le našel denar za to. Pri novi pekarni bodo letos urejevali stanovanjske prostore. Prav tako je odobreno okrog dva in pol milijona dinarjev za ureditev stanovanjskih prostorov v novi občinski hiši na trgu. Sredstva so namenjena iz stanovanjskega sklada pri ObLO.

Torej ni vse tako črno, kot se govori.

Obisk na Jugorju

Na Jugorju smo obiskali učiteljico Vladko Jerinovo, da bi nam povedala, kakšno je življenje v tem kraju. Tovarišica Jerina se je rade volje odzvala in povedala, da je pri njih podružnična šola, ki jo obiskuje 27 učencev od 1. do 4. razreda. Učenci višjih razredov hodijo v šolo na Suhor, nekateri celo v Met-

liki; vozijo se z avtobusom.

Kako poteka delo v šoli? — Na šoli sem sama. Ker sem šele lani nastopila službo, za priprave na pouk porabim precej časa. Skušam doseči, da bi učenci čimveč pridobili.

Pri vodenju šole mi pomaga šolski odbor, ki se ne zanima samo za materialne probleme šole, ampak tudi za vzgojne probleme. V letošnjem šolskem letu smo imeli že tri roditeljske sestanke, ki so bili dobro obiskani, kar kaže, da se starši za šolo zanimajo. Na enem smo se pogovarjali tudi o vzgoji doma, da se ne bi vzgojni interesi šole in doma križali.

Med šolskim letom smo pripravili več proslav s kulturnim programom, na katere so bili povabljeni tudi starši. Z nastopi so bili zadovoljni. Uspele so bile prireditve zlasti za občinski praznik, 8. februar in dan žena.

Kakšne probleme imate?

— Za šolo je zelo pereč problem igrišče. Otroci se nimajo kje igrati. Obljubili so nam, da bodo igrišče pomagali urediti, vendar do

sedaj ni še nič. Igrišče bi bilo tam, kjer je še pred leti bila luža, a je sedaj zasuha. Tu bi bilo treba prostor zravnati in ograditi.

In potujoči kino?

— Ljudje so sami predlagali, naj bi nas obiskoval potujoči kino. Pozimi je prihajal vsakih štirinajst dni, pozneje bolj poredko, medtem ko nas sedaj sploh ne obiskuje. Ljudje si želijo filmskih predstav, saj drugega posebnega razvedrila nimajo.

Kako se počutiti prvo leto učiteljevanja?

— Kar dobro je, toda sama sem na šoli in mi je po sošolkah, na katere sem bila navajena, malo dolgčas.

Tovarišici Vladki smo se zahvalili za razgovor in ji želeli veliko uspehov pri šolskem delu, njenim učencem pa dober uspeh v šoli. J. D.

V soboto bo seja ljudskega odbora

Predsednik občinskega ljudskega odbora je za v soboto, 16. junija, ob 8. uri sklical sejo obeh zborov občinskega ljudskega odbora Metlika, ki bo v klubu družbenih organizacij v Gradu.

Na ločenih sejah bosta zbora obravnavala izvrševanje plana za I. tromesečje 1962 in izvajanje proračuna za prvih pet mesecev. Ravno tako bosta razpravljala o pripojitvi Siviljskega podjetja k Zavodu za zaposlovanje invalidov in za dela manj zmognih oseb. Poleg tega bodo razpravljali o sprejetju več odlokov.

Priznanje posebne delovne dobe

Organizacija Zveze borcev ima veliko dela prav s priznavanjem posebne delovne dobe, to je sodelovanja v narodnoosvobodilnem gibanju. Doslej je celotno gradivo zbirala in reševala le občinska komisija, medtem ko so se po občinski konferenci v letošnjem letu v vseh krajevnih organizacijah Zveze borcev osnovala posebne komisije, ki dajejo predloge za priznavanje posebne delovne dobe.

Na občinskem odboru Zveze borcev so nam povedali, da so nekatere komisije zelo dobro zastavile svoje delo in ocenjujejo objektivno. Najboljše komisije so v Metliki, Rosalnicah in na Hrastu. Opaža

se, da sedaj ni več takih, ki bi neupravičeno zahtevali, da se jim sodelovanje v NOB prizna za delovno dobo; zato je prenos pravic za predloge na krajevne organizacije dokaz družbenega samoupravljanja tudi v političnih organizacijah.

Komisija za priznavanje delovne dobe pri občinskem odboru ZB se je prejšnji teden sestala in obravnavala predloge KO; večino predlogov KO je upoštevala. Tako je 36 predlogov sprejela, 5 predlogov pa so morali zaradi neobjektivnih izjav zavrniti.

S prenosom pravic na krajevne organizacije je komisiji delo olajšano.

Kdo izmed Metličanov ne pozna tegale kottička?

Vedno večje naloge SZDL v gospodarskem razvoju

7. junija je občinski odbor SZDL Novo mesto razpravljala o stanju gospodarstva v občini s posebnim ozrom na novo gospodarske ukrepe. V referatu in razpravah je bilo ugotovljeno, da so bila planska predvidevanja v celotnem obsegu izpolnjena, razen nekaterih, ki so opravičljiva: gostinstvo 19,2 odst. plana, ker je sezona poleti, kmetijstvo - družbeni sektor 24,27 odst. plana (zaradi slabega vremena) in gradbeništvo iz istega vzroka 22,7 odst.

V razpravah je bilo poudarjeno, da je potrebno vse občane preko sestankov Socialistične zveze in zborov volivcev seznaniti z gospodarsko situacijo in ukrepi, ki so bili sprejeti v zveznem merilu in v okviru občine. Pri tem pa seveda ne gre samo za to, da občane seznanimo s situacijo, temveč jih tudi mobiliziramo za zavestnejše sodelovanje pri razvoju občine.

Govora je bilo tudi o pravnih odelitvi čistega in osebnega dohodka. Nekatere gospodarske organizacije, predvsem manjše, ki nimajo dovolj strokovnega kadra, še vedno niso pripravile pravnih odelitvi, čeprav je zadnji rok za izdelavo konec junija. Pa tudi nekatere še sprejete in veljavne pravilnike bo treba uskladiti z načeli socialistične presoje »Vsakemu po njegovem delu«. Najvažnejšo vlogo pri tem imajo organi delavskega samoupravljanja, kolektivi kot celote in vodilni tovariši. Ni prav čakati, da bo kdo sod zunanji rekel: po pravice pravilnik, ker ni popolnoma v skladu s socialističnimi principi! Nepravilno sorazmerje pri delitvi OD in visokih osebnih dokodkih posameznikov so velikokrat neupravičeni in posledica slabega notranjega stanja v nekaterih kolektivih. Ta nesorazmerja povzročajo upravičeno kritiko in škodo.

V zvezi z razpravami o govoru tovariša Tita je bilo rečeno, da si nekateri po svoje razlagajo besede tovariša Tita, jih namerno pačijo in s tem zavajajo dobro misleče državljanke. Kritika brez osnove, kritika vsega nasploh je škodljiva, le upravičena konkretna kritika pa lahko rodi dobre sadove.

Tudi v kmetijstvu in gozdarstvu bo treba uveljaviti nekatera načela, ki so zaradi objektivnih pogojev bila za-

postavljena. Gozdom v privatni lasti ne bomo smeli samo izkoriščati, temveč jih moramo tudi načrtno obnavljati in gojiti. Ukrepi v zvezi z žaganimi venecijankami so popolnoma pravilni, saj bodo preprečili nekontrolirano izkoriščanje gozdom in veliko škodo, ki so jo privatniki — proizvajalci delali s prepovedjo lesa. Zage, ki bodo obratovale pa tudi niso preveč oddaljene, da jih ljudje ne bi mogli uporabljati.

Sklepi, ki smo jih našli, naj bodo vodilo vsem organizacijam Socialistične zveze in vsem delovnim ljudem pri odpravljanju napak in boljšem gospodarjenju.

Z. D.

V občini Novo mesto je 1334 motornih vozil

Konec maja je bilo v novomeški občini prijavljenih 538 motornih koles, 563 osebnih avtomobilov, 22 avtobusov, 170 tovornih avtomobilov, 35 traktorjev, 6 specialnih vozil in 67 prikolic. Če številk seštejemo, bomo ugotovili, da je v novomeški občini bilo maja prijavljenih 1334 motornih vozil, med njimi največ osebnih avtomobilov, ki jih je kar 563. Letos je bilo na novo prijavljenih 145 motornih vozil, od tega 98 osebnih avtomobilov. V maju je pričelo število prijav padati, najbrž zaradi podražitve cen za osebne avtomobile.

Na Dolenjskem je vedno bolj opaziti napredek v obdelovanju s stroji. Večji kmetijski strojniki traktoristi vozijo po poljih že vse mogoče najmodernejše stroje: kombajne, kosilnice in drugo. Ob pomoči sekcij društva kmetijskih strojnikov, ki delujejo pri Ljudski tehniki, pa se ti še izpopolnjujejo v znanju in merijo svoje sposobnosti na tekmovanjih. Z nekaterimi ekipami je Dolenjska na

Slavnost Rdečega križa v Šentjerneju

Ob 20-letnici obstoja organizacije je priredil 10. junija krajevni odbor RK v Šentjerneju slovesnost s proslavo, na kateri so sodelovali podmladkarji RK in mladinci. Organiziran je bil tudi srečevanje, zatem pa prosta zabava na vrtu Recljeve gostilne. Čisti dobiček bo organizacija nakazala skladu za izgradnjo mladinskega okrevališča na Debelem rtiču.

Krajevni odbor RK se zahvaljuje gostilničarju Reclju, ki je brezplačno odstopil svoje prostore in tudi pomagal pri delu, kakor tudi vsem tovarišem in tovarišicam, ki so v okviru organizacije pobirale prispevke za Debeli rtič.

Rezervni oficirji na Gorjancih

Občinska organizacija Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev Novo mesto je priredila v nedeljo, 10. junija, uspelo terensko vajo na Gorjancih. Sodelovali so vse osnovne organizacije iz občine, vsaka s po tremi predstavniki. Udeleženci vaje, ki je bila hkrati tudi tekmovanje, so na določeni poti opravljali razne vojaške spretnosti in naloge (orientacija po karti, taktično ukrepanje, streljanje s puško in pištolo, topografija, razstavljanje in sestavljanje orožja), njihovo delo pa je ocenjevalo več kontrolnih postaj, na katerih so se morali oglasiti. Vaja je bila zelo dobro pripravljena, vsi tekmovalci pa so izjavljali, da si česa podobnega še želijo. Vreme je bilo prav lepo. Najbolji uspeh je dosegla skupina iz Žužemberka, sledijo ji tekmovalci iz Dolenjskih Toplic, tretje

mesto pa so zasedli Briljanci. Najboljše skupine in posamezniki so po tekmovalcu prejeli praktične nagrade.

38 kolektivov še vedno odlaša!

V novomeški komuni je še 38 kolektivov, kjer organ samoupravljanja goslej kljub večkratnim opozorilom niso spre-

Več deklet kot fantov za uk

V novomeški komuni je doslej prijavljenih za uk 68 deklet in 70 fantov, ki bodo letos končali osemletko. — Družbena in zasebna obrt ter proizvodnja sta do zdaj prijavili 89 prostih učnih mest za fante in deset za dekleta. Največ deklet se želi učiti trgovskega in šiviljskega poklica, za obe stroki pa so prosti le tri učna mesta. Kam z ostalimi dekleti? Pri fantih je največ zanimanja

jele sklepa o 1-odstotnem prispevku od osebnih dohodkov za gradnjo bolnišnice. To so predvsem manjši obrtni kolektivi, kmetijske zadruge in gostinska podjetja. Vprašujemo se, zakaj se je uresničitev priporočil občinskega in okrajnega ljudskega odbora ustavila prav tu? Mar se ti kolektivi ne smatrajo za del družbe? Mar ne bodo prostori nove bolnišnice namenjeni prav tako njim kot vsem ostalim prebivalcem? Odklaniše je toliko bolj nerazumljivo, ker je poziv pri vseh ostalih delovnih kolektivih naletel na razumevanje.

za kovinsko stroko, saj so se zanjo prijavili domala vsi učni mest pa je le 36. Fantom velja svetovati, naj se odločijo za razne druge stroke, predvsem za gradbeništvo in lesno predelovalno industrijo in obrt, saj je tam precej prostih učnih mest. Glede deklet pa se moramo resno vprašati, kam z njimi. Vodstva naših podjetij bodo morala razmišljati o uporabnosti žena na raznih delovnih mestih, saj bomo samo na ta način lahko nudili zaposlitev dekletom, ki jih bo vedno več prihajalo iz osemletke.

Popravek k poročilu »PRED SPREMENBO PLANA«

V zadnji številki Dolenjskega lista sta se v poročilu o občinski seji vrinili zaradi malomarnosti našega novinarja dve bistveni napaki. Najprej o dopolnilnem proračunskem prispevku, ki se ne obračunava po stopnji 12 odstotkov, kakor je bilo objavljeno, ampak po stopnji 15 odstotkov. Prometni davek na osebna vozila pa ne znaša 6 odstotkov, kakor je bilo napačno zapisano, ampak ostane ta stopnja nespremenjena, torej 3 odstotke. Bralec prosimo, da nam ne ljubi napaki oprostiti!

UREDNIK

Kje so meje odgovornosti?

KJE SO meje odgovornosti? V novem starovanjskem naselju na Grmu so hišice zrastle kot gobe po dežju. Mnogi lastniki so imeli žuljave roke, ko so jih gradili, zato bi zdaj radi uživali sadove svojega dela. Zai jih pri tem motijo čebete. Vprašujemo se, kdo je dovolil na območju mesta vzdrževati čebete, ko je znano, da je prepovedano rediti zajce in kokoši. Panji pa so le 15 metrov od hiš, tako da morajo biti zaradi njih okna hiš v bližini ves čas zaprta. Nič čudnega torej ni, da so ljudje jezni. Za mnoge pritožbe so romale na OLO in na Čebelarstvo zveze Slovenije, vendar so povsod na-

letele na gluha ušesa. Razen tega ne zaleže nič riti vjadno opozorilo čebelarju iz Adamičeve ulice.

Obračamo se na pristojne organe, da nam odgovore, kje naj v bodoče sušimo perilo, da ne bo vse rumeno, kakšno naj obdelujemo vrtove, ne da bi pred čebelami morali bežati v varno zavetje zidov, kako naj zračimo stanovanja, da rje bi prišle v hišo čebete in opakele otroke! Nekdo bi moral poskrbeti za nemoteno uživanje mitne posesti delovnih ljudi in zadevno, ki se vleče že več let, urediti.

Ivan Kranjc, Novo mesto, Adamičeva ulica 9

Novomeška kronika

Starostni mesecni pravijo, da ne pomnijo takega poletja. Kakor je letošnje, ko moramo »o kresu«, ko bi moralo biti vroče, da bi nam z las kapljalo, hoditi v plaščih. Zjutraj, ko se ljudje iz okoljskih vasi vozijo v mesto s kolesi, pravijo, da jim prsti otrpnejo od mraza, če nimajo zimskih rokavic. Tudi na mestnih travnikih lahko opazujemo kosce, kako v sukničnih kose, pa jim menda ni prevročje.

Ljubljanski sindikalni simfonistični orkester je pod taktiko Pavla Brulje in solisti Vilmo Bukovčev, Miro Brajnikom, Ladkom Korošcem in violinistom Ključičem, bo 2. julija gostoval v novomeškem Domu JLA s sporedom simfonične glasbe in opernih arij. Vstopnice bodo v prodaji pri blagajni kina JLA. Za Novomeščane bo to prava kulturna poslanica.

Prvi paradizniki, strojni šišol in jagode so se v minulih dneh pojavili v izložbah naših zelenjavnih trgovin. Blago je bilo dobro, cena pa nekoliko previsoka, da bi bila vsakemu žepu primerna. Kljub temu je to napredek, ki ga pozdravljamo.

Pretekli teden so na levi strani Ceste herojev pričeli z delom za nove pločnike, ki so bili že močno potrebni. Prebivalci te ceste in Kolonije, ki so doslej raje hodili po močnem prometnem, toda asfaltnem cestniški kot pa po vegastem in neurejenem pločniku, bodo novih pločnikov nedvomno vesel.

Vsaki ponedeljek in petek nasadejo tržnico kmetice, ki ponujajo zelenjavo in druge povrtnine, včasih pa jo zasedejo tudi drugi. Tržnica je prav primeren prostor za streljsko tekmovanje. Tako so se v nedeljo dopoldne zbrali tam strelci iz vrst delovnih kolektivov ter tekmovali v streljanju zračno puško. Prireditelj tekmovanja je bil okrajni strelski odbor.

Jutri bo v sindikalni dvorani javna razprava o vlogi družbenih služb po novem občinskem statutu, ki jo pripravi komisija za proučevanje

ustave in za pripravo statuta pri ObLO. Obdelali bodo področje kmetstva, kulture, zdravstva in socialnega varstva. Spričo obširne problematike bodo v razpravi lahko sodelovali vsi občani Novega mesta.

Kolesarji in mopedisti, ki prihajajo v Novo mesto, imajo zelo grdo navado, da prislantajo svoja vozila k zidu vsepovsod, kjer se ustavijo. V ponedeljek je bila pred bifejem na Glavnem trgu prava gneča koles in mopedov, tako da je človek le stekla prišel v Dilančevu ulico. Čeprav je dežurni miličnik nekajkrat protestiral pred vzhodom v to ulico izpraznil, ni veliko pomagalo. Ljudje le morajo neke pustiti kolo ali moped. Ker se vozila te vrste kopičijo tudi drugod v mestu, se vedno bolj čuti potreba po kolesarnici. Če bi jo imeli — razprav o tem je bilo dovolj — bi bil v mestu precej večji red.

Noč in dan poje stroji pred IMV na Zagrebški cesti, kjer so pred nedavnim začeli kopati temelje za 20-stanovanjska stolpca. Izkop zemlje hitro napreduje, tako da lahko pričakujemo, da bodo začeli zidati temelje.

Ponedeljkov šivilski trg je bil poln vsega, kar zdaj raste in uspeva na domačih vrtovih. Solato so prodajali po 150 din kg, solato v glavcih pa po 200 din kg, jajca so bila po 22 din, novi korenček v šopkih po 40 din, rdeča redkev v šopkih po 30 din, miško po 30 din, krompir po 40 din (stari), češnjice po 140 din, jabolka po 100 din ter razna jušna zelenjava v šopih po 20 din. Na prodaj so bile tudi rože, lončeni izdelki in razna semena in sadike.

Gibanje prebivalstva: rodilo so: Vida Senica iz Muzelske 14 — deklica, Marija Zoran iz Trubarjeve 1 — dečka, Štefica Gačnik iz Šmihelske 25 — dečka, Marija Gorenc s Ceste herojev 48 — deklica, Poročila sta se: Božo Cavlovč, električar iz Brilina, in Matka Filak, uslužbenka z Glavnega trga 2. Umrl je Branko Lipar, učencec s Ceste herojev 4, star 11 let.

Dopoldan ali popoldan?

Razmišljanje ob organizaciji pouka na osnovni šoli Katje Rupena v Novem mestu za šolsko leto 1962/63

Lanskoletne izkušnje glede na rasporeditev učencev na dopoldanski in popoldanski pouk so privedle šolski odbor do sklepa, naj se za prihodnje šolsko leto obvesti širša javnost o objektivnih možnostih šole, le-ta pa naj preko zborov občanov in sestankov množičnih organizacij zavzame določeno stališče do organizacije pouka v novem šolskem letu. To pa naj bo tako, da bodo upoštevani vsi spodaj navedeni činitelji.

Po trenutno možnih ugotovitvah je predvideno za šolsko leto 1962-63 na šoli 1454 učencev. To število še ni dokončano, ker starši niso še v celoti vpisali otrok, rojenih v letu 1955, v I. razred, čeprav je bil vpis javno objavljen v Dolenjskem listu že meseca marca. Med učenci smo izvedli anketo o njihovi oddaljenosti od šole in o zaposlenosti staršev. V preteklosti sta bila poleg zdravstvenih indikacij predvsem

ta dva činitelja odločilna pri razporejanju učencev na dopoldanske in popoldanske oddelke.

Če sedaj računamo, da imamo za 1454 učencev le 21 učilnic, predvidenih pa je 45 oddelkov ali teoretično približno 33 učencev na oddelku, tedaj vidimo, da morajo biti v prihodnjem šolskem letu celodnevno zasedene vse učilnice, 3 oddelki pa bi morali imeti tako zvano tretjo izmeno. Ta bi odpadla v primeru, če bi se preuredili 2 stanovanji v šolski stavbi v 2 učilnice, tretjo učilnico pa bi pridobili, če bi učiteljske ne uporabljalo več ene učilnice v osnovni šoli. Stanovanj pa ne bo možno preurediti v učilnice v I. polletju, ker prej ne bosta gotovi stanovanji, kamor naj bi se stranki izselili. Na ta način ne bi imeli niti glasbene sobe, ne risalnice ne enega prostora za celotno izvenrazredno dejavnost pionirske, mladinske, taborniške in dru-

gih šolskih organizacij.

Končne številk v anketi nam povedo, da je vredno razmisлити o sledečem:

- a) Glede na oddaljenost učencev:
 - 620 učencev je oddaljenih od šole do 1 km,
 - 447 učencev do 2 km,
 - 171 učencev do 3 km,
 - 78 učencev do 4 km,
 - 138 učencev pa nad 4 km.
- b) Peš hodi v šolo 1359 učencev,
 - z avtobusom se vozi 38 učencev,
 - z vlakom 33,
 - s kolesi pa 24.

Med pešci je še najmanj 40 učencev s področja Malega Slatnika, ki bi nujno potrebovali za šolo avtobusni prevoz, pa ga že več let ni bilo možno doseči.

c) Dalje smo ugotovili, da ima na osnovni šoli 81 učencev samo mater, toda so vse zaposlene, 563 učencev ima zaposlena oboja starša, 103 učenci

imajo starše kmečke proizvajalce in 707 učencev ima zaposlene samo očete.

d) Glede na število ur v predmetniku, ki se gibljejo od 23 do 32 tedensko, nastajajo razlike, saj učenci višjih razredov v popoldanski izmeni zaključujejo pouk že v popolni temi.

e) Po mnenju zdravnika, člana šolskega odbora, bi morali posecati dopoldanski pouk vsi učenci, ki nosijo očala in drugi z ostalimi težjimi kroničnimi obolenji, ki zmanjšujejo njihovo delovno sposobnost. Število letih je gotovo 100, so pa raztreseni po vseh oddelkih in bi o njihovi upravičenosti smel odločiti samo zdravnik.

f) Končno moramo upoštevati, da je na osnovni šoli 10 oddelkov (po 2 oddelka od I. do V. r.), ki služijo kot vadniški oddelki za praktično usposabljanje dišakov učiteljskega in pa imajo pouk izključno v dopoldanskem času.

Šola sama mora v interesu vseh učencev odločiti o odklanjati vsakršna poznanja o

KAKO LETOS GOSPODARIMO BRESTANICA

PRED PRAZNIKOM

Plan za I. tromesečje je v glavnem uresničen. Če primerjamo izvršitev plana proizvodnje za isto obdobje v lanskem letu, ugotovimo, da je bruto proizvod letos večji. V posameznih gospodarskih panogah je bilo različno gibanje proizvodnje, odvisno pač od značaja panoge. V kmetijstvu se bodo dejanski uspehi pokazali šele v drugi polovici leta. Tudi gradbeništvo in turizem zaradi neugodnih vremenskih razmer nekoliko zaostajata. Prav tako je v trgovini v prvih mesecih v letu največkrat manjši promet. Če upoštevamo navedena dejstva, smo s rezultati, doseženimi v proizvodnji v prvih treh mesecih, lahko zadovoljni.

Bravcem posredujemo podatke o doseženih uspehih, ki jih izkazujemo po panogah:

V industriji je plan proizvodnje na osnovi družbenega bruto proizvoda dosežen s 24,5 odst. Narodni dohodek je bil dosežen z 22,1 odst., čisti dohodek pa z 21,3 odst. Če razčlenimo podatke o doseženem planu, vidimo, da je Termoelektrarna v Brestanici dosegla proizvodnjo električne energije 33,6 odst., rudnik na Senovem je dosegel 25,7 odst. planirane proizvodnje, rudnik kremenčevega peska v Ravnem pa

20 odst. V tovarni celuloze in papirja je kolektiv dosegel letni plan s 23,4 odst. Da tu proizvodnja ni še večja, so objektivni vzroki: Trg za leva nekatere druge proizvode in tako kvaliteto, ki je glede na obstoječe težkoče ni mogoče izdelati. Zlasti ne gre za promet lesovina in loms papir. Težave so bile tudi pri nabavi rezervnih delov za papirni stroj, ker manjka deviz. Vendar je pričakovati, da bo kljub težkočam letni plan dosežen. Omeniti moramo, da se je izvoz v primerjavi z istim razdobjem lani povečal za 20 odst.

Industrija perila v Novem mestu, obrat Kostanjevica, je dosegel plan proizvodnje samo s 17,8 odst. To podjetje je trenutno v težavah, kar je negativno vplivalo na izvršitev plana. Vse pa kaže, da bo v kratkem prebrzdalo težave in pričelo normalno obratovati. Tovarna čokolade in peciva je dosegla plan proizvodnje s 24,5 %.

Kmetijstvo je usmerilo svojo dejavnost predvsem v povečanje kmetijskih površin družbenega sektorja, v pospešeni razvoj družbenih odnosov in hitrejši razvoj socializacije vasi. Do konca marca je bilo vključenih v kooperacijsko proizvodnjo 60 odst. planiranih površin.

Gozdarska dejavnost se je v prvem četrtletju usmerila na strogo izvajanje zakona o gozdovih, predpisov o žagah venecijankah in ojačanje kontrole nad gospodarjenjem v gozdovih. Od skupnih 8 venecijank, ki so obratovala v videmsko-krški občini, so bile 4 ukinjene. Posebna skrb je bila posvečena gozdnim drevesnicam. Tako je bila v Stari vasi pri Vidmu osnovana gozdna drevesnica na površini treh hektarov. Vsajenih je bilo nekaj tisoč sadik iglavcev, posejanih pa je bilo tudi 80 kilogramov borovih in smrekovih semen. Pogojevanje je bilo v glavnem opravljeno na sečiščih.

Gradbeništvo je doseglo v primeri z letnim planom 13,5 odst. gradbenih storitev. Tako je podjetje »Sa-

va« iz Vidma-Krškega doseglo 12 odst. planiranih uslug, »Pionir« iz Novega mesta pa 16 odst. Obe podjetji sta bili prizadeti zaradi dolge zime in deževja.

Promet predstavlja podjetje »Transport« iz Vidma-Krškega, ki je doseglo 25,7 odst. letnega plana. V trgovini je bil promet v prvih treh mesecih dosegel 22,4 odst. letnega plana, v gostinstvu pa 21 odst.

Obratne gospodarske organizacije so dosegle v prvem tromesečju 22 odst. predvidene letne proizvodnje. Nekatera podjetja zaradi neugodnega vremena niso dosegla predvidenega plana.

Proizvodnja, dosežena v prvem tromesečju, je vsekakor ugodna in spodbudna.

Ljudje radi obiskujejo predavanja

Občinska delavska univerza Videm-Krško je v pretekli sezoni pripravila za vse občane vrsto vzgojnih in zdravstvenih predavanj. Predavanja, ki so bila v Kostanjevici, so imela nadpovprečno število obiskovalcev. To je najboljši dokaz, da bo treba tudi v prihodnje sestaviti tak delovni program delavske univerze in razpored predavanj, ki bi najbolj ustrezal času in kraju, kakor tudi zanimanju poslušalcev. Ne bi bilo odveč, če bi za Kostanjevico in okolišne prebivalce kdaj pa kdaj priredili tudi kakšno predavanje o umetnosti, morda v zvezi z mednarodnim simpozijem kiparjev, ki bo letos spet v slikoviti Kostanjevici. S tem bi opravili dvoje: najprej bi preproste-

mu človeku približali sodobno umetnost, na drugi strani pa bi prebivalci vsaj delno vedeli, kaj bo nastalo pod diletom tega ali onega udeleženca simpozija.

Važna seja ljudskega odbora

12. junija je bila seja občinskega ljudskega odbora, na kateri so obravnavali več pomembnih vprašanj. Na skupni seji je bilo prebrano poročilo komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov, o realizaciji proizvodnje v I. tromesečju in o doseženih dohodkih in izdatkih proračuna občine v prvih štirih mesecih. Nadalje so razpravljali o ureditvi kostanjeviškega gradu in o potrditvi pravil sklada za socialno varstvo. Na ločenih sejah je bila zlasti pestra razprava o spremembi odloka o uvedbi dopolnilnega proračunskega prispevka iz osebne dohodka delavcev in uslužbencev in o spremembi odloka o občinskem prometnem davku od prometa na drobno. Sprejet je bil tudi odlok o ustanovitvi sklada za obnovo podeželja.

Prvi prispevki za otroško zdravilišče

Zbiranje prostovoljnih prispevkov za dograditev otroškega zdravilišča na Debelem rtiču je v videmsko-krški občini v teku. V akciji sodelujejo člani Rdečega križa, krajevna organizacija SZDL in Društvo prijateljev mladine. Z zbiranjem prispevkov so pričeli v tednu Rdečega križa in bo trajalo vse do konca avgusta. Do sedaj je kolektiv brestaniške elektrarne daroval 60 tisoč dinarjev, osnovna organizacija Rdečega križa v Brestanici 30 tisoč dinarjev, krajevna organizacija SZDL v Brestanici 5 tisoč dinarjev, otroci senuške šole 1695 dinarjev, krajevna organizacija SZDL Dolenji Leskovec 2500 dinarjev, krajevna organizacija SZDL na Raki pa 12.850 dinarjev. Zbiranje sredstev se nadaljuje.

Gasilski center v Kostanjevici

Spričo reorganizacije gasilske službe v občini Videm-Krško je bil ustanovljen gasilski center v Kostanjevici. Center zajema gasilska društva v Kostanjevici, Prekopi, Malem Mraševem in Podbočju. Vse gasilske enote imajo le najnujnejšo opremo in orodje, zato bi morali nabaviti še gasilski avtomobil. Dejavnost društev bo taka, kakršna v sedanjem obdobju pričakujemo, le če bodo imela sodobno opremo.

KZ Kostanjevica ureja nov obrat

Kmetijska zadruga v Kostanjevici ureja nov kmetijsko-živilnorski obrat v okolici Kale in Velikega Podloga. Obrat bo imel do konca prihodnjega leta 300 ha strnjelih zemljišč. Še letos bodo začeli graditi dva hleva za 260 govedi. V ta namen je v gospodarskem letu 1962-63 zagotovljenih okrog 55 milijonov dinarjev investicij, 12 milijonov dinarjev bodo porabili za hidromelioracije, 6 milijonov za agromelioracije, 37 milijonov pa za zidanje gospodarskih poslopij.

Uspel koncert

Pevski zbor osnovne šole iz Krškega je v torek priredil v dvorani Partizana v Krškem pevski koncert pod vodstvom dirigenta Josipa Klepeca. Pevski zbor osnovne šole iz Krškega je na raznih tekmovanjih in prireditvah dosegel lepe uspehe.

4. julij se bliža z naglimi koraki. Za Brestanico in za vso občino Videm-Krško pomeni sedaj vsak dan dragocen čas. Spomenik in vse okrog njega mora biti pravočasno urejeno. Tako je geslo Brestančanov. Po vseh dosedanjih pripravah sodeč, se ne bo nikjer nič zataknilo.

Na zadnji seji odbora za postavitev spomenika so bili prisotni tudi tovariš Bevc iz GO ZB in tovariša Pavlin in Vitkovič iz okr. odbora ZB iz Novega mesta. Vsi trije so se o pripravah pohvalno izrazili in dali za dosedanje delo vse priznanje. Na tem sestanku so bile razčiščene še razne podrobnosti. Ko že govorimo o spomeniku, bo verjetno marsikoga zanimalo, kakšen bo spomenik in na katerem mestu bo stal. Zal zaenkrat še ne moremo objaviti fotografije, bomo pa to storili v eni izmed prihodnjih števil Dolenjskega lista.

Ko se peljete po cesti proti Brestanici in pridete do železniške postaje, se vam zdi, da naprej ni poti. Pred vami se strmo dviga skalnati hrib, na katerem je grad. Pod hribom se odcepi ena cesta v Brestanico, druga pa v Sevnico. In ravno ob tem križišču, pod samim hribom, bo stal spomenik. Za osnutek je bilo več predlogov, vendar je bilo jasno eno: spomenik vertikalne oblike ne bi prišel do izraza, ker bi se slabo ujemal s hribom nad njim. Sedanja oblika pa se bo v okolici lepo prilegala. Spomenik bo dolg 9 metrov, visok pa dva metra. Na betonskem podstavku bo šest granitnih blokov, ki bodo stali kot kolona ljudi. Vsak blok bo izklesan tako, da bo prikazoval 6 upognjenih teles (sključeni ljudje, ki gredo v pregnanstvo). Na ramena pregnancev bo položen 9 metrov dolg granitni blok, simbol tega, kar je okupator naložil slovenskemu narodu. Vse spomenik bo iz sivga granita, pred njim bo iz plošč zelenega cezlolitha narejen tlak v obliki poti — simboličen prikaz poti v izgnanstvo. Projekt je napravil domačin Lojze Fabjančič, študent arhitekture.

Brestanica bo sprejela prve goste že 3. julija zvečer. Za vse tiste, ki bodo prišli sem že na predvečer proslave, bo poskrbljeno: lahko si bodo ogledali razne kulturne prireditve, kino predstave ali pa se bodo zabavali na plešiščih ob bogato založenih paviljonih. Vsi tisti, ki se bodo udeležili odkritja spomenika, Brestanice ne bodo tako kmalu pozabili, saj je njena okolica polna naravnih lepot, ki vabijo popotnika, naj jih obiše.

Zanimanje za svečanost je povsod zelo velika, zlasti v izseljenkem pasu. Z različnih koncev se ljudje zbirajo, kako bo možno priti v Brestanico. Lahko povemo samo to, da so zveze z vlakom zelo ugodne, dostop pa je možen tudi z vsemi vrstanimi avtomobili. Podrobno bomo v zvezi s prometom pisali pozneje.

Vse tiste, ki bodo prišli 4. julija v Brestanico, bi radi opozorili še na eno zanimivost. Pripravljali odbor bo pripravil v sindikalni dvorani elektrarne zanimivo razstavo, ki bo prikazovala proces potujočevanja (interniranje, konfiniranje, izseljevanje). Razstava bo s pomočjo slikovnega materiala in raznih predmetov skušala prikazati čas, v katerem je bila nad slovenskim narodom izrečena smrtna obsodba.

Ob odkritju spomenika se bomo spomnili tudi vseh tistih, ki so herojsko branili slovensko zemljo pred popolnim uničenjem. Zapeli bomo himno Kozjanskega odreda »Bohor je vstal«. Vsi mi, zlasti pa še pregnanci, se dobro zavedamo, da brez neustrašnega boja in hrabrih partizanskih enot (med njimi zavzema Kozjanski odred častno mesto) ne bi svobodno živeli na svoji zemlji. Danes pa živimo srečno in si ustvarjamo lepšo bodočnost.

Še ena trgovina v Krškem

Kolektiv trgovskega podjetja »Promet« iz Krškega je že lani želel odpreti trgovino za prodajo otroške konfekcije. Te želje pa mu ni bilo mogoče uresničiti zaradi pomanjkanja primernega lokala. Zato je trgovsko podjetje te dni pričelo s preobnovo sedanjega

skladišnega prostora, v katerem bo že v nekaj mesecih moderen trgovski lokal.

Pričetek gradnje zdravstvenega doma

Te dni so pričeli graditi nov zdravstveni dom v Krškem. Predračun stavbe znaša okoli 74 milijonov dinarjev. Del sredstev je že zagotovljen. Če bo vreme ugodno, bo zdravstveni dom še letos pod streho, dograjen pa bo do sredine prihodnjega leta. Izvajalec gradbenih del je gradbeno podjetje »Sava« iz Vidma-Krškega.

Tečaj za higienski minimum

Delavska univerza bo od 18. do 21. junija organizirala v Krškem tečaj za higienski minimum. Tečaj bo trajal 20 ur in je namenjen osebu, zaposlenemu v šolskih mlečnih kuhinjah in v tovarni čokolade. 23. junija pa bodo izpiti pred izpitno komisijo, ki jo bo imenoval Zavod za zdravstveno varstvo OLO Novo mesto.

UKREPI ZA ZNIŽANJE CEN

Kljub temu da je promet v trgovinah nekoliko močnejši v drugi polovici leta, so trgovska podjetja v občini že dosegla kar 22,4 odst. letnega plana. Trgovsko podjetje »Resa« je doseglo 22,1 odst. prometa, »Promet« 29,8 odst., »Otok« v Kostanjevici 18,3 odst. in »Preskrba« s Senovega 21,7 odst. Vendar je opaziti, da so v tej panogi osebni dohodki močnejše porasli kakor promet, saj so bili doseženi s 24 odst.

Cene so v odkupu in prodaji na drobno, v živilski in industrijski proizvodnji močno porastle. Zvi-

šanje cen pa je bilo največkrat neupravičeno. Preveč je prevladala želja nekaterih gospodarskih organizacij po čim večjem dobičku, predvsem pri nekaterih proizvodih monopolnega značaja.

Ne moremo trditi, da so se cene že ustabile. Da bi preprečili naraščanje cen in utrdili tržišče, bo po večana kontrola nad cenami v proizvodnji in trgovini. Le tako bo zajamčeno solidno in pošteno poslovanje, s tem pa se bo tudi odnos do potrošnika znatno izboljšal.

Z A B E L E Ž E N O

Pred dnevi je v poslovalnici trgovskega podjetja »Resa« v Vidmu-Krškem neka stranka kupovala obleko za doraslega mladeniča. Poslovođa je na listku hitro popravil prodajno ceno in zapisal novo, ki je bila za 770 dinarjev večja od one pred dvema dnevyoma.

Poštenost na tehtnici

Cemu tako hitra sprememba? Poslovođa je zatrjeval: »Ker sem pred tem prodal plašč balonar in moško srajco ceneje, sem s tem denarjem želel nadomestiti razliko.« V stiski je po navadi vsak zagovor dober, ne moremo pa trditi, da je taka utemeljitev poslovođe dovolj prepričljiva. Kaj ni to dokaz nepoštenja? — Tržni inšpektor ObLO Videm-Krško je že lani ugotovil veliko goljufijo v omenjeni poslovalnici, katere poslovođa si je na lahek, toda povsem neupravičen način prigrabil sto in več tisočakov. Poslovođa je po zakonu dolžan manjredno blago komisijsko oceniti, napraviti zapisnik o znižanju cene blaga ter ga predložiti upravi podjetja. Samo to je poštena pot, vse drugo je goljufija. Poslovođa trgovskega podjetja »Resa« pa ni postopal pošteno, ker je želel zaslužiti na račun potrošnika. Bo uprava trgovskega podjetja »Resa« iz Vidma-Krškega tudi v tem primeru ostala ravnodušna? Ni lepo, če pride podjetje zaradi nepoštenih posameznikov ob dober glas.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

SPLOŠNI PROJEKTIVNI BIRO

V LJUBLJANI — KIDRIČEVA 1/III (nebotičnik)

nudi po najugodnejših pogojih vsem interesantom, ki namerevajo graditi eno ali večstanovanjske in vrstne hiše, veliko izbiro tipskih načrtov s kompletno dokumentacijo, ki je potrebna za pridobitev gradbenega dovoljenja.

KOMPLETNI NAČRT

z vsemi prilogami, ki so potrebne za vlogo pri občini, stane za enodružinsko hišo

15.000 do 30.000 dinarjev

Izvršujemo projekte za vse vrste komunalnih naprav (ceste, mostove, zunanje ureditve, kanalizacijo, vodovode, zunanjo in cestno razsvetljavo, urbanistične načrte itd.) za kmetijsko-gospodarske, obrtne in industrijske zgradbe, šole, otroške ustanove, zdravstvene domove in športne naprave po NAJUGODNEJSIH POGOJIH IN CENAH.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis za štipendije

Komisija za štipendije ObLo Trebnje razpisuje za šolsko leto 1962-63 štipendije za študij na naslednjih šolah:

- Pravno-ekonomska fakulteta, pravni oddelek - 1.
- Pravno-ekonomska fakulteta, ekonomski oddelek - 1.
- Višja upravna šola - 1.
- Višja komercialna šola - 1.
- Višja šola za socialne delavce - 1.
- Ekonomski srednja šola - 1.
- Gradbena srednja šola - odsek za nižje gradnje - 1.
- Višja pedagoška šola odr. pedagoška akademija - 8.

Prednost imajo prostici iz višjih letnikov navedenih šol. Pravilno kolokvane prošnje s priloženim potrdilom o premoženjskem stanju in višini prejemkov prošilcev staršev, zadnjim šolskim spričevalom, potrdilom o opravljenih izpitih in izjavo profesorja, da ne prejema druge štipendije, bo sprejemala komisija do 15. julija 1962.

Javna licitacija za prodajo 2 mopedov

Po sklepu UO Kmetijskega zavoda v Novem mestu razpisujemo licitacijo za prodajo dveh rabljenih mopedov. Licitacija bo 16. junija ob 8. uri za družbeni sektor in ob 9. uri za zasebni sektor na dvorišču Kmetijskega zavoda na Cesti herojev 50.

Sprejem gojencev v dijaški dom strokovnih šol

Dijaški dom strokovnih šol v Novem mestu bo v šolskem letu 1962-63 sprejemal gojence: v oddelku na Kapljiču dijaške srednje šole, v oddelku v Kettejevem drevoedu dijaškinje srednje šole (tudi AS), v oddelku za vajence stalno sprejema vajence raznih strok (tiste, ki so v rednem delovnem razmerju in tiste, ki obiskujejo šole).

Razpis podjetja za PTT promet

Podjetje za PTT promet v Novem mestu išče strojeprisko z dovršeno administrativno šolo. Nastop službe takoj. Prijave sprejema sekretariat podjetja.

Razpis javne licitacije

Po sklepu upravnega odbora razpisuje Medobčinska zavarovalnica Novo mesto licitacijo za prodajo OSEBNEGA AVTOMOBILA Flat-Campagnola v voznem stanju. Licitacija bo 18. junija 1962 ob 8. uri pred stavbo Medobčinske zavarovalnice na Glavnem trgu. Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije.

Ledenski koledar

Četrtek, 14. junija: Metod Petek, 15. junija: Vid Sobota, 16. junija: Beno Nedelja, 17. junija: Gorazd Ponedeljek, 18. junija: Bogdan Torek, 19. junija: Julijana Sreda, 20. junija: Nenad

ZAHVALE

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so spremljali našega

IVANA

na zadnji poti, mu darovali številne vence in pokrili njegov zadnji dom s cvetjem, se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala šolski mladini in učiteljem iz Tržišča in Sentjanca za stvelino spremstvo na njegovi zadnji poti, ZB Tržišče, pevom, govornikom za poslovitve pesede ter vsem, ki ste nam v različnih trenutkih kakor koli pomagali.

HEIBARJEVI iz Pijavice

so prerani in nenadomestljivi. Vsi nam naše dobre žene in matere.

ANTONJE HREN roj. KOS iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste s spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili številne vence in cvetje. Zahvaljujemo se organizaciji ZB, pevcom in govornikom, ki ste nam pisemo ali ustno izrazili sožalje. Vsem iskrena hvala! Zaljubljeni: mož Alojz, hčerke Mira, Metka in Alenka.

Sorodnikom in znancem sporočamo, da je umrl

IGNAC BLATNIK iz Sentjerneja

sedaj v Clevelandu. Ohranili ga bomo v lepem spominu! Družina Blatnik

KINO

Cromwell, 15. in 17. junija ameriški barvni film »Cirkus«, 19. in 20. junija francoski film »Vroč dni«.

Dol, Toplice: 16. in 17. junija ameriški film »Nekateri so za vroči«, 20. junija indijski film »Večna žena«.

Kostanjevica: 14. junija angleški barvni film »Med lovci na človeške glave«, 16. junija sovjetski barvni film »Carobni mlinci«, 17. junija francoski barvni film »Ladrezia Borgia«.

Metlika: 16. in 17. junija francoski film »Lepotica in cigane«, 20. junija ruski film »Dele brez naslova«.

Novo mesto - Krka: od 15. do 18. junija italijanski barvni film »David in Goliat«.

Semčje: 17. junija ameriški barvni film »Sayonara«, 20. junija češki film »Sola očetov«.

Sevnica: 16. in 17. junija ameriški barvni film »Vičita«, 20. junija angleški film »Ključ«.

Trebnje: 16. in 17. junija ameriški barvni film »Dvajset tisoč milj pod morjem«, 20. junija italijanski barvni film »Kruh ljubni«.

Mukronog: 16. in 17. junija ameriški barvni film »Helena Trojanca«, 20. junija nemški film »Natalija«.

KALOGLASA

JUNCA, starega 2 leti, prodam. Prine, Irča vas 41, Novo mesto. INOZEMSKI OTROŠKI VOZILEK poceni prodam. - Novo

mesto, Glavni trg 21. STEDILNIK, emajliran, desni, skoraj nov prodam. Gazvoda, Brusnice 37. MOPED COLIBRI, prevoženih 5500 km, prodam za 120.000 dinarjev. Springer, Dragatuš. MOTOR DKW 350 cm, tip 1941, dobro ohranjen, poceni prodam. Bene Kušar, Ljubljana, Povšetova 82. HISO v gradnji takoj prodam. Polzvedbe pri prodaji časopisov v Sevnici. HISO takoj vseljivo prodam v Lokah pri Straži. Naslov v upravi lista (734-62). DVOSTANOVANJSKO HISO z elektriko, vodovodom, takoj vseljivo, primerno za obrtnika

pri postaji Ivančna gorica, prodam. - Jeriah, Stična, p. Ivančna gorica. ZA TRI METRE DOBRIH DRV zamenjam po dva para moške, ženske in otroške obutve št. 42, 39 in 35 ter nekaj ženske obleke, vse dobro ohranjeno. Naslov v upravi lista. FANT, vojašine prost, iz DEKLE od 17 do 30 let, ki imata veselje do lesne stroke (lesostrugarstvo in galanterija) dobita službo. Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop službe takoj ali 1. julija. Ponudbe pošiljate na naslov: Milan Zitnik, Gorenja vas 5, p. Skofja Loka (postaja Reteče).

iz Gotre vasi, je nekaj počilo v levo roko. Stefanija Roškar, delavka iz Koblarjev, se je s sekdro uskotala v palec leve roke. Jozefa Rajk, kmetica iz Gabrja, je na dvorišču padla in si poškodovala levo roko. Anton Bohvan, kmet s Kresinje vrha, je skočil s tovarnjaka in si poškodoval glavo. Ivanka Bukovec, gospodinja iz Trebnjega, se je spotaknila in si poškodovala desno nogo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretakli teden so se ponesrečili in iskrali pomoči v breziški bolnišnici: Stefka Gradečak, gospodinja z Rake, je padla z motorja in dobila poškodbe po glavi in desnem ramenu; Bogoljub Milosavljevič, podoficer iz Bregane, je padel s koleca in dobil poškodbe po obrazu; Ivan Ogorevc, traktorist iz Piršenbrega, se je zaletel z mopedom ter dobil poškodbe po glavi; Marta Kelhar, upokojenka iz Sentlenarta, si je pri padcu z avtomobila poškodovala hrbet in glavo; Vlado Zorko, kmetovalec iz Marije Gorice, se je zaletel z motorjem ter si poškodoval obe nogi; Franc Fabjan, upokojenec iz Starega Dobja, je padel s koleca ter dobil pri tem notranje poškodbe; Zdenko Paček, krojač iz Jelš, si je pri padcu zlomil desno nogo; Ivana Volavska, rudarja iz Bojsnega, je pri delu v rudniku udarila železna vrva po desni nogi.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD Z RAKE SPOROČA

Maja je bil rojen en deček in štiri deklce. Porok ni bilo. Umrla sta: Karolina Kocjan, mlinarica iz Ardra, 77 let, in Neža Kralj, kmetovalka iz Celina, 76 let.

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

V času od 4. do 11. junija je bilo rojenih 18 dečkov in 18 deklic. Poročili so se: Vinko Repše, delavec iz Sentjanca, in Rozalija Makovec, kuharica iz Dol. Toplice; Janez Medvedšek, upokojenec, in Leopoldina Jan, gospodinja, oba iz Brestanice. Umrla so: Anton Flak, posestnik iz Meniške vasi, 66 let; Osvin Schoeppl, posestnik iz Hrstaja, 32 let.

MATIČNI URAD IZ VINICE SPOROČA

Maja sta bili rojeni dve deklci in en deček. Poročila sta se: Jože Mravlje, mizar, in Mira Mravlje, delavka iz Metlike; Jože Geršič, upokojenec iz Bušinjne vasi, in Marija Klemencič, poljedelka iz Grabrova. Umrla sta: Matija Hudak, kmet iz Sečjega sela, 79 let, in Franc Pavlakovič, kmet iz Preloke, 53 let.

Iz novomeške bolnišnice

Pretakli teden so novomeški porodničarji rodili: Marija Rajer iz Dol. Brezovice - deklco, Fani Pirh iz Hrastovce - dečka, Ivanka Skubic iz Orehovca - deklco, Marija Blatnik iz Hlinj - dečka, Cecilija Bojanc iz Uršnih set - deklco, Nada Muc iz Podzelenja - dečka, Fani Umek iz Vel. Cerovca - dečka, Rozalija Kopina iz Družinskih vasi - dečka, Fanika Ašič iz Vidmar-Krškega - dečka, Jozefa Zgonc iz Ozredica - deklco, Stefka Gačnik, s Kala - dečka, Fani Zupin iz Vel. Brusnice - dečka, Slavica Bojanc s Hudoga - dečka, Olga Kopač iz Smihela - deklco, Marija Cunjnik iz Grobelja - deklco, Amalija Goreš s Podturna - dečka, Nevenka Gavranovič iz Stare Reke - deklco, Vera Derganc iz Prečne - dečka, Marica Siročič iz Metlike - dečka, Rozalija Bohar iz Prečne - dečka, Fani Kovarčič iz Gor. Vrbičolja - deklco, Viktorija Lazar z Gaborske gore - deklco, Jozefa Hribar iz Smihela - deklco, Pavla Metež iz Brdarcev - deklco, Marija Plut iz Kota - dečka, Justo Dobendrug iz Prečne - dečka, Gabrijela Gačnik iz Borčičevega - dečka, Vida Zore iz Dol. Paške - dečka, in Marija Jovičević iz Ilirske Bistrice - deklco.

MATIČNI URAD IZ METLIKE SPOROČA

Maja je bil rojen en deček. Poročili so se: Branko Kočevič, vodovodni instalater iz Radovič, in Mira Mravlje, delavka iz Metlike; Jože Geršič, upokojenec iz Bušinjne vasi, in Marija Klemencič, poljedelka iz Grabrova. Umrla so: Franc Povše, oskrbovalec iz Metlike, 64 let; Ivan Kolar, traktorist iz Mačkoveca, 30 let; Anton Govodnik, pričetni tesar iz Grabrova, 35 let.

MATIČNI URAD IZ SEMIČA SPOROČA

Maja je bil rojen en deček. Poročila sta se: Franc Vidmar, kovaški pomočnik iz Vavpce vasi, in Marija Starha, delavka iz Coklavce.

MATIČNI URAD IZ VELIKE LOKE SPOROČA

Maja ni bilo ne rojstov ne smrti. Poročila sta se: Alojz Mikšič in Franciška Zupančič, oba iz Velikega Vidma.

MATIČNI URAD IZ SEVNICE SPOROČA

Maja so bile rojene tri deklce. Poročili so se: Vinko Bratec, krojač iz Trbovelj, in Ivana Slanšek, delavka iz Bevkovega; Stanek Vovk, mizar iz Ledine, in Ivana Zagušek, delavka iz Sevnice; Stanislav Zorko, železničar, in Terezija Span, poljedelka, oba iz Zabukovca; Matija Kozinc, poljedelec iz Stržišča, in Jozefa Mri, poljedelka iz Stranj; Martin Mrgole, sadjar iz Arta, in Milena Pirč, natakarica iz Studenca. Umrla so: Jozefa Korajnar, gospodinja iz Zavrtača, 56 let; Marija Janez, učiteljica iz Vel. Hubajnice, 83 let; Terezija Javorček, gospodinja iz Češnjice, 74 let; Jože Čadež, kmet iz Brezovega, 72 let; Janez Rauh, upokojenec iz Arta, 71 let; Janez Zorko, upokojenec iz Arta, 87 let; Jože Žibert, upokojenec iz Rovišč, 68 let; Rozalija Krevclj, gospodinja iz Kindja; 75 let; Agata Krevclj, gospodinja iz Vranja, 85 let; Amalija Pakj, socialna podpirarka iz Podgorja, 87 let; Branko Zvečnik, otrok iz Podgorja, 2 meseca.

iz brežiške porodnišnice

Pretakli teden so v brežiški porodnišnici rodili: Breda Lokar iz Sentlenarta - dečka, Jozefa Barbič iz Zupeče vasi - dečka, Danica Cverte iz Malega Obreza - dečka, Marija Gregoršanc iz Leskova - deklco, Marija Požun iz Nemške gore - deklco, Katica Anton iz Kraja Dolinje - deklco, Jozeta Petan iz Brežic - dečka, Duša Dolinšek iz Brežic - deklco, Marija Zeleško iz Hrastrinca - dečka, Jozefa Cerjak iz Bukoška - dečka, Anika Lebar iz Brežic - dečka, Fanika Košar iz Smarja - dečka, Marija Zevnik iz Gor. Picočice - dve deklci.

KRONIKA + NESREČ

Pretakli teden so se ponesrečili in iskrali pomoči v novomeški bolnišnici: Jozefa Spelko, kmetica iz Gor. Polja, je padla in si poškodovala levo nogo. Boruta Stanglja, sina orodjarja

PREKLICI

Anton Bohte iz Dol. Težke vode, p. Stopiče, predkujem kar sem govori o Antonu Iljarju iz Dol. Težke vode, p. Stopiče, kot neraznične.

Predkujem uničene lamečke zdravstvene izkaznice št. 283957 - Anton Vavtar, št. 283958 - Terezija Vavtar in št. 283959 - Franc Vavtar, vsi iz Zabrada 4, p. Mirna.

Predkujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 284478 na ime Josipina Novak, Žužemberk.

NESREČE

MOPEDIST S POSKODOVANO GLAVO

3. junija se je proti Piršenbregu peljal motorist Ivan Ogorevc. V Globokem je nenadoma zavil s ceste in se zaletel v drevo. Pri tem si je hujše poškodoval glavo.

OTROK POD AVTOMOBILOM

9. junija se je po kandijskem mostu peljal z osebnim avtomobilom Ivan Tavčar iz Straže. Na Glavnem trgu je pred njegovo vozilo nenadoma skočil deček Rado Milošević iz Novega mesta. Nesreča se ni bilo več mogoče izogniti, vendar se je otrok le laže poškodoval.

NEPREVIDNA MOTORISTA

9. junija se je kandijskem križišču v Novem mestu zgodila težja prometna nesreča. Po Partizanski cesti se je pripeljal Stane Rozman iz Novega mesta, kiralca pa je z Glavnega trga precej hitro privozil motorist Jože Kastelic iz Sentjošta. Na križišču sta se motorista zaletela. Kastelic je pri tem padel in si poškodoval nogo.

Podobna nesreča se je pripetila tudi 2. junija na križišču pri Industriji obutve v Novem mestu. Marija Božič iz Krškega, ki se je pripeljala z motorjem z Ločenske ceste, se pri zraku STOP ni ustavila, ampak je vozila naprej. Po prednostni cesti se je tedaj pripeljal tovornjak in nesreča je bila tu. Božičeva se je zaletela v koto tovornjaka, vendar se je pri tem poškodovala le njeno vozilo.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 15. JUNIJA: 8.30 Zabavni kaledoskop - 8.55 Pionirski tednik - 10.45 Zabavni akordi - 11.25 Majhna prodajalna plošč - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Jaka Ferjan; Uskladištev prastareje z zahtevami trga - 13.30 Poje Vilma Bukovec - 15.20 V senci broadwayskih nebotičnikov - 17.05 Koncert iz simfonije - 18.10 Po naših planinah in dolinah - 19.05 Iz opar slovenskih avtorjev - 20.00 Laska glasba z orkestrom Rhapsodie - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 16. JUNIJA: 8.05 Poslušaj v mladinski glasbeni redakciji - 9.25 Iz Thomasove opere »Mignon« - 10.15 Za veselo sobotno dopoldne - 11.30 Od melodije do melodije - 12.15

melodija - 22.15 Ansambli in solisti RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 18. JUNIJA: 8.55 Za mlade radovedneže - 9.25 Vedna matineja - 11.00 Obisk pri ošedatelju Kresimiru Banaroviču - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Jože Rihtar; Povzročitelji gozdnega motenja - 13.30 Glasbeni omnitbus - 14.35 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov - 17.05 Arja skozi stoletja - 18.45 Novo v znanosti - 20.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana - 22.15 Servnada v mesečini.

TOREK, 19. JUNIJA: 8.25 Zabavni kaledoskop - 9.45 Slovenske narodne in ponarodele v prireditvi Vlada Goloba - 11.00 Iz hrvaške solistične glasbe - 12.05 Kvintet bratov Avennikov - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Rado Linzner; Izkoristimo polne dni z neposredno setvijo naknadnih posevkov - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 17.05 S Tater na Jadran... - 18.30 Poje Mariborski komorni zbor - 20.00 Ruleta vedre glasbe - 21.41 V sofu zvezdi - 23.05 Ples ob radijskem sprejemniku.

SREDA, 20. JUNIJA: 8.35 Pisan svet pravljic in zgodb - 11.00 Jernej išče pravico na sodišču - 11.35 Zabavni kaledoskop - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Ciril Jenko; Pomen dreva in grmovja ob vodotokih - 14.35 Ansambli iz Cimarosovega »Tajnega zakona« - 15.40 Trije domači skladatelji - 17.05 Sotferjem na pot - 18.45 Ljudski parlament - 19.05 Igrajo vam domači ansambli in orkestri - 20.00 Iz doline v planino - 22.15 Iz jugoslovenske simfonične glasbe.

ČETRTEK, 21. JUNIJA: 8.30 Zabavni kaledoskop - 9.25 Prijubijni dueti - 11.00 Iz Dvorakovihih orkestralnih balad - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Mirko Leskošek; Stanje in perspektiva potrošnje gnojil v poljedelstvu Slovenije - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.20 Naši pevci na tujih odrih - 17.05 Koncert po željah poslušalcev - 19.05 Violina in klavir - 20.00 Četrtno večer domaćih pesmi iz napevov - 22.15 Zvočne slike raznih dežel.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič. UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran. IZHAJA vsak četrtek - Posameznik št. 20 dinarjev - Letna naročnina 800 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 806-11-3-24 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dlančeve ulice) - Poštni predal 33 - TELEFON št. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.